

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΤΜΗΜΑ: ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: ΕΦΑΡΜΟΓΗ MAQUILLAGE
ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΚΟΣΜΙΔΟΥ ΑΜΑΛΙΑ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΚΟΤΖΑΗΛΙΑ
ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2018

ΕΦΑΡΜΟΓΗ MAQUILLAGE ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ

Στην κυρία Μαριάννα, για τα όσα έχει κάνει για μένα

~

*Και στη Μητέρα μου, η οποία επέμεινε, αυτή η ιδέα, να
πάρει τη μορφή πτυχιακής*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
ABSTRACT.....	6
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....</u>	<u>7</u>
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΨΙΜΥΘΙΩΣΗΣ</u>	
2.1 Ορισμός ψιμυθίωσης.....	9
2.2 Μορφολογία προσώπου.....	12
2.3 Τοποθέτηση χρώματος στο maquillage.....	16
2.4 Τεχνική εφαρμογής ενδεικτικού maquillage	17
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ ΟΦΘΑΛΜΩΝ</u>	
3.1 Αναλογίες τέλειων ματιών.....	18
3.2 Εισαγωγή στις ιδιομορφίες των οφθαλμών.....	19
3.3 Πιθανά προβλήματα οφθαλμών.....	21
3.4 Περιποίηση και φροντίδα οφθαλμικής περιοχής.....	26
3.5 Προφυλάξεις.....	28
3.6 Εφαρμογή maquillage σε οφθαλμούς με ιδιομορφίες.....	30
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΤΥΦΛΩΣΗ</u>	
4.1 Εισαγωγή.....	36
4.2 Φυσιολογία οφθαλμού.....	38
4.3 Ορισμοί για τις διαταραχές της όρασης.....	42
4.4 Όραση-Τύφλωση.....	49
4.5 Χαμηλή Όραση.....	50
4.6 Τύφλωση.....	52
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: ΕΝΤΡΥΦΩΝΤΑΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΑΤΟΜΟΥ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ</u>	
5.1 Αντιμετώπιση ατόμων χωρίς όραση.....	56
5.2 Αντίληψη του σώματος και των μελών του.....	60

5.3 Δεξιότητες χειρισμού ενός αντικειμένου.....	62
5.4 Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών: δράσεις και παροχές.....	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: Η ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΑΠΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

6.1 Εισαγωγή των τυφλών ενηλίκων στον κόσμο της τέχνης και της μόδας...	68
6.2 Η διδασκαλία της τέχνης του maquillage σε άτομα με μειωμένη όραση...	73
6.3 Το περιβάλλον της τάξης.....	75
6.4 Στρατηγική διδασκαλίας του maquillage σε νέους χωρίς όραση.....	78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο: ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΥΦΛΩΣΗ

7.1 Η ψυχολογία της γυναίκας και η θέση της στην κοινωνία.....	82
7.2 Απώλεια όρασης και αυτοεκτίμηση.....	84
7.3 Σύνδεση της ομορφιάς και του maquillage με τη γυναικεία ψυχολογία....	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο: ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΕ ΤΥΦΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

8.1 Εισαγωγή.....	90
8.2 Η διαδικασία και η εξέλιξη των εθελοντικών μαθημάτων.....	92
8.3 Παράρτημα Ι: Συνεντεύξεις- μαρτυρίες συμμετεχόντων.....	109
8.4 Συμπεράσματα.....	127

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο: ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....129

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.....130

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....131

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....132

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα Πτυχιακή Εργασία, περατώθηκε, με σκοπό να δημιουργηθεί μια δίοδος με τον κόσμο των γυναικών με προβλήματα όρασης, να μελετηθεί η σχέση τους με την τέχνη του maquillage, και να προσδιοριστεί η σημασία, που αυτό έχει, για τη γυναικεία ψυχολογία. Στο πλαίσιο της εν λόγω πτυχιακής, πραγματοποιήθηκαν εθελοντικά μαθήματα maquillage, για όσες τυφλές γυναίκες επιθυμούσαν να διδαχθούν τεχνικές, με τις οποίες, θα μπορούσαν να εφαρμόσουν μόνες τους το maquillage τους στο πρόσωπό τους. Εν τέλει, οι συμμετέχουσες έδωσαν μια συνέντευξη, στην οποία έκαναν λόγο, για τα όσα διδάχθηκαν και για τις αλλαγές, που παρατήρησαν στην ψυχολογία τους.

ABSTRACT

This particular Final Dissertation has completed, in order to enter into the world, of visually impaired women, to study their relationship with the art of makeup, and define, how significant makeup is, for female psychology. Under this Dissertation, voluntary makeup courses have been held, for those blind women, who wanted to learn techniques, which would help them, apply their makeup, on their own. Finally, the participants gave an interview, in which they talked about, what they were taught and the psychological changes they noticed.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κομμάτι της ομορφιάς και της περιποίησης, αποτελούσε ανέκαθεν, ένα αναπόσπαστο κομμάτι, στη ζωή μιας γυναίκας. Οι θηλυκές υπάρξεις, όλων των εποχών, είναι προορισμένες, να έρχονται, αργά ή γρήγορα, αντιμέτωπες με μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της ζωής τους: τη βελτίωση, και, στη συνέχεια, τη διατήρηση της εικόνας τους.

Η έμφυτη καλαισθησία της γυναικείας φύσης, αλλά και τα πρότυπα της εκάστοτε εποχής, την ωθούν, στο να προσέχει την εμφάνισή της, με όλα τα μέσα, που μπορεί να χρησιμοποιήσει. Η γυναίκα, θέλει να αντικρίζει στον καθρέφτη της, μια ικανοποιητική συνολική εικόνα, βασιζόμενη, κυρίως, σε ένα νεανικό και γοητευτικό πρόσωπο. Αρωγός της, στέκεται η τέχνη του maquillage, το οποίο βελτιώνει την εικόνα της, συμβάλλοντας, έτσι, στη διατήρηση της αυτοπεποίθησής της.

Παρόλο, που το maquillage, παρουσιάζεται σαν βελτίωση της εξωτερικής της εμφάνισης, την οποία εκείνη αντιλαμβάνεται οπτικά, υπάρχουν κι εκείνες οι γυναίκες, οι οποίες, παρόλο, που οι ίδιες δε μπορούν να το αντιληφθούν με τα μάτια, έχουν την ίδια ανάγκη, να ανακτήσουν την αυτοπεποίθηση, που τους λείπει, εφαρμόζοντας την τέχνη του maquillage, στο πρόσωπό τους.

Αν και υπολείπονται οράσεως, οι γυναίκες αυτές, θεωρούν την προσεγμένη εξωτερική εμφάνιση πολύ σημαντική, γι αυτό και φροντίζουν το πρόσωπο, το ρουχισμό και το σώμα τους, με τον ίδιο ζήλο, όπως και κάθε άλλη γυναίκα. Δεν πρέπει να παρακάμπτονται, να απορρίπτονται και να παραγκωνίζονται από το χώρο της ομορφιάς, της μόδας και της περιποίησης, καθώς, όπως οι ίδιες πιστεύουν, το γεγονός, ότι οι ίδιες αδυνατούν να αντιληφθούν τον κόσμο με την όραση, δε σημαίνει, ότι και οι γύρω τους δεν τις προσέχουν.

Ένας επιπρόσθετος λόγος, για τον οποίον η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία, έγινε πραγματικότητα, αποτέλεσε το γεγονός, ότι ίσως θα μπορούσε να αποτελέσει το έναυσμα, να σταματήσει

το maquillage, να αντιμετωπίζεται, πλέον σαν κάτι ανάλαφρο και ανούσιο. Είναι καιρός, να αρχίσει να τονίζεται η συμβολή του στη βελτίωση της γυναικείας ψυχολογίας και να γίνει φανερός και ο κοινωνικός του ρόλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΨΙΜΥΘΙΩΣΗΣ

2.1. ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΨΙΜΥΘΙΩΣΗΣ

Το maquillage αποτελεί ένα κράμα επιστήμης και τέχνης.

Ήδη από την αρχαιότητα, το maquillage, ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας και των ειδικών τελετών των αρχαίων πολιτισμών, καθώς ήταν συνυφασμένο, εκτός από τον γυναικείο καλλωπισμό, και με άλλες περιστάσεις. Οι αρχαίοι πολιτισμοί, με πρώτους του αρχαίους Έλληνες κι Αιγυπτίους, έβαφαν τα πρόσωπά τους σε θρησκευτικές τελετές, στον πόλεμο, καθώς πιστευόταν πως έδινε πυγμή στους μαχόμενους, καθώς και στο θέατρο, προκειμένου να ενσαρκωθούν οι ρόλοι.

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει η συγγραφέας, κυρία Άννα Σαββίδου, το maquillage, είναι εκείνη η τέχνη, που με τη βοήθεια ποικίλλων καλλυντικών, με διάφορες υφές και χρώματα, στοχεύει στον τονισμό των φυσικών χαρακτηριστικών, στην κάλυψη ορισμένων ατελειών, και στη διόρθωση οποιουδήποτε σημείου του προσώπου ή του σώματος θεωρείται, ότι δε συνάδει με το υπόλοιπο σύνολο. (Σαββίδου, 2014).

Η εν λόγω τέχνη-επιστήμη, είναι διεθνώς αναγνωρισμένη με το γαλλικό όνομα «maquillage», είτε με τον αγγλικό όρο «make up».

Η ελληνική λέξη που θεωρείται αντίστοιχη των παραπάνω δύο, σύμφωνα με το λεξικό του κυρίου Γ. Μπαμπινιώτη, είναι ο όρος «Ψιμυθίωση», που σημαίνει επικάλυψη, ο στολισμός του προσώπου με οποιαδήποτε καλλυντική υφή, και συγκεκριμένα με λευκή σκόνη καλλωπισμού, και είναι λέξη που χρησιμοποιείται, κυρίως, στον κόσμο του θεάτρου (Μπαμπινιώτης, 2009).

«Ψιμύθιο», καλείται το καλλυντικό σκεύασμα, που βρίσκεται σε υφή σκόνης ή αλοιφής, και χρησιμοποιείται από τον άνθρωπο, με σκοπό να αλλάξει σε οποιονδήποτε βαθμό, την εμφάνισή του.

Πρόκειται, στην ουσία, για ανθρακικό μόλυβδο, λευκού χρώματος και σε μορφή σκόνης, που στη σύγχρονη εποχή, είναι γνωστός με την ονομασία «πούδρα» (Τσιγώνια & Μικελάτου, 2010).

Maquiller, ονομάζεται ο ειδικός που αναλαμβάνει να τοποθετήσει τα κοσμητικά προϊόντα στο πρόσωπο ή στο σώμα, ενώ στα ελληνικά ο εφαρμοστής αυτός, ονομάζεται ψιμυθιστής ή ψιμυθιολόγος (Δικαιούλια, 2008).

Όταν η παρέμβαση του maquiller, αποσκοπεί, στο να αλλάξει δραστικά το σχήμα του προσώπου ή των χαρακτηριστικών του, αποκλίνοντας ιδιαίτερα από το φυσικό του σχήμα, τότε γίνεται λόγος για μια «οπτική ψευδαίσθηση». Η συνηθέστερη παρέμβαση, τέτοιου είδους, είναι η αλλαγή στο μέγεθος των οφθαλμών (Matshushita, Morikawa & Yumanami, 2015).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΟΥ MAQUILLAGE

Το maquillage διακρίνεται σε δύο κατηγορίες: το αισθητικό και το επαγγελματικό:

1. **ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ MAQUILLAGE:** ο σκοπός του αισθητικού maquillage είναι να τονίσει τα όμορφα χαρακτηριστικά του προσώπου, να καλύψει τυχόν ατέλειες και να εξαλείψει ασυμμετρίες. Τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τον σκοπό αυτόν, είναι κοσμητολογικής προέλευσης, διαφόρων χρωματισμών και υφών.

Για να μπορέσει ο ειδικός να εφαρμόσει το εν λόγω maquillage, οφείλει πρώτα να μελετήσει τη μορφολογία του προσώπου, να έχει πλήρη επίγνωση των ικανοτήτων του, να γνωρίζει άριστα τα προϊόντα, τα οποία θα χρησιμοποιήσει, κι εκτός των άλλων, να προσαρμόσει το τελικό αποτέλεσμα, ανάλογα με τις επιταγές της μόδας και τις προσωπικές επιθυμίες του αποδέκτη της υπηρεσίας (Δικαιούλια, 2008).

2. **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ MAQUILLAGE:** αυτή η ιδιαίτερη κατηγορία του maquillage, εφαρμόζεται, κυρίως σε ηθοποιούς του

κινηματογράφου και της τηλεόρασης, καλλιτέχνες που δουλεύουν στον κόσμο του θεάτρου, χορευτών, στο πλαίσιο κάποιας χορευτικής παράστασης, καθώς και σε αστέρες που θέλουν γενικά να προκαλούν με τις εμφανίσεις τους. Βασικός στόχος του επαγγελματικού maquillage, είναι να προκαλέσει, να προβληματίσει, να ξαφνιάσει και να εντυπωσιάσει το κοινό, αλλά και να βοηθήσει τον ηθοποιό ή τον χορευτή να ενσαρκώσει πιο πιστευτά τον ρόλο του (Δικαιούλια, 2008).

Η ειδική αυτή τεχνική, απαιτεί τη χρήση εξίσου ειδικών κοσμητικών σκευασμάτων, σε έντονους χρωματισμούς και ασυνήθιστες υφές, καθώς και ιδιαίτερο ταλέντο, ειδικές σπουδές και αστείρευτη φαντασία.

2.2. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

2.2.1 ΣΥΜΜΕΤΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Σύμφωνα με το Ιατρικό λεξικό “Dorland’s Pocket Medical Dictionary” (2002), «συμμετρία, καλείται η αντιστοιχία ως προς το μέγεθος, τη μορφή και τη διάταξη τμημάτων σε αντίθετες πλευρές ενός επιπέδου ή γύρω από έναν άξονα». Όσον αφορά τη συμμετρία του προσώπου συγκεκριμένα, με τον όρο αυτόν εκφράζεται η αρμονία, που υπάρχει, μεταξύ των χαρακτηριστικών ενός προσώπου.

Εκτός από τα βασικά χαρακτηριστικά του προσώπου, τα οποία συντελούν στην ανάδειξη της ελκυστικότητάς του, όπως επί παραδείγματι οι οφθαλμοί, η ρίνα και το στόμα, εξίσου σημαίνοντα ρόλο κατέχουν η νεότητα, καθώς και η επικρατούσα, κοινή αισθητική, τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο (μόδα) (Grammer, K., & Thornhill, R., 1994).

Η συμμετρία του προσώπου, μπορεί να επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες, κατά τη διάρκεια της ζωής του ατόμου, όπως το άγχος, περιστασιακό ή μόνιμο. (Penton-Voak, I.S., Jones, B.C., Little, a C., Baker, S., Tiddeman, B., Burt, D.M., & Perrett, D.I., 2001). Ταυτόχρονα, δεν αποκλείεται να συνδέεται με την τεστοστερόνη και τα οιστρογόνα (Gangestad, S., & Thornhill, R., 2003).

Η σημασία της συμμετρίας του προσώπου, γίνεται αντιληπτή σε πολυάριθμες έρευνες, οι οποίες έχουν αποδείξει, πως η επιλογή συντρόφου, βασίζεται, κατά ένα μεγάλο μέρος της, σε αυτήν (Rhodes, Gillian, Zebrowitz, Leslie A., 2002.) Το συμπέρασμα αυτό, εξηγείται από το γεγονός, ότι η συμμετρία, δηλώνει, πως πρόκειται για ένα άτομο υγιές, με καλής ποιότητας γονίδια και σταθερότητα στην εξέλιξή του. (Jones, B. C., Little, A. C., Tiddeman, B. P., Burt, D. M., & Perrett, D. I., 2001). Επιπροσθέτως, το άτομο αυτό, μπορεί να ανταπεξέλθει στις αλλαγές του περιβάλλοντος πολύ ευκολότερα, σύμφωνα με άλλες μελέτες (Fink, B., Neave, N., Manning, J. T., & Grammer, K.,

2006). Ένα επιπλέον χαρακτηριστικό ενός ανθρώπου, που παρουσιάζει συμμετρικό πρόσωπο, είναι η εξωστρέφεια, η υγεία και η λάμψη του δέρματος, γεγονός, το οποίο του επιτρέπει να γηράσκει με περισσότερη χάρη, και η παρουσία μεγαλύτερης διαύγειας πνεύματος, κατά το γήρας (Fink, B., Neave, N., Manning, J. T., & Grammer, K., 2005). Τέλος, η συμμετρία επηρεάζει σημαντικά και τον ψυχολογικό παράγοντα, καθώς τα άτομα, τα οποία παρουσιάζουν ασυμμετρίες, ήδη από την παιδική ηλικία, ίσως εκδηλώσουν ψυχοσωματική, ψυχολογική και συναισθηματική δυσφορία (Shackelford, T.K., & Larsen, R.J., 1997).

Οι σωστές συμμετρίες χαρακτηριστικών, είναι εξίσου ελκυστικές, τόσο για τους άντρες, όσο και για τις γυναίκες, παρόλα αυτά, θεωρούνται σημαντικότερες στα γυναικεία πρόσωπα, ώστε αυτές να θεωρηθούν ευειδείς (Rhodes, G., Proffitt, F., Grady, J.M., & Sumich, A., 1998).

2.2.2. ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Το τέλεια αρμονικό πρόσωπο, χωρίζεται, σύμφωνα με τον καλλιτέχνη και συγγραφέα, James Gurney, σε τρεις ζώνες. Οι ζώνες αυτές είναι ίσες μεταξύ τους, και καθορίζονται από τρεις νοητές, οριζόντιες γραμμές.

Όσον αφορά την πάνω ζώνη, αυτή ορίζεται από δυο ευθείες, που ξεκινούν από το σημείο του μετώπου, που αγγίζει τις ρίζες των μαλλιών, έως και τη βάση της ρινός. Εναλλακτικά, ονομάζεται και ζώνη του μετώπου.

Η μεσαία ζώνη, βρίσκεται ακριβώς κάτω από την πρώτη, και οριοθετείται από τις νοητές ευθείες, η μια, εκ των οποίων, ξεκινά από τη βάση της ρινός, ενώ η άλλη καταλήγει στην άκρη της.

Η τελευταία ζώνη, που ονομάζεται «κάτω ζώνη» έχει ως απαρχή την ευθεία από την άκρη της μύτης κι εκτείνεται μέχρι το άκρο του πώγωνα (Gurney, 2008).

Μελετώντας το πλάτος των ζωνών αυτών, παρατηρήθηκε, πως η πρώτη ζώνη, εκτείνεται από τον έναν κρόταφο, καταλήγοντας στον άλλον. Αντιστοίχως, η μεσαία ζώνη έχει ως αφετηρία το ένα ζυγωματικό, με το άλλο στην αντίθετη πλευρά, να αποτελεί το τελικό σημείο. Τέλος, η κάτω ζώνη, διαπερνά την περιοχή ανάμεσα στις δυο πλευρές της γνάθου.

2.2.3. ΣΧΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Ανάλογα με το ύψος, το πλάτος και το περίγραμμα του προσώπου, διακρίνονται δέκα διαφορετικά σχήματα προσώπου, με «ιδανικό», να θεωρείται, από τους περισσότερους, το πρόσωπο, που εμφανίζει οβάλ σχήμα.

Ωστόσο, ο όρος «ιδανικό», θεωρείται αρκετά ξεπερασμένος, στον κόσμο της ομορφιάς και της μόδας, καθώς η διαφορετικότητα, είναι, πλέον, προσόν. Τα εναλλακτικά πρότυπα ομορφιάς, είναι κάτι, όχι μόνο, εντελώς αποδεκτό, αλλά ορισμένες φορές, είναι και το θεμιτό.

Είναι σπάνιο, να βρεθεί ένα πρόσωπο, που να ανήκει αμιγώς, σε μια συγκεκριμένη κατηγορία, καθώς τα περισσότερα, παρουσιάζουν έναν συνδυασμό δύο κατηγοριών (Τσιγώνια, Μικελάτου, 2010).

Συγκεκριμένα, ανάλογα με την κατανομή των οστών, την ύπαρξη χόνδρων και τα φυσικά χαρακτηριστικά, τα πρόσωπα κατηγοριοποιούνται ως εξής:

❖ **οβάλ**: έχει απόλυτη συμμετρία, και στο παρελθόν θεωρείτο το τελειότερο σχήμα για ένα πρόσωπο, ιδιαίτερα στις γυναίκες. Η καμπύλη, που το χαρακτηρίζει, στο περίγραμμα είναι ομαλή. Το ύψος των τριών ζωνών είναι ίσο και η αναλογία, μεταξύ ύψους και πλάτους, θεωρείται ιδανική. Το πρόσωπο οβάλ σχήματος, συναντάται, κυρίως, σε άτομα νεαρής ηλικίας, καθώς το περίγραμμα, αλλοιώνεται με τα χρόνια.

❖ **οβάλ μακρύ**: παρουσιάζει μια ομαλή καμπύλη στο περίγραμμα. Οι τρεις ζώνες είναι ίσες, όσον αφορά το μήκος, ενώ, η βασική διαφορά με το κατεξοχήν οβάλ πρόσωπο, βρίσκεται στη

σχέση μεταξύ πλάτους και ύψους, αφού το οβάλ μακρύ πρόσωπο, χαρακτηρίζεται, από το μεγάλο πλάτος του.

❖ **στρογγυλό**: το περίγραμμα, του στρογγυλού προσώπου, χαρακτηρίζεται, ως ελλειψοειδές. Η μεσαία ζώνη είναι αρκετά πλατύτερη, αναφορικά με τις υπόλοιπες δύο, εμφανίζοντας, όμως, το ίδιο πλάτος. Το ύψος, σε σχέση με το πλάτος, είναι αρκετά μικρότερο.

❖ **ορθογωνικό**: η πάνω και η κάτω ζώνη, εμφανίζουν γωνίες. Οι τρεις ζώνες χαρακτηρίζονται, από ίδιο πλάτος, αλλά αρκετά μεγάλο ύψος.

❖ **Τετράγωνο**: το περίγραμμα του τετράγωνου προσώπου, εμφανίζει έντονες γωνίες, στην πάνω και κάτω ζώνη. Οι τρεις ζώνες εμφανίζουν το ίδιο ύψος, ενώ το πλάτος τους, είναι μεγαλύτερο.

❖ **τριγωνικό, τύπου α'**: η τρίτη ζώνη, αν συγκριθεί με τις άλλες δύο, είναι αρκετά στενότερη, δημιουργώντας το χαρακτηριστικό, για αυτό το πρόσωπο, τρίγωνο.

❖ **τριγωνικό, τύπου β'**: εμφανίζοντας μια βασική διαφορά με τον προαναφερθέντα τύπο τριγωνικού προσώπου, η στενότερη ζώνη, είναι η πάνω. Ως αποτέλεσμα, δημιουργείται το αντίστροφο του τριγωνικού προσώπου, τύπου α'.

❖ **τραπεζοειδές, τύπου α'**: στον τύπο αυτό, η πάνω και η μεσαία ζώνη, εμφανίζονται πλατύτερες, από την κάτω, με την πρώτη, να παρουσιάζει το μεγαλύτερο πλάτος.

❖ **τραπεζοειδές, τύπου β'**: όντας ο αντίστροφος τύπος του προηγούμενου, ο τύπος αυτός, διακρίνεται από το μεγάλο πλάτος της κάτω ζώνης, και το μικρό πλάτος της πάνω.

❖ **Πολυγωνικό**: οι πολλές κι έντονες γωνίες, είναι αυτές, που δίνουν στο πρόσωπο, το χαρακτηριστικό του σχήμα, ιδιαίτερα στις περιοχές των κροτάφων και της γνάθου.

Παρόλα αυτά, πρέπει να σημειωθεί, πως τα πρόσωπα, εκ φυσικού, παρουσιάζουν σημαντικές, αλλά ανεπαίσθητες στο μη εξασκημένο μάτι ασυμμετρίες, οι οποίες παρατηρούνται, αν το πρόσωπο διχοτομηθεί καθέτως. Οι ασυμμετρίες αυτές, ενδέχεται να επηρεάζουν, ακόμη και το σχήμα του προσώπου (Kehoe, 1995).

2.3. ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΧΡΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟ MAQUILLAGE

Εμφανίζονται δύο τρόποι τοποθέτησης χρώματος maquillage στην οφθαλμική περιοχή, η οποίες εφαρμόζονται ανάλογα με το σχήμα των οφθαλμών, το μέγεθός τους, καθώς και την απόσταση μεταξύ του οφθαλμού και του οφρυϊκού τόξου. Παρόλα αυτά, είναι στη διάθεση του ειδικού, σε ποιες περιπτώσεις θα χρησιμοποιήσει την κάθε μέθοδο, λαμβάνοντας υπ'όψιν το απαιτούμενο αποτέλεσμα, και φυσικά την επιθυμία της εκάστοτε πελάτισσας.

ΚΑΘΕΤΟ MAQUILLAGE

Νοητά, η αισθητικός, διαχωρίζει το πάνω μέρος του οφθαλμού σε τρεις λοξές ζώνες, άνισες ως προς το μέγεθός τους. Έχοντας, ήδη, επιλέξει τουλάχιστον τρία διαφορετικά χρώματα, ή τρεις διαφορετικές αποχρώσεις του ίδιου χρώματος, τοποθετείται το φωτεινότερο στο τμήμα του έσω κανθού. Στο σημείο αυτό, μπορεί να τοποθετηθεί ακόμη και ιριδίζουσα λευκή, χρυσή ή μπεζ σκιά, για ένα πιο σύγχρονο αποτέλεσμα. Στο κεντρικό τμήμα του οφθαλμού, τοποθετείται το ενδιάμεσο, από τα χρώματα, που έχουν επιλεγεί και στο τμήμα του έξω κανθού τοποθετείται το σκουρότερο, το οποίο, με αυτόν τον τρόπο, προσδίδει βάθος στο βλέμμα.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ MAQUILLAGE

Όσον αφορά την τεχνοτροπία του συγκεκριμένου maquillage, οι νοητές ζώνες χωρίζονται, πλέον, οριζόντια, με το ενδιάμεσο χρώμα να τοποθετείται πάνω στο κινητό βλέφαρο. Στη συνέχεια, χρησιμοποιείται το σκουρότερο στην περιοχή της πτυχής, όπου και απλώνεται ως την εξωτερική γωνία του κάτω βλεφάρου. Τέλος, το πιο ανοιχτό, από τα επιλεγμένα χρώματα, εφαρμόζεται στην περιοχή του οστού κάτω ακριβώς από το φρύδι της γυναίκας (Σαββίδου, 2014).

2.4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ MAQUILLAGE

Σύμφωνα, με τη διεθνούς φήμης, Makeup Artist, κυρία Bobbi Brown, ένα ολοκληρωμένο ενδεικτικό maquillage, σε ένα αναλογικά τέλειο πρόσωπο, μπορεί να είναι το εξής:

Βάση: είναι απαραίτητο να εφαρμόζεται, ακόμη και σε ένα, φαινομενικά, απόλυτα υγιές δέρμα, στη σωστή απόχρωση, και με σύσταση, που να ταιριάζει σε αυτήν του δέρματος.

Φωτοσκιάσεις: επιλέγεται σε φυσικούς τόνους του καφέ, και χαρίζει ένα φυσικό αποτέλεσμα, όταν χρησιμοποιείται περιμετρικά του προσώπου, ακριβώς κάτω από τα ζυγωματικά, και σε όλο το μήκος της γνάθου.

Λάμπεις και Rouge: το rouge, τοποθετείται στα ζυγωματικά, με συνηθέστερα τα φυσικά χρώματα, που προσφέρουν την εικόνα της νεανικότητας και της υγιούς επιδερμίδας. Το αποτέλεσμα, εντείνεται, με την εφαρμογή των λάμπων, στην κορυφή του ζυγωματικού.

Οφθαλμοί: για ένα φυσικό αποτέλεσμα, θεμιτή θα ήταν η χρήση θερμών χρωμάτων, με διαβαθμίσεις. Στην εσωτερική κόγχη του οφθαλμού, εφαρμόζεται το ανοιχτότερο χρώμα, στο κινητό βλέφαρο ένα θερμό γήινο, και, τέλος, στο εξωτερικό τρίτο του οφθαλμού, εφαρμόζεται το σκουρότερο χρώμα, ώστε να δώσει την ψευδαίσθηση του βάθους. Με ένα αδιάβροχο eyeliner, τονίζεται το περίγραμμα των οφθαλμών, καθώς τοποθετείται πολύ κοντά στις βλεφαρίδες.

Χείλη: το χρώμα των χειλιών, αποτελεί μια εξ ολοκλήρου προσωπική επιλογή, με ασφαλέστερα, τα φυσικά υγιή και ουδέτερα χρώματα. Μια εναλλακτική, θα ήταν, η επιλογή ενός έντονου χρώματος, που κάνει τα χείλη να πρωταγωνιστούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ ΟΦΘΑΛΜΩΝ

3.1. ΑΝΑΛΟΓΙΕΣ ΤΕΛΕΙΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ

Οι οφθαλμοί του ανθρώπου, είναι κατηγοριοποιημένοι σε έξι υποομάδες, μια εκ των οποίων εμπεριέχει αυτούς, που χαρακτηρίζονται από «τέλειες» αναλογίες.

Τέλειες αναλογίες σημαίνει, ότι οι οφθαλμοί έχουν ευειδές σχήμα, είναι τοποθετημένοι σε σωστή απόσταση μεταξύ τους και παρουσιάζουν την τέλεια αναλογία με τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά, που παρουσιάζονται στο εκάστοτε πρόσωπο.

Ως «ιδανικοί» οφθαλμοί ορίζονται:

- Αυτοί, που στην καθομιλουμένη, χαρακτηρίζονται ως «αμυγδαλωτοί», δηλαδή ο έσω και ο έξω κανθός διαπερνούν την ίδια νοητή οριζόντια ευθεία.
- Αυτοί, στους οποίους η απόσταση του ανοιχτού βλεφάρου από το υψηλότερο σημείο του οφρυϊκού τόξου είναι ίσο με το μέγεθος μιας ίριδας.
- Αυτοί, στους οποίους ο όγκος βρίσκεται σε τέλεια αναλογία με τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά, και το μέγεθος του προσώπου (Σαββίδου, 2014).
- Αυτοί, οι οποίοι η θέση τους, ανάμεσα στη βλεφαρική κόγχη είναι κανονική, χωρίς να δημιουργεί προβλήματα, όπως για παράδειγμα μαύρους κύκλους, όπως προαναφέρθηκε.
- Αυτοί, των οποίων η απόσταση μεταξύ τους, είναι ίση με το μέγεθος ενός οφθαλμού (Davis & Hall, 2008).

Οι αναλογικά «τέλειοι» οφθαλμοί, επιδέχονται κάθε είδους maquillage, χωρίς να χρειάζεται διορθωτικό maquillage (Davis & Hall, 2008).

3.2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ

«Ιδιομορφίες οφθαλμών», μπορούμε να χαρακτηρίσουμε οποιαδήποτε απόκλιση από τους οφθαλμούς, οι οποίοι έχουν καθοριστεί ως «τέλειοι». Το σχήμα των οφθαλμών, μπορεί να οριστικοποιηθεί, χρησιμοποιώντας το αξονικό μήκος, πλάτος και ύψος, με πλήθος μελετών, να έχουν επιστρατεύσει τις αναλογίες μεταξύ τους, ως επιπρόσθετες παραμέτρους (Verkicharla, Mathur, Mallen, Pope & Atchison, 2012).

Συγκριτικά με τη μεταξύ τους απόσταση διακρίνονται σε:

→ *Πυκνόφλασμα*, όταν η μεταξύ τους απόσταση είναι μικρότερη από το μήκος ενός οφθαλμού.

→ *Αραιόφθαλμα*, όταν η μεταξύ τους απόσταση είναι μεγαλύτερη από το μήκος ενός οφθαλμού.

(Davis & Hall)

Αναφορικά με την απόσταση, αξίζει να σημειωθεί, ότι σύμφωνα με μελέτες, η μέση απόσταση μεταξύ των δυο κογχών των οφθαλμών, υπολογίζεται, για τους Καυκάσιους, στα 65mm, με το φυσιολογικό εύρος, να ποικίλλει, από 58mm, έως 72mm (Thomson, 2002).

Συγκριτικά με τη θέση τους στην οφθαλμική κόγχη διακρίνονται σε:

→ *Εσόφθαλμα* καλούνται, όταν οι βολβοί βρίσκονται βαθιά μέσα στην οφθαλμική κόγχη, ενώ το οφρυϊκό τόξο προεξέχει εμφανώς

→ *Εξόφθαλμα* καλούνται, όταν βολβοί προεξέχουν αρκετά, ενώ το κινητό βλέφαρο τις περισσότερες φορές έχει αρκετό πλάτος.

Ανάλογα με το σχήμα τους και τη διεύθυνση του έξω κανθού διακρίνονται σε:

→ *Οριζόντια*: ο έσω και ο έξω κανθός διαπερνούν την ίδια νοητή ευθεία.

- *Καθοδικά*: ο έξω κανθός βρίσκεται πιο χαμηλά από τη νοητή οριζόντια ευθεία που διέρχεται από τον έσω κανθό.
- *Ανοδικά*: ο έξω κανθός βρίσκεται πιο χαμηλά από τη νοητή οριζόντια ευθεία που διέρχεται από τον έσω κανθό.
- *Στρογγυλά*: χαρακτηρίζονται από το στρογγυλό σχήμα τους, το οποίο δίνει εκφραστικότητα, αλλά και θλιμμένη όψη στο πρόσωπο. Δεν έχουν ιδιαίτερο μάκρος, εν αντιθέσει με το ύψος.
(Davis & Hall)

Ανάλογα με τον όγκο τους διακρίνονται σε:

- *Οφθαλμοί μικρού μεγέθους.*
- *Οφθαλμοί μεγάλου μεγέθους*
(Davis & Hall)

Σε σχέση με την απόστασή τους από το οφρυϊκό τόξο διακρίνονται σε:

- Μικρό ή ελάχιστο κινητό βλέφαρο και μεγάλη την περιοχή, ανάμεσα στη βλεφαρική πτυχή των ματιών και το οφρυϊκό τόξο.
- Μικρό ή ελάχιστα φανερό κινητό βλέφαρο και εξίσου μικρή η περιοχή του οφρυϊκού τόξου.
- Υπερμέγεθες κινητό βλέφαρο και ελάχιστη απόσταση από το οφρυϊκό τόξο.
- Υπερμέγεθες κινητό βλέφαρο και εξίσου μεγάλη η απόσταση περιοχής του οφρυϊκού τόξου.
- Οφθαλμοί με πεσμένα βλέφαρα, ιδιομορφία που εμφανίζεται, κυρίως, με την πάροδο του χρόνου

(Σαββίδου, 2014)

3.3 ΠΙΘΑΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΦΘΑΛΜΩΝ

Οι οφθαλμοί είναι ένα από τα όργανα τα οποία μαρτυρούν την κατάσταση της υγείας, αλλά και της ψυχικής διάθεσης του ατόμου. Οφθαλμοί κόκκινοι, πρησμένοι, δίχως ακτινοβολία, αποτελούν ενδείξεις για την ύπαρξη σοβαρών ή λιγότερο προβλημάτων, που έχουν σχέση με τις καθημερινές συνήθειες του εκάστοτε ανθρώπου.

Οι παράγοντες στους οποίους μπορεί να οφείλονται οι ασθένειες των οφθαλμών, ενδέχεται να πηγάζουν, είτε από το εξωτερικό, είτε από το εσωτερικό περιβάλλον, καθότι αυτοί είναι ευαίσθητοι και ευπρόσβλητοι σε ποικίλες καταστάσεις. Με βάση αυτά τα δεδομένα, προκύπτει η ανάγκη να καταγραφούν ορισμένα συνήθη προβλήματα, που μπορεί να παρουσιάσουν οι οφθαλμοί, αφού αυτά είναι, κατά γενική ομολογία, τα βασικά στοιχεία, που καθορίζουν την ομορφιά κάθε γυναίκας ειδικότερα, και κάθε ατόμου γενικότερα.

Τα συνηθέστερα πιθανά προβλήματα των οφθαλμών είναι τα εξής:

- Οφθαλμοί, που παρουσιάζουν ερυθρότητα

Οι ασυδοσίες στην καθημερινή ζωή ενός ανθρώπου και, ειδικότερα, η υπέρ το δέον κατανάλωση αλκοόλ και καπνού, η έλλειψη επαρκών ωρών ξεκούρασης, αλλά και οι αλλεργίες, που μπορεί να πυροδοτούνται από τη χρήση προϊόντων ομορφιάς, είναι οι κύριες αιτίες, που μπορεί να παρατηρηθεί ερυθρότητα στους οφθαλμούς. Ασθένειες, όπως το κοινό κρυολόγημα, ή εμπύρετες καταστάσεις, ενδεχομένως να αποτελούν άλλη μια αιτία για την ύπαρξη ερυθρότητας.

Πιθανή λύση για το εν λόγω πρόβλημα, αποτελεί η εφαρμογή αγγειοσυσταλτικών σταγόνων, οι οποίες όμως απαιτούν ιατρική εντολή και τεταμένη προσοχή στη χρήση τους, καθώς η αλόγιστη και συχνή λήψη τους μπορεί να προκαλέσει εθισμό και να τις καταστήσει αναποτελεσματικές.

Απλούστερη και ασφαλέστερη μέθοδος για την καταπολέμηση του συγκεκριμένου προβλήματος αποτελούν τα κρύα επιθέματα, τα οποία είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά. Παρόλες τις πιθανές μεθόδους, αναμφίβολα η πιο αποτελεσματική είναι να αναζητηθεί η βασική αιτία, που προκαλεί αυτήν την αντίδραση του οφθαλμού, ιδιαίτερα στην περίπτωση, που αφορά μια επαναλαμβανόμενη χρόνια κατάσταση. Με τον τρόπο αυτό, απορρίπτεται η επανεμφάνισή της στο μέλλον (Σαββίδου, 2014).

Άλλες συνήθεις καταστάσεις, οι οποίες ενδέχεται, να προκαλέσουν ερυθρότητα, στην περιοχή του οφθαλμού, είναι η ατοπική δερματίτιδα και η βλεφαρίτιδα. Η χρήση τοπικών κορτικοειδών και ο σχολαστικός καθαρισμός της περιοχής, είναι ικανά να αντιμετωπίσουν την εν λόγω κατάσταση (Tuttle & Mahar, 2007).

- Πρησμένοι οφθαλμοί

Πολλές είναι οι πιθανές αιτίες, που ένα άτομο μπορεί να παρουσιάσει οίδημα στους οφθαλμούς, με κυριότερη και συνηθέστερη αιτία την προχωρημένη ηλικία, καθώς σε αυτήν την κατηγορία των ανθρώπων εμφανίζεται συχνότερα η εν λόγω κατάσταση. Η κύρια ένδειξη που παρατηρείται είναι τα χαρακτηριζόμενα «πρησμένα» βλέφαρα, σε τακτή ή μόνιμη βάση. Σε άτομα μικρότερης ηλικίας, δεν είναι σπάνιο να παρατηρηθεί μελαγχρωματικό οίδημα, το οποίο κατά κύριο λόγο οφείλεται σε μόνιμη υπερτροφία της κάτω από τον οφθαλμό περιοχής, αισθητικό πρόβλημα, το οποίο θεραπεύεται μόνο χειρουργικά.

Όσον αφορά το περιστασιακό οίδημα, αυτό δημιουργείται λόγω της κατάστασης στασιμότητας του ενδιάμεσου υγρού, εξαιτίας συγκεκριμένων διαταραχών, που γίνονται εντονότερες κάτω από ορισμένες συνθήκες. Διαφορά του περιστασιακού οιδήματος από το προηγούμενο, αποτελεί το γεγονός, ότι συχνά δεν εντοπίζεται στην ίδια περιοχή του οφθαλμού. Επιπροσθέτως, ο όγκος του αλλάζει συχνά μέγεθος, συγκρινόμενος με την προηγούμενη εμφάνιση του οιδήματος, καθώς είναι δυνατόν να αυξάνεται ή να μειώνεται.

Ένας ακόμη παράγοντας, που ενδεχομένως να σχετίζεται με το οίδημα αυτό, είναι οι μέρες που ακολουθούνται από την έμμηνο ρήση, ή οι μέρες της εμμήνου ρήσεως αυτής καθεαυτής. Η υπέρμετρη συγκέντρωση οιστρογόνων στον γυναικείο οργανισμό, μπορεί να προκαλεί πρήξιμο στους οφθαλμούς ή να επηρεάζει αυτό που ήδη υπάρχει.

Τέλος, άλλη μια πιθανή αιτία που προκαλεί οφθαλμικό οίδημα, μπορεί να αποτελεί κάποια ανεπάρκεια στους νεφρούς ή στο ήπαρ.

Όταν υπάρχει οίδημα ή προδιάθεση εμφάνισης οιδήματος, θα πρέπει να ελέγχονται τα χρησιμοποιούμενα προϊόντα, στην ευαίσθητη περιοχή. Σε περίπτωση που το οφθαλμικό οίδημα είναι παρόν από μικρή ηλικία, ή σε περίπτωση που υπάρχει κληρονομική προδιάθεση για την εμφάνισή του, θεμιτό θα ήταν να γίνεται πλήρης έλεγχος των προϊόντων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στην περιοχή των οφθαλμών, πριν από τη χρήση τους. Συγκεκριμένα, αποκλείεται η χρήση κρεμών με βάση το λάδι, στην εν λόγω περιοχή, και προτιμώνται αντί αυτών γαλακτώματα με βάση το νερό. Ταυτόχρονα, η χρήση κρύων επιθεμάτων με συτυπτική λοσιόν ή αλατόνερο, είναι απαραίτητη στην καθημερινότητα, προκειμένου να αποφεύγεται το οίδημα στα βλέφαρα (Σαββίδου, 2014).

- Μαύροι κύκλοι

Στην περίπτωση των μαύρων κύκλων, το άτομο έρχεται αντιμέτωπο με μια συχνότατη, αντιαισθητική κατάσταση, η οποία κάνει την εμφάνιση της στην κάτω περιοχή της οφθαλμικής κόγχης, ακόμη και σε νεαρής ηλικίας άτομα.

Οι ειδικοί έχουν καταλήξει στο γεγονός, ότι οι λόγοι, στους οποίους οφείλεται η συγκεκριμένη δυσχρωμία, ανιχνεύεται στις καθημερινές συνήθειες, αλλά και στις διατροφικές επιλογές του ατόμου. Συνεπώς, κύριοι παράγοντες καθίστανται η κληρονομικότητα, η ανάγνωση με ελάχιστο ή ακατάλληλο φωτισμό και η έλλειψη επαρκών ωρών ξεκούρασης και ύπνου. Επιπλέον,

σύμφωνα με την καθηγήτρια δερματολογίας, κυρία Goldburt Valerie, εξίσου ένοχα κρίνονται η συχνή κι έντονη τριβή των οφθαλμών, η παραμονή του maquillage, καθόλη τη διάρκεια του νυκτερινού ύπνου, και η πόση αλκοολούχων ποτών, η οποία οδηγεί σε αφυδάτωση. Άλλοι παράγοντες, είναι η εποχιακές αλλεργίες, το κοινό κρύωμα και οι μολύνσεις της ρινικής κοιλότητας (Levitt, 2012).

Εκτός όμως από τις καθημερινές και διατροφικές συνήθειες του ατόμου, υπάρχουν και ορισμένοι άλλοι παράγοντες που ευνοούν την εμφάνιση μαύρων κύκλων. Ο πρώτος παράγοντας είναι η ανατομία της ίδιας της οφθαλμικής κόγχης, καθώς τα εσόφθαλμα μάτια παρουσιάζουν συχνά δυσχρωμία, σε εκείνο το σημείο. Εκτός αυτού, υπερμελάγχρωση στο συγκεκριμένο σημείο μπορεί να υπάρξει και λόγω της αυξημένης χρωστικής του δέρματος γενικά, ιδιαίτερα, αν στις περιπτώσεις αυτές το άτομο εκτίθεται άκριτα και άκρατα στην ηλιακή ακτινοβολία (Σαββίδου, 2014).

Παρόλα αυτά, όσο συνήθεις και ακίνδυνοι κι αν φαίνονται οι μαύροι κύκλοι, μπορούν να είναι μια πρώτη εμφανής ένδειξη για σοβαρότερα προβλήματα στο εσωτερικό του οργανισμού. Ειδικότερα, αν εμφανιστούν ξαφνικά επίμονοι μαύροι κύκλοι και μετά από διεξοδικό έλεγχο ο ενδιαφερόμενος οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι δεν οφείλονται στον τρόπο ζωής και στη διατροφή του, αναγκαίο θα ήταν να συμβουλευτεί τον αρμόδιο ιατρό, καθώς ενδέχεται να έχουν εμφανιστεί διαταραχές στο ήπαρ, στους νεφρούς, στις ωοθήκες, στο ενδοκρινολογικό ή κυκλοφορικό σύστημα (Levitt, 2012).

- Βλεφαρίτιδα

Είναι μια συνήθης πάθηση των οφθαλμών, στην οποία παρατηρείται ερεθισμός στο σημείο, που εκφύονται οι βλεφαρίδες, ερυθρότητα και φλεγμονή, απόρροια ενδεχομένως κάποιας μολυσματικής κατάστασης. Επιπροσθέτως, παρουσιάζει το αίσθημα καύσου και κνησμού, καθώς και μια κοκκώδη αίσθηση, στο άγγιγμα (Cunningham & Riordan). Ίσως είναι ένα μικρό κομμάτι μιας γενικευμένης δερματίτιδας, και στην περίπτωση αυτή

καθίσταται αναγκαία η ιατρική συμβολή, καθώς και ο αποκλεισμός της λύσης του maquillage. Με τον τρόπο αυτό, η κατάσταση είναι εύκολο να αντιμετωπιστεί, καθώς με την επιστημονική προσέγγιση είναι δυνατόν να εντοπισθεί το πρόβλημα και η περιοχή να ιαθεί.

Πρόσφατη μελέτη, που διεξήχθη τον Νοέμβριο, του 2017, αποδεικνύει, ότι υπάρχει κάποια σχέση μεταξύ της εμφάνισης της βλεφαρίτιδας, και του Μεταβολικού Συνδρόμου, με την πρώτη, να αποτελεί, πιθανώς, πρόωμη ένδειξη της κατάστασης (Lin, Chen. Lee, Huang, Chao, Leh, Yang, 2017).

3.4. ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η προστασία των οφθαλμών, γίνεται αποτελεσματικά και αυτόματα από τα ίδια. Η σκόνη, επί παραδείγματι, ο καπνός ή οποιοδήποτε ξένο σώμα επιχειρήσει να εισχωρήσει στους οφθαλμούς, αναγκάζει τα βλέφαρα να ασφαλίσουν ενστικτωδώς τον οφθαλμό, ενώ η κόρη του οφθαλμού μικραίνει σε μέγεθος, σε περίπτωση έκθεσης στο φως.

Άλλη μέθοδος, στην οποία καταφεύγει το μάτι προκειμένου να προφυλαχθεί από τους εξωτερικούς παράγοντες και τα ξένα σώματα, είναι η έκκριση δακρύων. Παράλληλα, οι βλεφαρίδες και οι τρίχες των φρυδιών προστατεύουν με τον τρόπο τους τον οφθαλμό από τον ιδρώτα, τη σκόνη κι άλλα αντικείμενα που πιθανόν να αποβούν επιβλαβή.

Η φροντίδα και η περιποίηση των οφθαλμών προκύπτει σαν ανάγκη, αφού το λεπτό κι ευαίσθητο δέρμα που τον πλαισιώνει, είναι ιδιαίτερα ευπαθές στις κλιματολογικές συνθήκες, καθώς και σε καταστάσεις που προκαλούν άγχος, γέλιο και κλάμα.

Επιβάλλεται καταρχάς, η ορθή και σχολαστική αφαίρεση του maquillage, αλλά και κάθε ρύπου αυτής της περιοχής, πριν από κάθε θεραπεία ή περιποίηση προσώπου. Η επιλογή του γαλακτώματος επιβάλλεται να γίνεται με προσοχή, καθώς τα γαλακτώματα με βάση το λάδι πρέπει να αντικαθίσταται από αυτά με βάση το νερό.

Άλλα προϊόντα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη φροντίδα της ευαίσθητης περιοχής γύρω από τα μάτια, είναι οι αναπλαστικές κρέμες, οι ενυδατικοί οροί και οι μάσκες, καθώς και ελαφριά λάδια, φυτικής ή ζωικής προέλευσης, λοσιόν κι εκχυλίσματα.

Άτομα, τα οποία καταφεύγουν στη χρήση φακών επαφής, είναι αναγκαίο να καθαρίζουν σχολαστικά τα χέρια τους, πριν την τοποθέτηση και την αφαίρεση τους. Με τον τρόπο αυτό, μειώνεται ο κίνδυνος μόλυνσης. Απαιτείται, επίσης, να τοποθετούν τους φακούς στο ειδικό υγρό, μετά τη χρήση τους, προκειμένου να

διατηρηθεί η διαύγεια τους (Sperduto, Milton, Lindblad, Klein, Ferris, Clemons, 2001).

Ταλαιπωρημένα και κουρασμένα μάτια, καλό θα ήταν να αφεθούν στις φροντίδες ειδικών, οι οποίοι με ειδικές κινήσεις μάλαξης γύρω από την οφθαλμική περιοχή, καταφέρνουν να ανακουφίσουν τους μύες και να βελτιώσουν την ελαστικότητά της (Σαββίδου, 2014).

3.5. ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ

Το Εθνικό Ινστιτούτο Υγείας των Ηνωμένων Πολιτειών (National Eye Institute), καθώς και το αντίστοιχο Υπουργείο Υγείας (U.S. Department of Health and Human Services), προτείνει ποικίλους, αλλά απλούς τρόπους, ώστε να διατηρηθεί η ευρωστία της οφθαλμικής περιοχής.

➤ Το πρώτο βήμα, είναι, ο ενδιαφερόμενος, να επισκέπτεται συχνά τον οφθαλμίατρό του, ώστε να πληροφορείται για την κατάσταση των οφθαλμών του, ακόμη κι αν φαινομενικά είναι υγιής, καθώς οφθαλμικές παθήσεις, όπως το γλαύκωμα, συχνά δεν εμφανίζουν καμία ένδειξη.

➤ Καθώς μερικές από τις παθήσεις των οφθαλμών, τείνουν να έχουν κληρονομικά αίτια, θεμιτό θα ήταν, ο ενδιαφερόμενος, να γνωρίζει το ιστορικό της οικογένειάς του.

➤ Τροφές, όπως τα φρούτα και τα λαχανικά, όπως το καρότο και το σπανάκι, αλλά και η κατανάλωση Ω-3 λιπαρών οξέων, που περιέχονται στα ψάρια, βοηθούν στη διατήρηση της ευρωστίας των οφθαλμών.

➤ Ενδείκνυται η ανάγνωση με επαρκή φωτισμό κατάλληλης έντασης και χρώματος και η συχνή ξεκούραση των οφθαλμών ανά τριάντα λεπτά έντονης εργασίας, προκειμένου να μη δημιουργηθούν επιπλέον δυσάρεστες καταστάσεις.

➤ Στο πλαίσιο της εργασίας, είναι απαραίτητη η χρήση των προστατευτικών γυαλιών, όπου κρίνεται αναγκαίο, ώστε να αποφευχθεί η επαφή με ξένα σώματα, η έκθεση στην ακτινοβολία και οι μολυσματικές καταστάσεις.

(Chew, Clemons, SanGiovanni, Ferris, Gensler, Lindblad, Milton, Seddon, Sperduto, 2007)

Όσον αφορά την τοποθέτηση του maquillage, η συγγραφέας, κυρία Σαββίδου Άννα, προτείνει τα εξής:

➤ Η οφθαλμική περιοχή, επιβάλλεται να δέχεται με προσοχή το maquillage, ώστε να μην πλήττεται το ευαίσθητο και λεπτό δέρμα που τη χαρακτηρίζει.

- Τα προϊόντα maquillage, καλό θα ήταν να χρησιμοποιούνται με φειδώ, καθώς η μεγάλη ποσότητα, θα χρειαστεί και την ανάλογη προσπάθεια για να αφαιρεθεί, επιδεινώνοντας με αυτόν τον τρόπο την τοπική ευρωστία της περιοχής.
- Τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την περιποίηση των οφθαλμών και για το maquillage, επιβάλλεται να ανανεώνονται όσο το δυνατόν τακτικότερα. Άτομα, που παρουσιάζουν προδιάθεση, κληρονομική και μη, για ερυθρότητα, μολύνσεις και ερεθισμούς, ενδείκνυνται να μη χρησιμοποιούν τα ίδια προϊόντα περιποίησης για μεγάλο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση, που εντοπισθεί κάποιο προϊόν, το οποίο προκαλεί ερεθισμό αλλεργία, ή αποτελεί εστία μόλυνσης, επιβάλλεται να αντικαθίσταται άμεσα από άλλο, χωρίς να αποκλείεται η δημιουργία αιφνίδιου προβλήματος, από ένα προϊόν το οποίο χρησιμοποιείται από το άτομο ήδη για μεγάλο χρονικό διάστημα. Αυτό, οφείλεται κατά βάση στη σύσταση του δέρματος, η οποία με τα χρόνια μπορεί να μεταβληθεί, καθιστώντας το περισσότερο ξηρό από ότι στο παρελθόν, επιφέροντας σαν αποτέλεσμα μια μεγαλύτερη ευαισθησία σε εξωτερικούς παράγοντες.
- Υπάρχουν προϊόντα, που ωφέλιμο θα ήταν να αποφεύγονται, ώστε να μην δημιουργούνται επιπρόσθετα προβλήματα, όπως λόγω χάρη το αδιάβροχο mascara, εξαιτίας του οποίου οι βλεφαρίδες γίνονται περισσότερο εύθρυπτες και αποσπώνται ευκολότερα. Εκτός αυτού, η χρήση χρωμοφόρων σκιών είναι απαγορευτική στην περιοχή του δακρυϊκού πόρου και των βλεφάρων, σε περίπτωση, που ο οφθαλμός εμφανίζει αλλεργική αντίδραση ή άλλα παρόμοια προβλήματα.
- Ιδιαίτερα σχολαστική, οφείλει να είναι η καθαριότητα των εξαρτημάτων και των εργαλείων, που επιστρατεύονται για να ολοκληρωθεί ένα maquillage, όπως για παράδειγμα τα πινέλα και τα σφουγγαράκια. Ακόμη, καλό θα ήταν να αποφεύγεται η κοινή χρήση τους, από παραπάνω του ενός άτομου, και να θεωρούνται αυστηρώς προσωπικά αντικείμενα.
(Σαββίδου, 2014).

3.6 ΕΦΑΡΜΟΓΗ MAQUILLAGE ΣΕ ΟΦΘΑΛΜΟΥΣ ΜΕ ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ

Το maquillage αποτελεί τέχνη, και η ομορφιά της τέχνης έγκειται, στο να αφήνει την απόλυτη ελευθερία στον καλλιτέχνη, να δημιουργήσει αβίαστα και σύμφωνα με τη δική του προσωπικότητα, νέες τεχνοτροπίες, καινούργιους χρωματικούς συνδυασμούς και πρωτόγνωρα μοτίβα. Κάποιος, ο οποίος αποφασίζει να ασχοληθεί με το maquillage, είτε αντιμετωπίζοντας το ως τέχνη, είτε ως επάγγελμα, καλό θα ήταν να λαμβάνει υπ' όψιν του, ότι έχει τη δυνατότητα να ακολουθήσει την πεπατημένη ή να δημιουργήσει μία εντελώς δική του ταυτότητα, χαράζοντας μια προσωπική του, μοναδική πορεία.

Ωστόσο, παρόλη την ελευθερία που του εξασφαλίζει η τέχνη του maquillage, ο ειδικός, οφείλει να υπολογίζει και τις ιδιομορφίες, που μπορούν να υπάρξουν, ή ακόμη και να συνυπάρξουν σε ένα πρόσωπο, γεγονός που απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και σχετικές γνώσεις.

Το maquillage, που ενδείκνυται να εφαρμόζεται στις συνηθέστερες ιδιομορφίες που εμφανίζουν οι οφθαλμοί είναι το εξής, ανάλογα με την περίπτωση:

- Τέλειοι οφθαλμοί

Οι οφθαλμοί, οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως «ιδανικοί», δεν παρουσιάζουν εξ ορισμού καμία ατέλεια. Αυτό, επιτρέπει στον αισθητικό να εφαρμόσει οποιαδήποτε τεχνοτροπία επιθυμεί, έτσι ώστε να πετύχει ακόμη πιο εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Επιπλέον, δεν κουράζει τον Maquilleur, εφόσον, στην προκειμένη περίπτωση, δε χρειάζεται να δουλέψει διορθωτικά (Davis & Hall, 2008).

- Πυκνόφθαλμα

Το χαρακτηριστικό γνώρισμα των πυκνόφθαλμων οφθαλμών, είναι η μικρή απόσταση, που υπάρχει ανάμεσά τους. Το ειδικό maquillage, που έχει σκοπό να διορθώσει την εν λόγω

ιδιομορφία, αποσκοπεί, στην ουσία, να δημιουργήσει μια ψευδαίσθηση μεγαλύτερης απόστασης, μεταξύ των δυο οφθαλμών.

Η τεχνοτροπία τοποθέτησης, μπορεί να είναι είτε κάθετη, είτε οριζόντια, επιλογή, η οποία εξαρτάται από το αν η απόσταση μεταξύ του οφθαλμού και του οφρυϊκού τόξου θεωρείται επαρκής.

Όσον αφορά την κάθετη εφαρμογή των χρωμάτων, το ανοιχτότερο, από τα τρία χρώματα που έχει επιλεγεί, εΐθισται να τοποθετείται στην εσωτερική γωνία του οφθαλμού. Το ανοιχτόχρωμο ή λευκό χρώμα που έχει εφαρμοστεί στην περιοχή αυτή, δημιουργεί στο θεατή, την εικόνα μιας ικανοποιητικής απόστασης μεταξύ των δύο οφθαλμών. Εντονότερο γίνεται το αποτέλεσμα, αν εφαρμοστεί ανοιχτόχρωμη ιριδίζουσα σκιά ματιών. Το ενδιάμεσο, από τα τρία χρώματα, επιλέγεται για το δεύτερο τρίτο του ματιού, ενώ το σκουρότερο, για το εξωτερικό τμήμα του (Davis & Hall, 2008).

Σχετικά με την οριζόντια τεχνοτροπία, ο συνηθέστερος τρόπος εφαρμογής των χρωμάτων, είναι ο εξής: το ανοιχτότερο, από τα τρία χρώματα ή η ανοιχτότερη απόχρωση, αν το maquillage είναι μονοχρωματικό, εξακολουθεί να εφαρμόζεται στο εσωτερικό τμήμα του οφθαλμού, καθώς δίνει την εντύπωση της απόστασης. Λευκή σκιά χρησιμοποιείται ακόμα και στο οφρυϊκό οστό, για ένα πιο σύγχρονο αποτέλεσμα. Το κινητό βλέφαρο καλύπτεται με το ενδιάμεσο χρώμα, ή απόχρωση και, τέλος, το σκούρο χρώμα τοποθετείται σε όλο το εξωτερικό τμήμα του κάθε οφθαλμού.

- Αραιόφθαλμοι οφθαλμοί

Βασικό χαρακτηριστικό των εν λόγω οφθαλμών, αποτελεί η μεγάλη απόσταση που υπάρχει μεταξύ τους. Εν αντιθέσει με την προηγούμενη περίπτωση, όπου το maquillage επιστρατευόταν, για να δημιουργηθεί η ψευδαίσθηση της απόστασης μεταξύ των δύο οφθαλμών, εδώ επιδιώκεται το ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα. Η κάθετη και οριζόντια διάταξη των χρωμάτων παραμένει, αλλά με διαφορετική σειρά και θέση εφαρμογής.

Στην κάθετη τοποθέτηση των χρωμάτων, το κεντρικό σημείο του οφθαλμού, προτιμάται να χρωματίζεται με το φωτεινότερο, από τα χρώματα. Η εξωτερική γωνία του βλεφάρου καλύπτεται με τον ενδιάμεσο χρωματισμό, ενώ όλη η προσπάθεια κάλυψης της ιδιομορφίας εξαρτάται από την τοποθέτηση του σκουρότερου χρώματος, το οποίο τοποθετείται στην εσωτερική γωνία του βλεφάρου. Με τον τρόπο αυτόν, επιτυγχάνεται η δημιουργία της ψευδαίσθησης, ότι οι οφθαλμοί πλησιάζουν περισσότερο μεταξύ τους. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί πως χρώματα ιδιαίτερα σκούρα ή με μεγάλη αντίθεση μεταξύ τους, καθίστανται επικίνδυνα, καθώς υπάρχει περίπτωση, να δημιουργήσουν ένα αντιαισθητικό και αφύσικο αποτέλεσμα βάθους, τελικά.

Ο εναλλακτικός τρόπος κάθετης τοποθέτησης χρώματος σε αποστασιοποιημένους οφθαλμούς, υπαγορεύει η εφαρμογή του σκουρότερου χρώματος, να γίνεται στο εσωτερικότερο τμήμα των οφθαλμών, και να απλώνεται μέχρι το οφρυϊκό τόξο, όπου σβήνεται σταδιακά εντελώς. Το ενδιάμεσο χρώμα επιλέγεται για το κινητό βλέφαρο, ενώ το φωτεινότερο, για το υψηλότερο σημείο του οφρυϊκού τόξου. Και στο εν λόγω maquillage, χρώματα υπέρ το δέον σκούρα ή μουντά, μπορεί να αποβούν καταστροφικά για το τελικό αποτέλεσμα.

- Εσόφθαλμοι

Τρεις διαφορετικές ιδιομορφίες συνθέτουν το αποτέλεσμα των εσόφθαλμων ματιών: το βάθος, στο οποίο βρίσκεται ο οφθαλμός είναι αρκετά μεγάλο, το κινητό βλέφαρο είναι ελάχιστα διακριτό, και το οστό του οφρυϊκού τόξου προεξέχει πέραν του κανονικού.

Χρησιμοποιώντας για άλλη μια φορά την ψευδαίσθηση, που δημιουργούν το φως και η σκιά, ο αισθητικός προσπαθεί να εξαλείψει το εν λόγω μορφολογικό πρόβλημα, με πρωταρχικό του μέλημα, την εμφάνιση του κινητού βλεφάρου. Για να επιτευχθεί αυτό, επιβάλλεται να χρησιμοποιηθεί ανοιχτά παστέλ χρώματα, σε όλο το τμήμα του κινητού βλεφάρου, καθώς και ιριδιζουσες σκιάς. Στο οφρυϊκό τόξο, θεμιτό θα ήταν να αποφεύγονται ανοιχτά,

ιριδίζοντα και άλλα χρώματα, που τείνουν προς το λευκό, για να δημιουργηθεί η οπτική του μη εξέχοντος οστού.

Τέλος, σκούρες αποχρώσεις, θα ήταν χρήσιμο να αποφεύγονται στην εξωτερική γωνία του ματιού, αφού το ήδη υπάρχον πρόβλημα του μεγάλου βάθους θα επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο.

- Εξόφθαλμοι

Ο προεξέχων οφθαλμικός βολβός, είναι το κατεξοχήν αισθητικό πρόβλημα που καλούνται να επιλύσουν, όσοι διαθέτουν οφθαλμούς, αυτού του είδους. Το maquillage αποσκοπεί, στο να διορθώσει το πρόβλημα, με τη τοποθέτηση αρκετά σκούρας ή ακόμη και μαύρης σκιάς στο κινητό βλέφαρο του ματιού, και, κυρίως, στο κεντρικό σημείο του. Τα ιριδίζοντα και ανοιχτά χρώματα, είναι απαγορευτικά στη συγκεκριμένη περίπτωση, αφού θα δώσουν το αντίθετο αποτέλεσμα. Για το λόγο αυτόν, η υφή των επιλεγμένων χρωμάτων, επιβάλλεται να είναι matte και σταθερά. Το ενδιάμεσο χρώμα, μπορεί να τοποθετηθεί στην εξωτερική γωνία του οφθαλμού, ενώ το τόξο των φρυδιών καλύπτεται από το ανοιχτότερο χρώμα.

- Στρόγγυλοι

Οι οφθαλμοί, που παρουσιάζουν σχήμα στρογγυλό, δεν εμφανίζουν ιδιαίτερο μήκος, ενώ το ύψος του βολβού, δεν διαφέρει αρκετά από το πλάτος του. Οι οφθαλμοί, αυτού του σχήματος, χαρακτηρίζονται άλλοτε σαν «ιδιομορφία», όταν η μόδα επιτάσσει τα μακρόστενα, κοινώς αποκαλούμενα «γατίσια» μάτια, και άλλοτε αποτελούν το επιθυμητό αποτέλεσμα, όταν πρόκειται για κάποιο maquillage δεκαετίας.

Στην περίπτωση, που το ζητούμενο είναι οι σχιστά, με ικανοποιητικό μήκος οφθαλμοί, η ενδιάμεση σκιά τοποθετείται στο κινητό βλέφαρο, αλλά όχι στο τελευταίο τρίτο του οφθαλμού. Η ανοιχτή σκιά καλύπτει το οστό του οφρυϊκού τόξου, ιδιαίτερα, αν

υπάρχει θέμα απόστασης μεταξύ του οφθαλμού και του φρυδιού. Τέλος, η εφαρμογή της σκουρότερης απόχρωσης πρέπει να γίνεται με προσοχή και μαεστρία, καθώς για να παρουσιαστεί το πολυπόθητο μακρόστενο μάτι, η σκιά τοποθετείται στο εξωτερικό άκρο του ματιού, σχηματίζοντας μια τέλεια γωνία.

- Καθοδικοί

Οφθαλμοί, που εμφανίζουν καθοδικότητα δίνουν στο πρόσωπο μια έκφραση γεμάτη θλίψη.

Η προσπάθεια του ειδικού έγκειται, στο να αντιστρέψει αυτήν την κατάσταση, έτσι ώστε τα καθοδικά μάτια να αποκτήσουν τελικά μια όψης ανοδικότητας. Το μυστικό της επιτυχίας ενός maquillage για τη συγκεκριμένη δύσκολη ιδιομορφία, είναι να στραφεί όλη η προσοχή του θεατή στο κέντρο του ματιού, και να αποσπαστεί από το καθοδικό άκρο. Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός, το κινητό βλέφαρο χρωματίζεται με ανοιχτά, και ιριδίζοντα χρώματα, τα οποία τοποθετούνται και στο οφρυϊκό οστό.

Η εξωτερική γωνία του οφθαλμού, η οποία παρουσιάζει την καθοδικότητα, καλύπτεται με σκούρες σκιές, έως και μαύρες, προκειμένου να καλυφθεί η αναδίπλωση του βλεφάρου. Στην περιοχή αυτήν, απαγορεύονται οι ανοιχτές αποχρώσεις και οι ιριδίζουσες υφές, καθώς το μόνο που θα καταφέρουν, θα είναι να επιτείνουν το πρόβλημα.

Χρήσιμο, ακόμη, θα ήταν να δημιουργηθεί μια γραμμή με μαύρη ή σκουρόχρωμη σκιά στο κάτω βλέφαρο, με ανοδική φορά, ώστε να ενισχύσει το αποτέλεσμα (Σαββίδου, 2014).

- Οφθαλμοί με φακούς επαφής

Το maquillage γυναικών που επιλέγουν να κρατήσουν τα γυαλιά τους και να μην τα αντικαταστήσουν με φακούς επαφής, δεν παρουσιάζει διαφορές από ένα κανονικό. Παρόλα αυτά, οι

γυναίκες αυτές, κρίνεται απαραίτητο να εφαρμόζουν το maquillage τους με εξέχουσα προσοχή, στο σημείο εκείνο.

Καταρχάς, τα χέρια τους επιβάλλεται να είναι καθαρά, και, θεμιτό θα ήταν, να καθαρίζουν συχνότατα και σχολαστικά τα πινέλα που πρόκειται να έρθουν σε επαφή με την περιοχή των ματιών.

Επιπροσθέτως, καλό θα ήταν το αδιάβροχο mascara να προτιμάται, καθώς αποτελεί σύνηθες φαινόμενο η δακρύρροια, λόγω ευαισθησίας του ματιού. Ταυτόχρονα, ο χειριστής του μολυβιού, που προορίζεται για το χρωματισμό των οφθαλμών, οφείλει να είναι πολύ προσεκτικός στην τοποθέτησή του, καθώς είναι δυνατόν, ο φακός να μετακινηθεί από τη θέση του.

Τα προϊόντα, που πρόκειται να τοποθετηθούν στην οφθαλμική περιοχή, πρέπει να έχουν ελεγχθεί, πριν από την πρώτη τους χρήση, προκειμένου να γίνουν εγκαίρως αντιληπτές οποιεσδήποτε αλλεργιογόνες ουσίες.

Τέλος, οι φακοί επιβάλλεται να τοποθετούνται στους οφθαλμούς, πριν από την εφαρμογή του maquillage, και να απομακρύνονται από αυτούς, πριν την αφαίρεσή του (Alexander & Elins, 1985).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΤΥΦΛΩΣΗ

4.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι έρευνες, στη χώρα μας, που αφορούν την καταμέτρηση των ατόμων με μερική ή μηδενική όραση, καθώς και τα αίτια που προκαλούν τις συγκεκριμένες καταστάσεις, παρέχουν πληροφορίες βαρύνουσας σημασίας στους μελετητές, που θα αποπειραθούν να ενασχοληθούν με τις εν λόγω ομάδες ανθρώπων.

Στην Ελλάδα, ο ερευνητής, κος Ηλίας Κοφινάς, ανέφερε ότι το 0,22% των μαθητών, μεταξύ 5 έως 12 ετών, που παρακολουθούσαν μαθήματα σε άπαντα τα σχολεία στοιχειώδους εκπαίδευσης, παρουσίαζαν μερική όραση σε αμφότερους τους οφθαλμούς.

Τα προβλήματα μερικής όρασης που παρουσιάστηκαν στα παιδιά αυτά, οφείλονται στις παρακάτω αιτίες, ταξινομημένες, εν προκειμένω, κατά φθίνουσα σειρά:

• Διαθλαστική Ανωμαλία	72,3%
• Στραβισμός	13,3%
• Συγγενής Καταρράκτης	6,4%
• Ατροφία Οπτικού Νεύρου	3,6%
• Διάφορα αίτια	3,0%
• Συγγενές Γλαύκωμα	1,4%

Το έτος 2000, ο κύριος Δ. Λιοδάκης, βασιζόμενος στις πρόσφατες, τότε, έρευνες της κυρίας Τατιάνας Σκουτάρη, που διεξήχθησαν το 1997, υποστηρίζει, πως ένα ποσοστό 9% των ανθρώπων, έως την ηλικία των 20 χρόνων, παρουσιάζουν μειωμένη όραση. Επιπροσθέτως, το 14% των ατόμων, μεταξύ 21-

64 ετών, καθώς και ένα ποσοστό 69% των υπερηλίκων, μεταξύ 65-84, υποφέρουν από προβλήματα όρασης.

Ποσοστά που αφορούν επιμέρους ποικίλα προβλήματα των οφθαλμών, δείχνουν:

- 49% σε παθήσεις που αφορούν την ωχρά κηλίδα
- 16% καταρράκτη, συγγενή ή επίκτητο
- 11% γλαύκωμα
- 8% παθήσεις που αφορούν τον αμφιβληστροειδή
- 7% ατροφία οπτικού νεύρου
- 5% μυωπίες που παρουσιάζουν κακοήθη χαρακτήρα
- 4% μελαγχρωστική αμφιβληστροειδοπάθεια

Παρόλη την εγκυρότητα και την ακρίβεια, που χαρακτηρίζει τις εν λόγω έρευνες, καλό θα ήταν να λαμβάνεται υπ' όψιν, ότι οι σύγχρονες ιατροφαρμακευτικές μέθοδοι περίθαλψης, οι θεραπείες, η εξέλιξη της τεχνολογίας και οι διαφορετικές ερευνητικές και επιστημονικές προσεγγίσεις, ενδεχομένως να φέρουν σαν αποτέλεσμα, διαφορετικά ερευνητικά αποτελέσματα (Κουτάντος, 2005).

4.2. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΟΦΘΑΛΜΟΥ

Ο ανθρώπινος οφθαλμός, αποτελείται από τον οφθαλμικό λοβό και τα επικουρικά όργανα, στα οποία συγκαταλέγονται οι βλεφαρίδες (Καψάλης Α., Μπουρμπουχάκης Ι.Ε., Περάκη Β., Σαλαμαστράκης Σ.,).

Ο ΟΦΘΑΛΜΟΣ

Ο οφθαλμός είναι το όργανο της όρασης. Το φως διαδίδεται, μέσω του κερατοειδούς χιτώνα, που είναι ο μεταβλητός υμένας του βολβού. Στη συνέχεια, γίνεται αντιληπτή στο φακό, μέσω της κόρης, η οποία αποτελεί το μεταβλητό μέρος της ίριδας. Ο φακός συγκεντρώνει το φως στον αμφιβληστροειδή χιτώνα, ο οποίος είναι εξαιρετικά ευαίσθητος στην αντίληψη του φωτός. Τα κύτταρα του αμφιβληστροειδή, μετατρέπουν το φως σε ηλεκτρικά ερεθίσματα, τα οποία μεταφέρονται στον εγκέφαλο, μέσω του οπτικού νεύρου (Williams, 1991).

ΟΠΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Η όραση είναι το σημαντικότερο από τα πέντε μέσα, που διαθέτει ένα έμβιο όν, για να επικοινωνήσει με το περιβάλλον του, αφού μέσω της οπτικής λειτουργίας αντιλαμβάνεται κανείς το ερέθισμα του φωτός, τα χρώματα και τα σχήματα του κάθε αντικειμένου γύρω του. Στον άνθρωπο, συγκεκριμένα, είναι πολύτιμο αρωγός, για τη συνειδητοποίηση της θέσης, στην οποία βρίσκεται κι επομένως τον βοηθά να συντονίσει τις κινήσεις του στο χώρο.

Οι ακτίνες του φωτός, διανύουν μια συγκεκριμένη απόσταση, μόλις γίνουν αντιληπτές από τον οφθαλμό, πριν φτάσουν στον αμφιβληστροειδή, καθώς πρώτα χρειάζεται να διαπεράσουν με τη σειρά τον κερατοειδή, τον υδατοειδές υγρό, τον φακό και το υαλοειδές σώμα. Το οπτικό ερέθισμα, μέσα από διάφορες διεργασίες και μεταβολές, που υφίστανται στο εσωτερικό του

οφθαλμού, καταλήγουν στον εγκέφαλο, όπου μεταφράζονται, κι έτσι συμβαίνει η ολοκληρωμένη τελική οπτική λειτουργία.

Όταν το άτομο εστιάζει σε ένα αντικείμενο, ο αμφιβληστροειδής το αντιλαμβάνεται σαν ένα είδωλο ανεστραμμένο σε σχέση με το φυσιολογικό. Παρόλα αυτά, ο εγκέφαλος το λαμβάνει με την κανονική του μορφή, και όχι ανεστραμμένο (Σπυρόπουλος, 1992).

ΤΟ ΟΠΤΙΚΟ ΝΕΥΡΟ

Το οπτικό νεύρο σχηματίζεται από ένα σύνολο πολυάριθμων γαγγλιακών κυττάρων, και σκοπός του είναι να μεταφέρει στον εγκέφαλο, οποιοδήποτε οπτικό σήμα γίνει αντιληπτό από τον οφθαλμό (Καψάλης Α., Μπουρμπουχάκης Ι.Ε., Περάκη Β., Σαλαμαστράκης Σ.).

Αποτελεί τη γέφυρα σύνδεσης, μεταξύ του αμφιβληστροειδούς με τον εγκέφαλο κι αποτελείται από δεσμίδες λευκής εγκεφαλικής ουσίας και απαντάται στο βολβό, στη συνέχεια στον κόγχο και, τέλος, στην κρανιακή κοιλότητα του εγκεφάλου.

Το οπτικό χίασμα, αποτελείται από ίνες του οπτικού νεύρου, που διασταυρώνονται σχηματίζοντας το πλέγμα στο ανάλογο σχήμα –χιαστί (Σπυρόπουλος, 1992).

Παρόλη την ονομασία, που του έχει δοθεί, δεν πρόκειται, στην ουσία, για «νεύρο», αλλά για μία προέκταση του εγκεφάλου (θεοδοσιάδης, 1996).

Ο ΟΦΘΑΛΜΙΚΟΣ ΛΟΒΟΣ

Ο εξωτερικός, ο εσωτερικός και ο μεσαίος χιτώνας, είναι οι τρεις διαδοχικοί χιτώνες, οι οποίοι σχηματίζουν τον οφθαλμικό λοβό. Ο πρώτος, αποτελείται από τον σκληρό και τον κερατοειδή χιτώνα, και σαν κύριο στόχο τους, έχουν την προσφορά της μηχανικής υποστήριξης και της προστασίας, ενώ ταυτόχρονα, κατέχει σημαντικό ρόλο στην εστίαση. (Καψάλης Α., Μπουρμπουχάκης Ι.Ε., Περάκη Β., Σαλαμαστράκης Σ.).

Ο σκληρός χιτώνας, ο οποίος, ουσιαστικά είναι το λευκό σημείο του οφθαλμού, έχει προστατευτική λειτουργία, καθώς είναι αρκετά ανθεκτικός. (Καψάλης Α., Μπουρμπουχάκης Ι.Ε., Περάκη Β., Σαλαμαστράκης Σ.).

Ο κερατοειδής χιτώνας, ο οποίος υπάρχει στο εμπρόσθιο μέρος του οφθαλμού, επιτρέπει στο φως να διαπερνά το λοβό, λόγω της διαφάνειάς του, ενώ ο μεσαίος χιτώνας, όντας αγγειοβριθής, μεταφέρει στον αμφιβληστροειδή, όλα τα θρεπτικά στοιχεία και το οξυγόνο, που χρειάζεται, για να επιτελέσει τις εργασίες του. Στον μεσαίο χιτώνα, εξάλλου, βρίσκεται ο χοριοειδής χιτώνας, η ίριδα και ο φακός. Μια επιπλέον λειτουργία του εν λόγω χιτώνα, είναι η ρύθμιση της ποσότητας του φωτός, που πρόκειται να εισέλθει στον οφθαλμό. (Καψάλης Α., Μπουρμπουχάκης Ι.Ε., Περάκη Β., Σαλαμαστράκης Σ.).

Ο εσωτερικός χιτώνας, γνωστός και ως «αμφιβληστροειδής, είναι το μέρος του οφθαλμού, το οποίο παρουσιάζει μεγαλύτερη ευαισθησία στο φως. Τα εξειδικευμένα κύτταρα, που περιέχονται στον αμφιβληστροειδή, ονομάζονται φωτοϋποδοχείς και αντιδρούν στο ερέθισμα του φωτός. Συγκεκριμένα, το φως, που λαμβάνουν, το μεταφράζουν σε φωτεινή ενέργεια και ηλεκτρικά σήματα. Στη συνέχεια, τα νευρικά κύτταρα, τα οποία έχουν άμεση επαφή με τους φωτοϋποδοχείς, αποστέλλουν στον εγκέφαλο, όλες τις οπτικές πληροφορίες, που συγκέντρωσαν. (Καψάλης Α., Μπουρμπουχάκης Ι.Ε., Περάκη Β., Σαλαμαστράκης Σ.).

Η ΙΡΙΔΑ ΚΑΙ Ο ΦΑΚΟΣ

Ίριδα αποκαλείται ο έγχρωμος δίσκος του οφθαλμού, ο οποίος στο κέντρο του, φέρει την κόρη. Διαθέτει ειδικούς μύες, οι οποίοι επιτρέπουν στην κόρη του οφθαλμού να διαστέλλεται και να συστέλλεται με την παρουσία αμυδρού ή έντονου φωτός, αντίστοιχα. Η αυτόματη αυτή ρύθμιση, αποτελεί μια φυσική άμυνα του οφθαλμού, προκειμένου να ρυθμίζεται, με αυτόν τον τρόπο, η

ποσότητα του φωτός, που πρόκειται να εισέλθει στο εσωτερικό του οφθαλμού.

Η θέση του φακού, βρίσκεται πίσω από την ίριδα, και αποτελείται από ειδικά πρωτεϊνούχα κύτταρα, που ονομάζονται κρυστάλλινες. Ο φακός συγκρατείται στη φυσική του θέση, χάρη στην ύπαρξη των μυών, που βρίσκονται στο εσωτερικό του οφθαλμού, οι οποίοι, στο σύνολό τους, φέρουν την ονομασία «ακτινωτό σώμα». Το σύνολο αυτό, μεταβάλλει την καμπυλότητα του βολβού, ανάλογα με την απόσταση, στην οποία βρίσκονται τα εστιαζόμενα αντικείμενα, προκειμένου το είδωλό τους, να αντικατοπτρίζεται σωστά, επάνω στον αμφιβληστροειδή.

4.3. ΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ

Πολλές από τις διαταραχές της όρασης, καθώς και άλλα προβλήματα των οφθαλμών, που οδηγούν σταδιακά σε τύφλωση, ενδέχεται να είναι κληρονομικά, με τον έναν ή και τους δύο γονείς να είναι φορείς, και μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις, χωρίς να το γνωρίζουν. (Mason, McCall, 2005)

Στις κοινωνίες του παρελθόντος, αλλά και σε ορισμένες φυλές, ακόμη και της σημερινής εποχής, συγγενείς πρώτου ή δεύτερου βαθμού, είναι σύνηθες να αποκτούν από κοινού τέκνα, γεγονός, το οποίο αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα γέννησης ενός παιδιού με προβλήματα όρασης (Mason, McCall, 2005).

Το έμβρυο, επίσης, κινδυνεύει από τύφλωση, όταν αυτή είναι αποτέλεσμα κάποιας μόλυνσης, όπως η ερυθρά, πιθανότητα, που μετριάζεται με τη βοήθεια του προγεννητικού ελέγχου. Ακόμη, το νεογνό, κατά τα πρώτα λεπτά της γέννησης του, κινδυνεύει από την πιθανότητα του τραυματισμού, κατά τη διαδικασία της γέννας. Στην περίπτωση που το παιδί γεννηθεί πρόωρα και ζυγίζει κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, χρειάζεται πολύ οξυγόνο, για να επιβιώσει. Στη φάση αυτή της ζωής του, μπορεί να αναπτυχθεί μια πάθηση με το όνομα «αμφιβληστροειδοπάθεια της προωρότητας» (Mason, McCall, 2005).

Κατά την παιδική ηλικία, ιογενείς λοιμώξεις, όγκοι στον εγκέφαλο, τραυματισμοί από αιχμηρά αντικείμενα και παιχνίδια, καθώς και παιδικές ασθένειες, όπως, λόγου χάρη, η ιλαρά, είναι οι πιθανότερες αιτίες τύφλωσης (Mason, McCall, 2005).

Σε ορισμένα, ιδιαίτερα θερμά κλίματα, τα δήγματα των εντόμων ενδέχεται να προκαλέσουν μόνιμη ή πρόσκαιρη απώλεια της όρασης, ενώ αυτή η πιθανότητα εντείνεται από την ελλειπή, έως και μηδαμινή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τη μη ισορροπημένη διατροφή και τις δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης (Mason, McCall, 2005).

Τέλος, η τοξοπλάσμωση, η οποία μεταδίδεται από τις γάτες στις εγκυμονούσες γυναίκες και κατόπιν στο παιδί, και η τοξάρα, την οποία μπορεί να κολλήσει ένα άτομο μικρής ηλικίας, από

μολυσμένα κόπρανα σκύλου, είναι άλλες δυο σοβαρές αιτίες τύφλωσης για τους ανθρώπους, που ανήκουν στις ανεπτυγμένες χώρες (Mason, McCall, 2005).

Στραβισμός: Ο στραβισμός είναι μια κατάσταση, στην οποία οι οφθαλμοκινητικοί μύες δεν λειτουργούν εναρμονισμένα και δεν κινούνται παράλληλα στην ίδια νοητή ευθεία κατά την κίνηση, όπως γίνεται υπό φυσιολογικές συνθήκες. (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη)

Στην παρούσα διαταραχή, το είδωλο, που φυσιολογικά παρουσιάζεται ανεστραμμένο, όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, πλέον, εμφανίζεται διπλό. Αυτή η οπτική ψευδαίσθηση δημιουργείται, εξ αιτίας του γεγονότος, πως ο ένας ή και οι δύο οφθαλμοί λειτουργούν αυτόνομα και μεταφράζουν, με διαφορετικό και ανορθόδοξο τρόπο, το αντικείμενο στο οποίο εστιάζει το άτομο. Οι φορές, που ο ένας μόνο οφθαλμός παρουσιάζει τη διαταραχή του στραβισμού, είναι περισσότερες σε σύγκριση με τις περιπτώσεις που εμφανίζονται και οι δύο, χωρίς αυτό να σημαίνει, πως το δεύτερο είναι σπάνιο φαινόμενο, συγκριτικά με το πρώτο (Κουτσούκη, 1997).

Ο στραβισμός διαχωρίζεται σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με τη μορφή της διαταραχής και καλείται «συγκλίνοντας», «αποκλίνοντας» ή «κάθετος». (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη.)

Ο στραβισμός επιδέχεται θεραπειών, με πιο απαραίτητη τη χρήση ειδικών φακών, σε συνδυασμό με ειδικές ασκήσεις, που εκτελούνται από τους οφθαλμικούς μύες. Ωστόσο, δραστικότερη και οριστική λύση αποκατάστασης θεωρείται η χειρουργική παρέμβαση (Κουτσούκη, 1997).

Μυωπία: Η μυωπία είναι μια παθολογική, και σύμφωνα με πολλές σύγχρονες επιστημονικές απόψεις, κληρονομική κατάσταση, η οποία είναι ιδιαίτερα συνηθισμένη στη σύγχρονη εποχή. Το άτομο, που χαρακτηρίζεται ως μύωπας, δε μπορεί να διακρίνει λεπτομερώς τα πρόσωπα και τα αντικείμενα, που βρίσκονται πέρα από μια συγκεκριμένη και διαφορετική, ανάλογα

με την περίπτωση απόστασης, κι επιπλέον η όραση του είναι θολή, λιγότερο ή περισσότερο.

Η θολή αυτή εντύπωση, που δημιουργείται στον παθόντα, δημιουργείται, επειδή η μεγάλη απόσταση, στην οποία βρίσκεται το εστιαζόμενο αντικείμενο, δεν επιτρέπει στον αμφιβληστροειδή χιτώνα του οφθαλμού, να το μεταφράσει λεπτομερώς.

Αντιθέτως, ο μύωπας μπορεί να διακρίνει καθαρότερα τα αντικείμενα, που βρίσκονται αρκετά κοντά του. (Κουτσούκη, 1997)

Η εν λόγω διαταραχή χάρη συνεχούς ιατρικής παρακολούθησης και είναι σχετικά εύκολο να αντιμετωπιστεί, χάρη στην τεχνολογία, που έχει αναπτυχθεί τις τελευταίες δεκαετίες.

Τα ειδικά γυαλιά και οι φακοί επαφής που αντιστοιχούν στο βαθμό μυωπίας του κάθε ατόμου ξεχωριστά, βοηθούν τον μύωπα να εστιάζει και να διακρίνει λεπτομέρειες, προσφέροντας του μια εξαιρετική, αλλά προσωρινή λύση, αφού μόλις αφαιρεθούν τα βοηθήματα, ο παθών έρχεται ξανά αντιμέτωπος με το πρόβλημα. Η οριστική λύση, για την απαλλαγή του ατόμου από τη μυωπία, είναι η χειρουργική επέμβαση.

Σύμφωνα με την Δρ. Αγγελοπούλου-Σακαντάμη, η υψηλή μυωπία διακρίνεται σε δύο κατηγορίες:

A) στη συγγενή, η οποία παρουσιάζεται εκ γενετής στα πρόωρα κυρίως βρέφη, δε εξελίσσεται και δεν κληρονομείται από τη μια γενιά στην επόμενη, και

B) στην κακοήθη, η οποία εμφανίζεται συχνότερα στις γυναίκες και μάλιστα ορισμένων φυλών, κληρονομείται από το γονέα στο παιδί, πρωτοεμφανίζεται στη νηπιακή ηλικία και χαρακτηρίζεται από την συνεχή εξέλιξη με την πάροδο του χρόνου. (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Υπερμετρωπία: Η συγκεκριμένη παθολογική κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική από τη μυωπία. Ο βολβός, σε αυτήν την περίπτωση, είναι μικρότερος σε μέγεθος από το βολβό ενός υγιούς ατόμου, γεγονός, το οποίο οδηγεί το εστιαζόμενο αντικείμενο, να

απεικονίζεται πίσω από τον αμφιβληστροειδή χιτώνα (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Για να διορθωθεί το αποτέλεσμα αυτόματα, οι οφθαλμικοί μύες χρειάζεται να εκτελέσουν πολλές συνεχόμενες κινήσεις, κατάσταση, που προκαλεί κεφαλαλγίες, πόνο στους οφθαλμούς, και οδηγούν το άτομο στο να χάσει σταδιακά την όρεξη του για εργασίες, που κουράζουν τα μάτια, όπως, για παράδειγμα, η ανάγνωση κειμένων. Η συμβουλή και η παρακολούθηση από ειδικό ιατρό καθίσταται αναγκαία, καθώς, επίσης, και η χρήση διορθωτικών φακών (Κουτσοκούκη, 2014).

Αστιγματισμός: Ο αστιγματισμός, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως «διαθλαστική ανωμαλία» από την Δρ. Αγγελοπούλου-Σακαντάμη, είναι μια κατάσταση, που χαρακτηρίζεται από ανακριβή, θολή, χωρίς ιδιαίτερες λεπτομέρειες απεικόνιση των αντικειμένων, που εστιάζονται. Οι πάσχοντες από αστιγματισμό, δεν είναι αναγκαίο να χρησιμοποιούν διορθωτικούς φακούς ή ειδικά γυαλιά, για να καταπολεμήσουν προσωρινά τη συγκεκριμένη διαταραχή, παρά μόνο σε περιπτώσεις που θα χρειαστεί να επιστρατέψουν την όρασή τους για εργασίες, που χρειάζονται ακρίβεια και ταυτόχρονη χρήση των οφθαλμών τους, για μεγάλο χρονικό διάστημα. Στις εργασίες αυτές, συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, και το διάβασμα (Κουτσοκούκη, 1997).

Νυσταγμός: Οι οφθαλμικές κινήσεις των βλεφάρων κατά το νυσταγμό γίνονται ακούσια και με σταθερό ρυθμό, θυμίζοντας ταλάντωση. Μπορεί να συμβαίνουν μόνο σε κάποιες συγκεκριμένες θέσεις των οφθαλμών, ή σε τυχαίες θέσεις. Ο νυσταγμός ονομάζεται «εκκρεμοειδής», στην περίπτωση, που οι δύο φάσεις των κινήσεων γίνονται με τον ίδιο ρυθμό, και αποτελεί το κατεξοχήν είδος νυσταγμού των τυφλών ατόμων. Παρόλα αυτά, σημάδια νυσταγμού μπορεί να εμφανίσει κι ένα άτομο με πλήρη όραση, είτε με διαταραχές όρασης, ακόμη και σε νευρολογικές καταστάσεις. (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη)

Καταρράκτης: Ο καταρράκτης είναι μια από τις συνηθέστερες οπτικές δυσλειτουργίες, που εμφανίζονται, τόσο σε άτομα μικρής ηλικίας, όσο και σε μεγαλύτερης. Οι οφθαλμοί παρουσιάζονται

αδιαφανείς, και μπορεί να προκαλέσει απώλεια της οπτικής οξύτητας, φωτοφοβία και νυσταγμό (Eamonn, Hampson & Chovil, 1991). Το άτομο με καταρράκτη έρχεται αντιμέτωπο με τη θολή του όραση, ωστόσο, προς αποφυγή λάθους, θα πρέπει να σημειωθεί, ότι δε χαρακτηρίζεται ως «καταρράκτης» κάθε περίπτωση, στην οποία διαγιγνώσκεται θολή όραση. Τα αίτια, αυτής της βλάβης, μπορεί να κρύβονται σε ανωμαλίες των χρωμοσωμάτων, σε προσβολή του οργανισμού από τη νόσο της ερυθράς, σε νοσήματα του μεταβολισμού, σε πρόωρη γέννηση του βρέφους, σε τραύματα του παρελθόντος, ή σε προσβολή από τοξικούς παράγοντες. Σε περίπτωση, που το άτομο υποψιαστεί, ότι υπάρχει έστω και η παραμικρή πιθανότητα για καταρράκτη, επιβάλλεται να συμβουλευτεί εγκαίρως τον ιατρό του. Η άμεση χειρουργική επέμβαση για τη θεραπεία της διαταραχής καθίσταται απόλυτα αναγκαία, καθώς η παραμέληση του προβλήματος μπορεί να οδηγήσει σε αμβλυωπία, και σε ακραίες περιπτώσεις, ακόμα και σε τύφλωση (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Οπισθοφακική ινοπλασία: Η εν λόγω βλάβη πλήττει, κατά βάση, τα βραχύσωμα βρέφη που γεννήθηκαν πρόωρα και πολύ σπανιότερα τα νεογνά, που γεννήθηκαν κανονικά και παρουσιάζουν κανονικό, υγιές βάρος. Η αιτία, που προκαλείται η οπισθοφακική ινοπλασία έγκειται στην ανεπαρκή παροχή οξυγόνου στο νεογνό. Σε περίπτωση, που η οξυγονοθεραπεία είναι αναποτελεσματική, είναι σύνηθες να παρουσιάζονται αγγειοσύσπασση των οφθαλμικών αρτηριών, αποκόλληση του συνδετικού ιστού, ουλοποίηση περιφερειακή ή καθολική, τα οποία συνδυασμένα όλα μαζί, οδηγούν σε τύφλωση (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Γλαύκωμα: Στην περίπτωση του γλαυκώματος, η πίεση στο εσωτερικό του οφθαλμού παρουσιάζεται ιδιαίτερα αυξημένη, διαταραχή, η οποία οδηγεί στην καταστροφή του βολβού (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Αμβλυωπία: Ο όρος «αμβλυωπία» χρησιμοποιείται σε κάθε κατάσταση, στην οποία το άτομο δεν έχει επαρκή όραση, σε σημείο, που να επηρεάζει την καθημερινότητά του. (Κοφινάς, 1976). Στην περίπτωση της αμβλυωπίας, η όραση του ενός ή και

των δύο οφθαλμών είναι ανεπαρκής, αλλά όχι καθολική, αφού οι παθόντες είναι ικανοί να αυτοεξυπηρετούνται χωρίς ιδιαίτερη βοήθεια, αλλά δεν είναι σε θέση να διακρίνουν λεπτομέρειες. Εξωτερικά δεν παρουσιάζουν κάποια οφθαλμική αλλοίωση (Duke-Elder, 1970).

Εξαιτίας της μειωμένης όρασής τους, οι αμβλύωπες δε δύνανται να φέρουν σε πέρας εργασίες, που προϋποθέτουν μεγάλη ακρίβεια, παρόλα αυτά, ο βαθμός της σοβαρότητας του προβλήματος εξαρτάται, από παράγοντες, όπως η ικανότητα του ατόμου να αντιλαμβάνεται το περιβάλλον του, καθώς και η ηλικία κατά την οποία πρωτοεμφανίστηκε η συγκεκριμένη διαταραχή. Πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση που ο αμβλύωπας εμφανίσει τη βλάβη σε μεγάλη ηλικία, αυτό δυσχεραίνει τη θέση του, διότι δυσκολεύεται να προσαρμοστεί στη νέα αυτή κατάσταση. Αντιθέτως, άτομα, τα οποία έχουν εμφανίσει αμβλυωπία ήδη από τη νηπιακή ή τη βρεφική ηλικία, είναι πιο εύκολο να συνηθίσουν, αφού έχουν εκπαιδευτεί να λειτουργούν και να συνυπάρχουν αρμονικά με το πρόβλημα (Κοφινάς, 1976).

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με την Δρ. Αγγελοπούλου-Σακαντάμη, «αμβλύωπας» θεωρείται εκείνος, του οποίου, η οπτική του οξύτητα βρίσκεται ανάμεσα στο όριο των 4/10 έως 1/20, μετρώντας τον οφθαλμό με την οξύτερη όραση συγκριτικά, και έχοντας, ήδη, υποστεί τη αποτελεσματικότερη δυνατή φροντίδα. Για το λόγο αυτόν, όσον αφορά την εκπαίδευση, τα άτομα, που παρουσιάζουν αμβλυωπία τοποθετούνται στην κατηγορία των τυφλών (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Ινοπλασία Αμφιβληστροειδούς: η κατάσταση αυτή, παρουσιάζεται, κυρίως, σε νεογνά, που έχουν γεννηθεί πρόωρα, τα οποία εμφάνιζαν ανησυχητικά μικρό βάρος, και για το λόγο αυτόν, υποβλήθηκαν σε θεραπεία με οξυγόνο. Η ινοπλασία του αμφιβληστροειδούς, εμφανιζόταν στο παρελθόν, όταν στις εν λόγω θεραπείες, παρεχόταν στο πρόωρο παιδί υπερβολικά μεγάλη ποσότητα οξυγόνου, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος εγκεφαλοπάθειας (Κουτάντος, 2005). Μέχρι και το 1983, η τεχνολογία της εποχής, είχε αποδειχθεί ανεπαρκής στον τομέα αυτόν, με αποτέλεσμα να προκύπτουν σοβαρά προβλήματα

όρασης στα παιδιά που ακολουθούσαν αντίστοιχες θεραπείες, με τις πιο συνήθεις περιπτώσεις, να εμφανίζουν τύφλωση, νυσταγμό, γλαύκωμα, μυωπία, αποκόλληση του αμφιβληστροειδούς και κακά οπτική οξύτητα (Κιρκ, 1973).

Οπτική Ατροφία: πρόκειται για μια ασθένεια, που εμφανίζεται εκ γενετής, και έχει ως αποτέλεσμα την ατροφία του οπτικού νεύρου. Ο αμφιβληστροειδής επικοινωνεί με το οπτικό κέντρο του εγκεφάλου, μέσω του οπτικού νεύρου, γι αυτό και οποιαδήποτε βλάβη του τελευταίου, ενδέχεται να επηρεάσει πολλές διαδικασίες, όπως για παράδειγμα, η οπτική οξύτητα, η ευαισθησία στην αντίθεση, και να δημιουργήσει άλλα προβλήματα την περιφερική όραση και την εστίαση (Grossman, 1992).

4.4. ΟΡΑΣΗ-ΤΥΦΛΩΣΗ

Η όραση αποτελεί μια από τις αισθήσεις του ανθρώπου, και μάλιστα ένα από τα σημαντικότερα αγαθά γι αυτόν.

Σε αντίθεση με άλλα πλάσματα, οι οφθαλμοί του ανθρώπου είναι τοποθετημένοι στο έμπροσθεν μέρος του προσώπου του, κοιτάζοντας πάντα προς μια κοινή, νοητή ευθεία και κινούνται, πάντοτε, ταυτόχρονα και εναρμονισμένα. Οι βολβοί των οφθαλμών βρίσκονται στην οφθαλμική κόγχη. Όταν το άτομο εστιάζει σε κάποιο αντικείμενο, αυτό εμφανίζεται σαν ανεστραμμένο είδωλο, στον αμφιβληστροειδή του κάθε ματιού. Στη συνέχεια, αυτά τα δύο είδωλα συγχωνεύονται στον εγκέφαλο και δίνουν την τελική εντύπωση, όχι πια ανεστραμμένη, αλλά, όπως πραγματικά είναι.

Οποιαδήποτε απόκλιση από τις φυσιολογικές λειτουργίες του οφθαλμού, ή και από την ανατομία του, μπορεί να προκαλέσει σοβαρότατα προβλήματα στην όραση του ατόμου, και κατ' επέκταση στην καθημερινότητα του.

Επομένως, λαμβάνοντας υπ' όψιν όλες τις εργασίες που φέρουμε σε πέρας στην καθημερινή μας ζωή, εύκολα καταλήγουμε στο συμπέρασμα, ότι η όραση είναι ένα από τα πολυτιμότερα δώρα της φύσης για τον άνθρωπο. Η απώλειά της έχει επιπτώσεις σε όλα τα επίπεδα της καθημερινότητας και της ψυχολογίας του ανθρώπου, αφού, μοιραία, επηρεάζει την κοινωνικότητα και την προσωπική του εξέλιξη.

4.5. ΧΑΜΗΛΗ ΟΡΑΣΗ

Ως χαμηλή όραση ορίζεται εκείνη η κατάσταση, κατά την οποία ο παθών έχει χαμηλή οπτική οξύτητα, ακόμη κι έπειτα από τη μέγιστη δυνατή διαθλαστική διόρθωση. Η κατάσταση αυτή, μπορεί, είτε να ταλανίζει το άτομο εκ γενετής, είτε ενδεχομένως να είναι απόρροια κάποιας οφθαλμικής ασθένειας, ή άλλης πάθησης.

Παρόλο, που ο ορισμός της καθολικής απώλειας της όρασης, είναι γενικά αποδεκτός από τους περισσότερους επιστήμονες, ο ορισμός της χαμηλής όρασης, τείνει να οδηγεί τους μελετητές σε μεγάλη σύγχυση (Cullinan, 1997).

Κατά γενική ομολογία, ο όρος «τύφλωση», γίνεται αντιληπτός, ως «η πλήρης αδυναμία αντίληψης του φωτός στους δύο οφθαλμούς», γεγονός, που δεν ισχύει σε περιπτώσεις, όπου η απώλεια όρασης δεν είναι καθολική (Kemp, 1981). Υπολογίζεται, ότι ένα ποσοστό, που ανέρχεται στο 90% περίπου του πληθυσμού της Αμερικής, διατηρεί, στην πραγματικότητα, έναν ελάχιστο έστω, βαθμό της όρασής του (Goldstein, 1972).

Σύμφωνα με μελέτες, υπάρχουν περίπου 67 διαφορετικοί ορισμοί ανά τον κόσμο, που αφορούν τους περίπου 30 εκατομμύρια ανθρώπους με μειωμένη ή μηδενική όραση (Nizetic, 1975).

Στα άτομα με χαμηλή όραση, μπορούν να ενταχθούν ακόμη και κάποια, από αυτά που υπάρχουν εγγεγραμμένα ως τυφλά. Πιστεύεται, πως ένα ποσοστό 85% περίπου των ανθρώπων που είναι καταχωρημένοι ως τυφλοί, στην πραγματικότητα έχουν ελάχιστη όραση και βρίσκονται σε θέση να αντιλαμβάνονται με τους οφθαλμούς, το περίγραμμα των αντικειμένων που εξετάζουν, ακόμη και τα ίδια τα αντικείμενα (Φωτεινάκης, 1998).

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.), στα άτομα με χαμηλή όραση συγκαταλέγεται άπας, ο οποίος παρουσιάζει οπτική οξύτητα μικρότερη των 8\18.

Στις χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου, τα προβλήματα όρασης είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την ηλικία των παθόντων. Σύμφωνα με έρευνες που διεξήχθησαν στο παρελθόν από ξένους επιστήμονες (Sorsby, 1966, Rummey, 1992 Robbins, 1978), αλλά και σύμφωνα με μελέτες που διεξήχθησαν από τη Στατιστική

Υπηρεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, (1988), οι ηλικιωμένοι ασθενείς υποφέρουν συχνά από εκφύλιση της ωχράς κηλίδας, η οποία οδηγεί συνήθως σε τύφλωση. Οι αμέσως επόμενες συνηθέστερες αιτίες τύφλωσης ή χαμηλής όρασης είναι η αμφιβληστροειδοπάθεια των διαβητικών ατόμων, το γλαύκωμα, η ύπαρξη ατροφικού οπτικού νεύρου, ο καταρράκτης που επέρχεται με την ηλικία και η μυωπία, που εμφανίζει παθολογικά αίτια.

Αντίστοιχα, οι συχνότερες αιτίες παρουσίασης χαμηλής όρασης ή τύφλωσης σε άτομα νεαρότερης ηλικίας, αφορούν, κυρίως, ανωμαλίες κληρονομικές ή εκ γενετής. Παραδείγματα αυτών, είναι η δυστροφία κερατοειδούς, που κληρονομείται από τον γονέα στο παιδί, ο συγγενής καταρράκτης και άλλες καταστάσεις, που εμφανίζονται, είτε στο νεογνό, είτε μεταγενέστερα στη ζωή του ατόμου. Στις χώρες του Τρίτου Κόσμου ωστόσο, συχνότατος παράγοντας, που οδηγεί σε τύφλωση ή μειωμένη όραση είναι οι συνθήκες διαβίωσης, η πτωχή σε θρεπτικά στοιχεία διατροφή, καθώς και διάφορες ασθένειες.

4.6. ΤΥΦΛΩΣΗ

Τύφλωση είναι μια κατάσταση, κατά την οποία τα όργανα, που συνθέτουν το οπτικό σύστημα του ανθρώπου αδυνατούν να ερμηνεύσουν τα οπτικά ερεθίσματα, που λαμβάνουν από το περιβάλλον. Τα αποτελέσματα της τύφλωσης στον άνθρωπο δεν είναι μόνο ιατρικά και τεχνικά, αλλά συμβάλλουν και στο λειτουργικό, μορφωτικό, κοινωνικό και επαγγελματικό επίπεδο του ατόμου, και κατ' επέκταση στην ποιότητα της ζωής του. Οι δυσκολίες που καλούνται να αντιμετωπίσουν, μεταξύ άλλων, τα άτομα με τύφλωση είναι η αδυναμία αντίληψης των χρωμάτων, η ευαισθησία απέναντι στο φως, η ευαισθησία αντίθεσης και η ποιότητα της εικόνας (Sherrill, 1998).

Σύμφωνα με τον ορισμό, τον οποίον αποδέχονται τα Πανεπιστήμια της Μεγάλης Βρετανίας, τυφλός είναι ένας άνθρωπος, ο οποίος αδυνατεί να φέρει σε πέρας οποιαδήποτε εργασία απαιτεί τη λειτουργία της όρασης. Όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς σκοπούς, ένας μαθητής ορίζεται ως τυφλός, είτε όταν υπολείπεται οράσεως, είτε στην περίπτωση, που η όρασή του είναι τόσο ελλιπής, που απαιτείται, πλέον, ειδική μέθοδος εκπαίδευσης, από ειδικά καταρτισμένο προσωπικό, η οποία μέθοδος είναι απαλλαγμένη από τη χρήση της αίσθησης της όρασης (Tobin, 1997).

Οι κατηγορίες, στις οποίες χωρίζονται τα άτομα με μηδενική όραση, ανάλογα με την ηλικία, στην οποία εμφανίστηκε το η βλάβη, είναι δύο: οι εκ γενετής και αυτοί, που εμφάνισαν το πρόβλημα κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Τα άτομα της δεύτερης κατηγορίας είναι και τα πιο ευνοούμενα, καθώς χάνοντας την όραση τους σε μετέπειτα στάδιο της ζωής τους, πρόλαβαν να αναπτύξουν ορισμένες οπτικές αναπαραστάσεις, οι οποίες έχουν αποθηκευτεί στη μνήμη τους. Για τα άτομα αυτά είναι πιο εύκολη η τεχνική αλλά όχι η ψυχολογική προσαρμογή. Αντιθέτως, τα εκ γενετής τυφλά άτομα καθυστερούν πολύ περισσότερο να αποκτήσουν την αίσθηση της αντίληψης και της κινητικότητας στο χώρο, αν και ο ρυθμός της ανάπτυξής τους εξαρτάται, από το αν, και σε ποια ηλικία το άτομο αυτό, έχει ενταχθεί στο ανάλογο εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Κουτσούκη, 1997).

Η ελληνική Νομοθεσία αποδέχεται ένα άτομο ως τυφλό, όταν η οπτική οξύτητα αυτού δεν ξεπερνά το 1/20 της ολοκληρωμένης, στον οφθαλμό με την καλύτερη συγκριτικά οξύτητα, κι έχοντας ήδη

υποστεί την αποτελεσματικότερη δυνατή θεραπεία (Δημολίτσας, 1980).

Τα αίτια της τύφλωσης ενός ατόμου μπορεί να είναι πολλά, ανάλογα με την ηλικία, κατά την οποία το άτομο χάνει την όρασή του, κι εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, που επικρατούν στην εκάστοτε χώρα.

Οι βασικότεροι λόγοι, που ένας άνθρωπος μπορεί έχει μηδενική όραση εκ γενετής, πρέπει να αναζητηθούν στις κληρονομικές ασθένειες και στην κατάσταση της μητέρας κατά την εγκυμοσύνη. Πιο συγκεκριμένα, οφθαλμικές παθήσεις, όπως ο καταρράκτης, οι παθήσεις του αμφιβληστροειδή και η ατροφία του οπτικού νεύρου, είναι πιθανό να κληροδοτηθούν από τον γονέα στο παιδί, οδηγώντας το τελευταίο σε ολική ή μερική απώλεια όρασης.

Επιπροσθέτως, οι ασθένειες της ερυθράς και ο τυφοειδής πυρετός καθίστανται ιδιαίτερος επικίνδυνοι για την όραση του εμβρύου, σε περίπτωση, που η μητέρα προσβληθεί κατά την εγκυμοσύνη. Όσον αφορά τα άτομα που δεν είναι εκ γενετής τυφλά, αλλά έχασαν αργότερα την όρασή τους, αυτό μπορεί να συμβεί είτε από την ανορθόδοξη χρήση αιχμηρών εργαλείων και αντικειμένων, είτε από την λανθασμένη χρήση παιχνιδιών, αν πρόκειται για άτομα νηπιακής ή παιδικής ηλικίας (Κουτσούκη, 1997).

Άλλοι βασικοί παράγοντες τύφλωσης ενός ενήλικα, είναι ο καταρράκτης, που εμφανίζεται σε υπερήλικες, το γλαύκωμα, η εκφύλιση της ωχράς κηλίδας, που εμφανίζεται κατά την τρίτη ηλικία, και η αμφιβληστροειδοπάθεια, που οφείλεται σε διαβήτη.

Τέλος, λοιμώδεις ασθένειες, που μπορεί να πλήξουν τον οργανισμό, υπάρχει πιθανότητα να βλάψουν βασικά οπτικά όργανα, προκαλώντας ολική ή μερική απώλεια όρασης, άμεσα ή έμμεσα.

Τα παιδιά, τα οποία εκπαιδεύονται με ειδική βοήθεια, διακρίνονται σε αυτά, που έχουν ολική απώλεια όρασης και σε αυτά που έχουν μερική όραση, προκειμένου να λάβουν τα αντίστοιχα σε κάθε περίπτωση ερεθίσματα (Crowe, 1982).

Σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ (Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας), οι αιτίες τύφλωσης ταξινομούνται ως εξής (W.H.O 1973):

1. Τραυματισμοί
2. Κληρονομικοί Παράγοντες
3. Συγγενείς Αιτίες
4. Δυσπλασίες
5. Νοσήματα του Μεταβολισμού
6. Διατροφικοί Παράγοντες
7. Λοιμώδεις Παράγοντες
8. Νεοπλάσματα
9. Γλαύκωμα
10. Μυωπία
11. Αμβλυωπία
12. Τοξικοί Παράγοντες
13. Διάφορα Αίτια
14. Άγνωστα Αίτια

Ενδείξεις, που συνεπάγονται διαταραχών στους οφθαλμούς είναι:

- Βλέφαρα κόκκινα και πρησμένα
- Συχνό τρίψιμο οφθαλμών
- Ερυθρότητα στους οφθαλμούς
- Στραβισμός
- Αδυναμία συντονισμού των οφθαλμών σε οπτικό σήμα
- Αδυναμία προσοχής, όταν πρόκειται για αντικείμενα, που βρίσκονται σε μεγάλη απόσταση
- Τέντωμα του κορμού προς τα εμπρός
- Αστάθεια σώματος
- Διστακτικό περπάτημα
- Τέντωμα κεφαλής προς τα εμπρός
- Αδυναμία όρασης αντικειμένων, ορατών από άλλους με ευκολία

- Αδυναμία διάκρισης και κατηγοριοποίησης χρωμάτων
- Δυσκολία εκτίμησης αποστάσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΕΝΤΡΥΦΩΝΤΑΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΑΤΟΜΟΥ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ

5.1. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΧΩΡΙΣ ΟΡΑΣΗ

Η μειωμένη όραση ενός ατόμου επηρεάζει, όχι μόνο το ίδιο το άτομο, αλλά και το οικογενειακό και κοινωνικό του περιβάλλον, και κατ' επέκταση ολόκληρη την κοινωνία.

Ένα σταθερό και υγιές οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον, που αντιμετωπίζει την αναπηρία του ατόμου σωστά και αντιμετωπίζει το ίδιο το τυφλό άτομο με στοργή και σεβασμό, είναι η σημαντικότερη προϋπόθεση, που πρέπει να πληρείται, ώστε να υπάρξει μια πλήρης, υγιής ανάπτυξη κι ένταξη αυτού του ατόμου στην κοινωνία.

Γεγονός είναι, πως συχνά το τυφλό άτομο δεν αντιμετωπίζει τόσες δυσκολίες εξαιτίας της διαφορετικότητάς του, αλλά, κυρίως, λόγω του τρόπου, με τον οποίο αντιμετωπίζεται από το περιβάλλον του, ειδικά σε μια χώρα, όπως η Ελλάδα, όπου η κοινωνία δεν είναι πλήρως έτοιμη, να δεχθεί και να αγκαλιάσει ένα τέτοιο άτομο. Συγκεκριμένα, συμπεριφορές, όπως ο οίκτος και η υπερπροστασία από το γονέα αποτελούν πολύ μεγαλύτερο εμπόδιο για την προσαρμογή του, από ότι το πρόβλημα αυτό καθαυτό. (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Τρεις είναι οι τομείς της αντιμετώπισης ενός ατόμου με μειωμένη όραση: ο τομέας της εκπαίδευσης, ο τομέας της μόρφωσης και ο τομέας της επαγγελματικής κατάρτισης:

Α) **Εκπαίδευση:** Η στιγμή, κατά την οποία ο γονέας αντιλαμβάνεται, ότι το παιδί αδυνατεί να προσανατολιστεί, να εστιάσει ή να παρακολουθήσει, είναι και αυτή, κατά την οποία ξεκινά η διαδικασία της ειδικής εκπαίδευσης.

Η ηλικία, στην οποία εμφανίζεται το πρόβλημα όρασης, είναι ο βασικός παράγοντας, που καθορίζει την προσαρμογή και την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού. Το άτομο, που χάνει την όρασή του, πριν την ηλικία των τεσσάρων ετών, αντιλαμβάνεται τον κόσμο, όπως κι ένα εκ γενετής τυφλό άτομο.

Παρόλα αυτά, ίσως έχει διατηρήσει στη μνήμη του κάποιες εικόνες ή κάποια αντίληψη του φωτός, το οποίο τον διευκολύνει στην προσαρμογή του αργότερα. Η ανάμνηση αυτή, σε συνδυασμό με τη νοητική και ψυχοκοινωνική του κατάσταση, είναι αυτό, που στην ουσία καθορίζει την ποιότητα της ζωής του ανθρώπου με πρόβλημα όρασης.

Το τυφλό άτομο αντιλαμβάνεται τον κόσμο μέσα από τις αισθήσεις της αφής, της οσμής και της ακοής, οι οποίες οξύνονται, αντικαθιστώντας έτσι, έως ένα σημείο, τις εικόνες, που δεν αντιλαμβάνεται με την όραση (Bailliart 1958, Laster 1975).

Ο γονέας, που έχει αναλάβει την πρώτη καθοδήγηση του παιδιού, είναι αυτός, που θα τον βοηθήσει, ήδη από το νηπιακό στάδιο της ζωής του, να αντιληφθεί τον κόσμο και να ενταχθεί σε αυτόν. Οφείλει, επομένως, να του εξάψει την περιέργεια για το περιβάλλον του, να του δίνει σαφείς περιγραφές για τα αντικείμενα γύρω του και να προκαλέσει το ενδιαφέρον του, με τη μέθοδο της σύγκρισης ενός νέου αντικειμένου, σε σχέση με ένα ήδη γνωστό (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Β) Μόρφωση: Η προετοιμασία του παιδιού για την εισαγωγή κι ένταξή του στο εκπαιδευτικό σύστημα, επιβάλλεται να γίνεται, πριν ακόμα αυτό βρεθεί στο σχολικό περιβάλλον, καθώς είναι αναγκαίο να μάθει, εκ των προτέρων, να προσανατολίζεται και να καλύπτει τις βασικές του ανάγκες, χωρίς βοήθεια.

Στη συνέχεια, σε ηλικία πέντε ετών, μπορεί να εισαχθεί στο νηπιαγωγείο, που θα αποτελέσει και την πρώτη του ουσιαστική επαφή με τον κόσμο, στον οποίο θα κληθεί στη συνέχεια να ενταχθεί.

Η μετέπειτα σχολική του πορεία περιλαμβάνει παρακολούθηση μαθημάτων σε κανονικό σχολείο, σε συνδυασμό με ειδική

εκπαίδευση, με τη βοήθεια του συστήματος Braille. Άτομα με προβλήματα όρασης, που παρουσιάζουν κακή πρόγνωση και ιδιαίτερα οι αμβλύωπες, που ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία, εκπαιδεύονται και με τα δυο συστήματα διδασκαλίας. Παρόλα αυτά, το σύστημα Braille δεν ενδείκνυται για τα άτομα, που παρουσιάζουν νοητική στέρση, ή όχι ιδιαίτερα καλή αφή.

Παρόλο, που η εκπαίδευση των τυφλών ακολουθεί κάποια συγκεκριμένη και προκαθορισμένη πορεία, θεμιτό θα ήταν, να λαμβάνεται, σε κάθε περίπτωση, υπ' όψιν η προσωπικότητα, η ωριμότητα, ο τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματός του από τον ίδιο, και κυρίως τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία του, ώστε η εκπαίδευσή του να προσαρμοστεί, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές του (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Στην Ελλάδα, τα άτομα με μειωμένη όραση μπορούν να φοιτήσουν σε ένα από τα δύο ειδικά σχολεία για τυφλούς: το ΚΕΑΤ που εδρεύει στην Αθήνα και το ΗΛΙΟΣ, που βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη. Τα ιδρύματα αυτά, φροντίζουν, μεταξύ άλλων, για τη στέγαση των μαθητών σε ειδικά διαμορφωμένο οικοτροφείο, την κάλυψη της δημοτικής τους εκπαίδευσης, μαθήματα γυμνασίου και λυκείου, μουσική παιδεία, μαθήματα επαγγελματικού προσανατολισμού, παραδοσιακών και σύγχρονων χορών κι εκμάθηση ξένων γλωσσών (Αγγελοπούλου-Σακαντάμη).

Γ) **Επαγγελματική Αποκατάσταση**: Η σταδιοδρομία, που θα ακολουθήσει κάθε τυφλό άτομο, θα του ανατεθεί, ανάλογα με το ποσοστό της αναπηρίας του, κι, όπως είναι επόμενο, εξαρτάται και από τη νοητική κατάσταση, στην οποία βρίσκεται.

Σε συνεργασία με κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους, πραγματοποιείται αναζήτηση σε ειδικευμένα κέντρα, με σκοπό το τυφλό άτομο να αποκατασταθεί επαγγελματικά, ανάλογα με τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά του.

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των τυφλών μελών της κοινωνίας, έχουν κατοχυρωθεί και συνταγματικά ήδη από το 1951,

εφόσον υπάρχει ο σχετικός Νόμος, που τα προστατεύει (1901/1951).

Ο διπλός στόχος της επαγγελματικής αποκατάστασης ενός τυφλού ατόμου, είναι τόσο οικονομικός, όσο και κοινωνικός, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.). Με αυτόν τον τρόπο, τα συγκεκριμένα άτομα, έχουν την δυνατότητα να έχουν το δικό τους εισόδημα, καθώς και την ηθική ικανοποίηση ότι αυτό προήλθε μετά από δική τους προσωπική εργασία, ενώ παράλληλα επιτυγχάνεται η ένταξή τους στην κοινωνία, μέσω της εισόδου τους στο εργασιακό τους περιβάλλον. Στις χώρες της Σκανδιναβίας, μάλιστα, τα άτομα αυτά φροντίζονται ιδιαίτερα μέσα στον εργασιακό τους χώρο, καθώς τους παρέχονται ειδικά μέσα μαζικής μεταφοράς, έγγραφα σε κασέτες και ειδικός φωτισμός, καθιστώντας τα, έτσι, πραγματικά ισότιμα μέλη της κοινωνίας.

5.2. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ

Όσον αφορά τα άτομα με προβλήματα όρασης, καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικό, ήδη από τα πρώτα χρόνια της ζωής τους, να αρχίσουν να αντιλαμβάνονται το σώμα τους και να μάθουν να διαχειρίζονται σωστά τα μέλη του.

Απαιτείται η στοιχειώδης και, σταδιακά, όλο και καλύτερη επίγνωση της πλευρικότητας του σώματός τους, του μεγέθους τους και της κινητικότητας τους. Τα τυφλά άτομα επιβάλλεται να έχουν την πλήρη επίγνωση των κινήσεών τους, ώστε να μπορούν να κινούνται στους ήδη γνωστούς τους χώρους. Με την πάροδο του χρόνου, θα αρχίσουν να αυτοεξυπηρετούνται και να κάνουν ασυναίσθητα όλες τις κινήσεις, που χρειάζονται, προκειμένου να ικανοποιούν τις καθημερινές τους ανάγκες, χωρίς επίβλεψη. Στις ανάγκες αυτές, συμπεριλαμβάνονται η ένδυση, το φαγητό, η φροντίδα της προσωπικής υγιεινής, και άλλες εργασίες, που απαιτούν συγκεκριμένες κινήσεις.

Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες, που αποτελούν αρωγό ενός τυφλού ατόμου, στην προσπάθειά του να αρχίσει να αντιλαμβάνεται τον κόσμο, είναι το περιβάλλον, στο οποίο αυτά βρίσκονται. Ήδη από μικρή ηλικία, το τυφλό παιδί, εφόσον έχει έμφυτη την ανάγκη να εξερευνήσει και να αντιληφθεί τα αντικείμενα, που υπάρχουν γύρω του, θα κληθεί να αντιμετωπίσει ένα περιβάλλον, με συγκεκριμένες ιδιότητες. Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της αντιληπτικής του ικανότητας, παίζει η στάση των γονιών, καθώς αυτοί είναι, που ενθαρρύνουν ή αποθαρρύνουν το παιδί, ώστε να αποκτήσει μια σχέση με τον κόσμο, που το περιβάλλει (Warren, 1994).

Αφού τα άτομα με προβλήματα όρασης κατανοήσουν τον τρόπο να ελίσσονται σε ένα γνωστό περιβάλλον, μπορούν αργότερα να μάθουν να λειτουργούν και σε άλλους άγνωστους χώρους, ή λιγότερο οικείους, όπως για παράδειγμα σε αυτούς, που διεξάγονται αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Στην ουσία, τα άτομα αυτά με το να συγκεκριμενοποιούν τη θέση τους συγκριτικά με το περιβάλλον στο οποίο βρίσκονται, αρχίζουν να λαμβάνουν γνώριμες ενδείξεις από γύρω τους, κι έτσι μπορούν να δημιουργήσουν έναν νοητό κόσμο. Στη διαδικασία αυτή, πολύτιμος αρωγός στέκεται η συμμετοχή του ατόμου αυτού σε ποικίλες δραστηριότητες, ώστε η αντίληψη του σώματος και των μελών του, να γίνεται ευκολότερα, γρηγορότερα και αποτελεσματικότερα (Κουτσούκη, 1997).

Όσον αφορά την αντίληψη του σώματός τους, αυτή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον τρόπο, που αντιμετωπίζονται από τα άτομα του κοντινού τους περιβάλλοντος, τα οποία, τους αξιολογούν σαν συνολική εικόνα (Fogel, 1993). Έρευνες έχουν αποδείξει, πως τα άτομα με μειωμένη όραση, αναπτύσσουν καλύτερη σχέση με το σώμα τους, όταν βιώνουν την προσοχή, την αγάπη και την εμπιστοσύνη από τα φιλικά και οικογενειακά τους πρόσωπα (Lewis & Collis, 1997).

5.3. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Η απώλεια της όρασης εμποδίζει, σε μεγάλο βαθμό, το άτομο να καταφέρει να χειριστεί τα αντικείμενα που χρησιμοποιεί. Στον αντίποδα αυτού, η αφή είναι εκείνη, που καλείται να αναπληρώσει τη χαμένη αίσθηση της όρασης, καθώς το τυφλό άτομο, αρχικά, αντιλαμβάνεται με τα δάχτυλα του το αντικείμενο, το οποίο εξετάζει.

Στη συνέχεια, ελέγχει το βάρος, τις διαστάσεις και την αφή του αντικειμένου. Ένα άτομο, στο οποίο λείπει η καθοδήγηση των χεριών μέσω της όρασης, δυσκολεύεται ιδιαίτερα να εκτελέσει αποτελεσματικά κινήσεις, που χρειάζονται ειδικό χειρισμό ή λεπτομέρεια.

Ταυτόχρονα, η κατάσταση δυσχεραίνεται, όταν η εν λόγω κίνηση είναι εντελώς καινούρια για το εν λόγω άτομο. Για να καταφέρει το άτομο να ανταπεξέλθει σε λεπτούς χειρισμούς, που απαιτούνται, πρέπει αρχικά να συνηθίσει να φέρνει σε πέρας, μια πληθώρα βασικότερων και αδρότερων δραστηριοτήτων.

Με την πάροδο του χρόνου, το τυφλό άτομο επιτυγχάνει τους λεπτούς χειρισμούς, αφού πρώτα αποκτήσει την απαραίτητη αυτοπεποίθηση και το θάρρος να δοκιμάζει νέα πράγματα. Πολύτιμος αρωγός στέκεται η αίσθηση της αφής, καθώς και της ακοής, ώστε το άτομο να αποκτήσει πολλά σημεία αναφοράς, σε σχέση με το περιβάλλον του (Κουτσούκη, 1997).

5.4. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΥΦΛΩΝ: ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΕΣ

Ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών ιδρύθηκε το 1932 και αποτελεί τον πρώτο σωματείο πανελλαδικώς, που στηρίζεται στην αυτό-οργάνωση, όχι μόνο των τυφλών, αλλά και όλων των ομάδων ατόμων με ειδικές ικανότητες.

Η Αθήνα αποτελεί την κύρια έδρα του, αλλά τοπικές ενώσεις με παρόμοια δράση έχουν ιδρυθεί στην Κεντρική και Ανατολική Μακεδονία, στην Ήπειρο, στο νησί της Κρήτης, στην Αργολίδα, στην Αχαΐα, στη Μεσσηνία, στην πόλη των Τρικάλων, ενώ στο μέλλον, ακόμη περισσότερες οργανώσεις πρόκειται να ιδρυθούν.

Ως φορέας, ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών είναι αναγνωρισμένος δικαστικά, κι ελέγχεται από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αποτελεί μέλος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων Με Ειδικές Ικανότητες, καθώς και μέλος της Ευρωπαϊκής και της Παγκόσμιας Ένωσης Τυφλών. Με πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξάλλου αναλαμβάνονται διάφορες πρωτοβουλίες και διοργανώνονται ποικίλες δραστηριότητες για τους τυφλούς, αλλά και για τα άτομα με ειδικές ικανότητες γενικά.

Αναλυτικότερα, οι Υπηρεσίες που παρέχει ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών είναι:

- **Παροχή ομιλούντων βιβλίων και ομιλούντων περιοδικών.** Ήδη από το 1965, λειτουργεί δανειστική Βιβλιοθήκη, που παρέχει πληθώρα ομιλούντων βιβλίων, περιοδικών και συγγραμμάτων, που απευθύνονται σε άτομα με μειωμένη όραση, τόσο για την Ελλάδα, όσο και για την Κύπρο. Η εν λόγω βιβλιοθήκη αποσκοπεί, στο να κατοχυρωθεί το βιβλίο, τόσο ως μέσο επικοινωνίας και πολύπλευρης ενημέρωσης, όσο και υψηλής ποιότητας ψυχαγωγίας. Ταυτόχρονα, η συγκεκριμένη υπηρεσία εκδίδει και κυκλοφορεί το πρώτο μηνιαίο περιοδικό που λειτουργεί με ομιλία και παρέχει πληροφορίες γενικού ενημερωτικού ενδιαφέροντος, αλλά και εξειδικευμένες γνώσεις, τόσο σε τυφλούς που βρίσκονται στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

- **Υπηρεσία Κινητικότητας- Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης.** Ήδη από τον Ιανουάριο του 1994 έγινε επιτακτική η ανάγκη, για εκπαίδευση ατόμων με μειωμένη όραση στον τομέα της κινητικότητας, των ειδικών χειρισμών, που απαιτούνται για να φέρουν σε πέρας μια καθημερινή πράξη και της αντίληψης και αξιοποίησης των υπόλοιπων αισθήσεων, με σκοπό να χρησιμοποιηθούν συμπληρωματικά αντικαθιστώντας την ελλειπή όραση. Συμπερασματικά, η συγκεκριμένη υπηρεσία, αποσκοπεί στην ανεξαρτητοποίηση των τυφλών ατόμων και την ασφαλή τους ένταξη στην κοινωνία, καθώς επίσης και στην αυτοεξυπηρέτησή τους. Η διαδικασία της εκπαίδευσης αυτής, γίνεται, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση, σε όλα τα μέλη του Πανελληνίου Συνδέσμου, καθώς επίσης και σε όλα ανεξαιρέτως τα άτομα με προβλήματα όρασης, που θεωρούν, ότι το έχουν ανάγκη. Επιπροσθέτως, άλλη μια υπηρεσία, που προσφέρεται, είναι το να εντάσσει και να προσανατολίζει τα νέα μέλη, ώστε να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες, που καλούνται να αντιμετωπίσουν.

- **Υπηρεσία Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Αποκατάστασης.** Η απαρχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας χρονολογείται από το 1995 και αποτελείται από ειδικά εκπαιδευμένους, στη Μεγάλη Βρετανία Συμβούλους Επαγγελματικής Αποκατάστασης τυφλών ατόμων, και στις σημαντικότερες ενέργειές τους, συγκαταλέγονται και οι εξής:

- Αναλαμβάνουν, όχι μόνο να πληροφορήσουν τα ίδια τα άτομα με μειωμένη όραση, σχετικά με την κατάστασή τους, αλλά και να ευαισθητοποιήσουν τους εργοδότες στο θέμα της μειωμένης όρασης και τον βαθμό, που η αναπηρία αυτή επηρεάζει την επαγγελματική πορεία αυτών, που επιθυμούν να εργαστούν, αν και υπολείπονται όρασης.

- Συνεργάζονται με ποικίλες δημόσιες υπηρεσίες, όπως τα Υπουργεία, τους Εργοδοτικούς Φορείς, τις διάφορες Συνδικαλιστικές Οργανώσεις, τον ΟΑΕΔ, πολυάριθμα εκπαιδευτικά ιδρύματα κλπ.

- Αναλαμβάνουν να ενημερώνονται τακτικά και να πληροφορούν ανάλογα τα άτομα με μικρή ή μηδαμινή οπτική

οξύτητα, τα οποία επιθυμούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, σχετικά με την υπάρχουσα συνταξιοδοτική νομοθεσία, καθώς επίσης και σχετικά με τις κατάλληλες και διαθέσιμες θέσεις εργασίας.

→ Επιλέγουν την καταλληλότερη θέση εργασίας και το αντίστοιχο εργασιακό περιβάλλον για κάθε άτομο ξεχωριστά, ασχολούμενοι ιδιαιτέρως όσον αφορά τα άτομα που ήδη επιδίδονται σε κάποιο επάγγελμα, και αυτά που για οποιονδήποτε λόγο επιθυμούν να εγκαταλείψουν το ήδη ασκούμενο επάγγελμα, αναζητώντας κάποιο καινούργιο.

→ Προσπάθεια για επαγγελματικό προσανατολισμό σε νέους και νέες με προβλήματα στην οπτική τους οξύτητα, που επιθυμούν να εργαστούν.

→ Παροχή άρτιας και συνεχούς ψυχολογικής υποστήριξης σε τυφλά άτομα, όταν η συγκεκριμένη παρέμβαση θεωρηθεί αναγκαία.

→ Συλλογή λεπτομερών προσωπικών στοιχείων των ατόμων, που υπολείπονται όρασης, οι οποίοι είναι προς το παρόν άνεργοι.

• **Υπηρεσία Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.** Η εν λόγω υπηρεσία έχει αναλάβει ορισμένες αρμοδιότητες, μερικές από τις οποίες είναι:

→ Να συνεργάζεται με φορείς, όπως οι Ευρωπαϊκοί και οι Διεθνείς Οργανισμοί, που σχετίζονται με άτομα με μειωμένη όραση, με τους οποίους ανταλλάσσουν πληροφορίες και απόψεις, με σκοπό να ακολουθούν μια κοινή γραμμή στον τρόπο, που ενεργούν.

→ Να λαμβάνει μέρος σε διάφορες δραστηριότητες, που διοργανώνονται από την Πανελλήνια, αλλά και από την Παγκόσμια Ένωση Τυφλών.

→ Να στοχεύει μονίμως στην περαιτέρω ανάπτυξη όλων των ικανοτήτων των τυφλών ατόμων, αλλά και στην επαγγελματική τους κατάρτιση, μέσω διοργάνωσης προγραμμάτων υπό την αιγίδα της Ευρώπης. Με τον τρόπο αυτόν, εξασφαλίζεται η ενσωμάτωσή τους σε κάποιον εργασιακό χώρο, ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνεται και η κοινωνική τους ένταξη.

→ Να ενημερώνει και να παρέχει πληροφορίες που θα διατίθενται στο διαδίκτυο, σχετικά με την συμμετοχή του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών.

- Κοινωνική υπηρεσία. Η Κοινωνική Υπηρεσία ξεκίνησε την οργανωμένη δράση της τους πρώτους μήνες του 1994, με πρώτη ενέργεια την διαθεσιμότητα κοινωνικών λειτουργών, οι οποίοι δρούσαν προληπτικά και υποστηρικτικά. Στα άτομα με ειδικές ικανότητες, και συγκεκριμένα στα άτομα με μειωμένη ή καθόλου όραση, οι κοινωνικοί λειτουργοί παρεμβαίνουν επιλύοντας προβλήματα, που αφορούν, όχι μόνο τα συγκεκριμένα άτομα μεμονωμένα, αλλά αναλαμβάνουν και την υποστήριξη των οικογενειών τους, τους ανθρώπους που αποτελούν το φιλικό κι επαγγελματικό τους περιβάλλον, ακόμη και σύνολα με μεγαλύτερο αριθμό μελών, που έχουν σχέση με αυτούς. Κυριότερο μέλημά τους, είναι να συζητούν για τα προβλήματα, που δημιουργούνται από τα ίδια τα άτομα με μειωμένη όραση και να υπερπηδούν τα εμπόδια, που υψώνει η κοινωνία στα άτομα αυτά, τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα να επηρεάζουν αρνητικά την ένταξη του ατόμου στο ευρύτερο σύνολο, και παρεμποδίζουν την αντιμετώπισή τους ως ισότιμο μέλος της κοινωνίας. Επιπροσθέτως, αντιμετωπίζουν ποικίλες δυσεπίλυτες καταστάσεις, με σκοπό να εξασφαλιστεί για τα τυφλά άτομα η καλύτερη δυνατή ποιότητα ζωής, μια προσωπική ωρίμανση και μια αξιοπρεπής θέση στα κοινωνικά τεκταινόμενα.

- **Υπηρεσία Πολιτιστικών Προγραμμάτων.** Όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτοβουλίες του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, ήδη από το 1987 υπάρχει δυνατότητα ένταξης σε χορωδία δημοτικής, αλλά και Βυζαντινής μουσικής, καθώς και οι αντίστοιχες ορχήστρες. Επιπλέον, το 1994, άρχισαν να δημιουργούνται συγκροτήματα, που υπηρετούν ποικίλα είδη μουσικής και πραγματοποιούν διάφορες μουσικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις σε φορείς όπως ιδρύματα, σχολεία και νοσοκομεία. Ταυτόχρονα, έχουν λάβει την πρωτοβουλία να ηχογραφήσουν σε δίσκους και κασέτες παραδοσιακά τραγούδια και Βυζαντινούς Ύμνους. Εκτός αυτών, η Υπηρεσία Πολιτιστικών Προγραμμάτων διοργανώνει και τον Πανελλήνιο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό Τυφλών, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στα άτομα αυτά να προβληθούν και να ανακαλύψουν την ευαίσθητη πλευρά του χαρακτήρα τους, να οξύνουν τη

φαντασία και να βελτιώσουν την έκφρασή τους. Τέλος, σήμερα, παραδίδονται εθελοντικά μαθήματα διάφορων τεχνών, όπως η δημιουργία κοσμημάτων, μαθήματα χορού και η εκμάθηση της εφαρμογής του maquillage, με στόχο να ανακαλύψουν τα ταλέντα τους, να γνωρίσουν τον εαυτό τους και να τους δοθεί η ευκαιρία να ανακαλύψουν και άλλες πλευρές της προσωπικότητάς τους.

- **Τομέας Αθλητικών Δραστηριοτήτων.** Όσον αφορά τον τομέα του αθλητισμού, ενεργά είναι οργανωμένες αθλητικές ομάδες στίβου, ποδοσφαίρου, κολύμβησης, γυμναστικής, καθώς και τμήμα για άτομα, που παίζουν σκάκι, η ύπαρξη των οποίων, είναι βαρύνουσας σημασίας, αφού δίνεται η ευκαιρία στα άτομα κάθε ηλικίας με προβλήματα όρασης να βελτιώσουν τη φυσική και πνευματική τους κατάσταση, να κάνουν νέες γνωριμίες, να θέσουν νέους στόχους και να μάθουν να ελέγχουν πιο αποτελεσματικά το σώμα τους. Ακόμη, είναι δυνατή η συνεργασία με τις αντίστοιχες ομάδες του εξωτερικού.

- **Τομέας Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών.** Ο τομέας αυτός αποτελείται από τη Γραμματεία και το Λογιστήριο. (Φωτεινάκης, 1998)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

Η ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΑΠΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ

6.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΤΥΦΛΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Η καλλιέργεια της αισθητικής, και η καλλιτεχνική εκπαίδευση κατέχουν μια θεώρηση, όταν πρόκειται για νέους εκπαιδευόμενους με προβλήματα όρασης, η οποία μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ως εξής: αναφέρεται η «οργανική» και η «εγγενής» θεώρηση.

Σύμφωνα με την πρώτη, η θεραπευτική επίδραση, που μπορεί να ασκήσει η τέχνη στο τυφλό άτομο, ή το γενικό όφελος, που μπορεί κανείς να προσκομίσει, είναι ο βασικός στόχος της εκμάθησης μια τέχνης. Αν η προσέγγιση της διδασκαλίας είναι «οργανική», το προϊόν καθίσταται λιγότερο σημαντικό (Mason & McCall, 1997).

Αντιθέτως, η δεύτερη κατηγορία αφορά κυρίως την «εγγενή» σημασία της τέχνης, χωρίς να τονίζεται, ιδιαίτερα, οποιοδήποτε άλλο όφελος μπορεί αυτή να έχει στον ψυχισμό σε άλλους τομείς στη ζωή του ατόμου, που ασχολείται με αυτήν (Mason & McCall, 1997).

Η συνεισφορά των γονέων, των εκπαιδευτικών, των συνομηλίκων, αλλά και οποιουδήποτε συσχετίζεται με τον τυφλό έφηβο, που ενηλικιώνεται είναι βαρύνουσας σημασίας όσον αφορά την εισαγωγή του στον κόσμο της τέχνης και της μόδας.

Το άτομο με μειωμένη όραση, επιβάλλεται να λαμβάνει εκείνα τα ερεθίσματα, που θα τον βοηθήσουν να επιλέξει μόνο του σχετικά με το ρεύμα που θα ακολουθήσει, ώστε να γίνει ένας αποφασιστικός ενήλικας, με άποψη.

Η ενθάρρυνση και η ανάπτυξη, όσο το δυνατόν περισσότερων δεξιοτήτων, είναι ιδιαίτερα σημαντικές, ώστε να αναπτύξει ο έφηβος τη δική του ταυτότητα, μέσω μεταλαμπάδευσης γνώσεων, αξιών και δεξιοτήτων.

Ο νέος, που υπολείπεται όρασης, συχνά, αντιμετωπίζει τη μηχανική είσοδό του σε μια νεανική κουλτούρα, που μεταβάλλεται αρκετά αργά τους ρυθμούς και τις αλλαγές της μόδας, είτε αυτό αφορά τις διάφορες κοινωνικές δραστηριότητες, είτε την επιλογή μουσικής, τρόπου διασκέδασης και ψυχαγωγίας, κλπ.

Η ένταξη του νέου σε μια κοινωνική ομάδα, όπου τα μέλη της υπηρετούν τον ίδιο τρόπο έκφρασης και υιοθέτησης των τάσεων της μόδας, είναι συχνά επιφανειακή κι επιπόλαιη, ιδιαίτερα, σε ό,τι αφορά τον τρόπο ένδυσης, την κόμμωση, την εφαρμογή του maquillage και του γενικότερου «στιλ».

Σε αντίθεση με τον αρτιμελή νέο, το άτομο με προβλήματα όρασης, μη διαθέτοντας τα οπτικά ερεθίσματα, ούτε τα πρότυπα ομορφιάς και μόδας, που προσφέρουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, είναι αναγκασμένοι να εμπιστευτούν ένα οικογενειακό ή φιλικό πρόσωπο, προκειμένου να αντικαταστήσουν τη χαμένη του αίσθηση. Το εν λόγω πρόσωπο οφείλει να μεταφράζει τα πρότυπα και τα αντικείμενα, που ανταποκρίνονται στη μόδα της εκάστοτε εποχής, ώστε το τυφλό άτομο, που συνοδεύει, να μπορέσει να μεταφράσει το ερέθισμα, επιστρατεύοντας τις ήδη οικείες, σε αυτόν, εικόνες. Αυτό θα τον διευκολύνει στο να επιλέξει μόνος του την τάση της μόδας, που επιθυμεί να ακολουθήσει ή να απορρίψει, μετατρέποντάς τον σε ένα άτομο συνειδητοποιημένο, με άποψη, που συμμετέχει ενεργά και ανεξάρτητα στον κόσμο της ομορφιάς και την επικαιρότητα.

Καθίσταται, βεβαίως σαφές, πως το τυφλό άτομο είναι ασυγκρίτως δυσκολότερο να επιλέξει αυτοβούλως τις επιταγές της μόδας, που τον εκφράζουν, κι επομένως η αποδοχή του από ένα κοινωνικό σύνολο ενδέχεται να αποδειχθεί λιγότερο επιτυχημένη. Η προσπάθεια, ωστόσο, αξίζει να πραγματοποιηθεί, καθώς σε κάθε περίπτωση, το άτομο γίνεται υπεύθυνο και η αυτοπεποίθησή του κορυφώνεται, όταν συνειδητοποιεί, ότι έχει τη δυνατότητα να

διαλέξει μόνο του τον τρόπο με τον οποίον θα ντυθεί, θα ψυχαγωγηθεί ή θα εφαρμόσει το maquillage στο πρόσωπό του (Mason & McCall, 1997).

Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών, οι στόχοι της εκπαίδευσης των νέων με ελλιπή όραση, ίσως χρειαστεί να επαναπροσδιοριστούν, προκειμένου το αντικείμενο, που διδάσκονται να γίνει περισσότερο ενδιαφέρον, ευχάριστο και να έχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερο όφελος. Λόγου χάρη, ένας εξαιρετικά σπουδαίος σκοπός της εκμάθησης μιας τέχνης, στοχεύει στην «εξέλιξη της οπτικής αντίληψης» του τυφλού ατόμου, σύμφωνα με τους Mason και McCall (σελ 462, 1997). Ο σκοπός αυτός, καλό θα ήταν, να επιτευχθεί ως ευρύτερη έννοια, επιστρατεύοντας όλες τις αισθήσεις, που έχει ένα τυφλό άτομο. Με τον τρόπο αυτό, η εξέλιξη του ατόμου γίνεται, πλέον, «αντιληπτική», αφού αντιλαμβάνεται τον κόσμο της τέχνης με την αφή, την ακοή και ίσως και άλλες αισθήσεις, λειτουργώντας συνδυαστικά (Mason & McCall, 1997).

Το 1965, έγινε η πρώτη ολοκληρωμένη προσπάθεια από τον Pitman, να χρησιμοποιήσει το τεστ του Wing για τη Μέτρηση της Μουσικής Νοημοσύνης. Στην έρευνα του αυτή, συμμετείχαν παιδιά μεταξύ 8 έως 11 ετών, με πλήρη όραση, καθώς και παιδιά με μειωμένη ή καθόλου οπτική οξύτητα, αντίστοιχης ηλικίας. Το αποτέλεσμα το οποίο προέκυψε, ήταν, ότι τα μη βλέποντα παιδιά, ήταν σε θέση να αντιληφθούν πολύ πιο εύκολα τις νότες και τις μελωδίες, καθώς ήταν περισσότερα εξασκημένα, στο να διακρίνουν διάφορους ήχους (Warren, 1994).

Όσον αφορά την τέχνη της γλυπτικής, οι ερευνητές, που ασχολήθηκαν (Witkin-1968, Kinsbourne & Lempert-1980), κατέληξαν στο συμπέρασμα, πως τα άτομα που υπολείπονταν όρασης, δημιούργησαν ανθρωπόμορφα αγαλματίδια, το οποία εμφάνιζαν πολύ λιγότερες λεπτομέρειες, από τα αντίστοιχα των βλέπόντων δημιουργών. Ωστόσο, δε διαπιστώθηκε με βεβαιότητα, ότι τα άτομα χωρίς όραση παρέκαμψαν τις λεπτομέρειες στην έκφραση των αγαλματιδίων, εξαιτίας του ότι δεν τις έχουν αντικρίσει ποτέ με τους ίδιους τους, τους οφθαλμούς.

Το 1975, η ερευνήτρια Millar, χρησιμοποίησε σχέδια για την έρευνά της, σε αντίθεση με τους προηγούμενους, οι οποίοι βασίστηκαν σε τρισδιάστατα μοντέλα. Τα βλέποντα και μη βλέποντα παιδιά, που συμμετείχαν στην έρευνα ανήκαν στην ηλικιακή ομάδα, μεταξύ 6 έως 11 ετών, και ήταν, εξ αρχής, ταξινομημένα, ανάλογα με την ηλικία, το φύλο, των επιδόσεων στο σχολείο και της ηλικιακής φάσης, κατά την οποία είχαν την όρασή τους. Στα υποκείμενα της έρευνας, ζητήθηκε να ζωγραφίσουν διάφορα μέλη του ανθρώπινου σώματος και να τα ονομάσουν. Η κατάληξη της έρευνας, έδειξε, ότι τα τυφλά παιδιά, έκαναν πολλά περισσότερα λάθη, καθώς δυσκολεύτηκαν να απεικονίσουν λεπτομερώς τα διάφορα μέλη του σώματος και να τα διαχωρίσουν μεταξύ τους. Η Millar, παρόλα αυτά, δεν προήχθη από την επίδοση των παιδιών με μειωμένη όραση, που συμμετείχαν, γι αυτό υποστήριξε, πως θα ήταν παράλογο, να περιμένει κανείς από παιδιά τόσο μικρής ηλικίας, που έχουν περιορισμένες ή και καθόλου εικόνες, περί του τι είναι ανθρώπινο σώμα, να έχουν τη δυνατότητα να το απεικονίσουν λεπτομερώς, εφόσον ακόμη και οι βλέποντες μεγάλοι ζωγράφοι της ιστορίας, χρειάστηκαν πολλά χρόνια της ενήλικης ζωής τους, προκειμένου να καταφέρουν να τα αποδώσουν ικανοποιητικά. Τέλος, όπως αποφάνθηκε, ακόμη και τα παιδιά με μειωμένη όραση, θα είναι κάποτε σε θέση να αποδώσουν με αρκετή ακρίβεια ένα ολοκληρωμένο και λεπτομερές δημιούργημα, μετά από εξάσκηση κι εμπειρία ετών (Warren, 1994).

Οι ερευνητές Kennedy και Domander (1981), έχοντας σαν υποκείμενα μελέτης βλέποντα και μη βλέποντα άτομα, κατέληξαν σε ένα διαφορετικό, αλλά σημαντικό συμπέρασμα.

Ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν σε χαρτί διάφορες εικόνες, που είχαν σαν θέμα τον άνεμο, την κραυγή, τον πόνο, τον κινούμενο τροχό και άλλα παρόμοια θέματα. Οι δύο μελετητές διαπίστωσαν ότι και οι δύο κατηγορίες συνέκλιναν στον τρόπο, με τον οποίον απεικόνιζαν ορισμένα θέματα. Επί παραδείγματι, και οι βλέποντες, αλλά και οι μη βλέποντες, που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της απώλειας της όρασης εκ γενετής, χρησιμοποίησαν κυματιστές γραμμές, για να δηλώσουν

τον άνεμο, καθώς και κυρτωμένες γραμμές για να σχεδιάσουν τις ακτίνες του κινούμενου τροχού.

Με τον τρόπο αυτόν, οι Kennedy και Domander, οδηγήθηκαν στο συμπέρασμα, πως ο άνθρωπος, είτε διατηρεί την όρασή του, είτε όχι, απεικονίζει ορισμένες έννοιες συμβολικά, και όχι απαραίτητα με την απόλυτη ακρίβεια, που προσφέρει η πραγματικότητα (Warren, 1994).

Ωστόσο, ο Revesz, προβάλλοντας μια αρκετά αναχρονιστική και μονόπλευρη αντίληψη, υποστηρίζει, πως οι αναζητήσεις του ατόμου που αφορούν την αισθητική, την καλαισθησία και την τέχνη, είναι λογικό να αναπτύσσονται μόνο από βλέποντες, καθώς η όραση είναι η κύρια αίσθηση της αντίληψης των παραπάνω (Revesz, 1950). Αναφέρει, εξάλλου, πως ένα άτομο το οποίο είναι εκ γενετής τυφλό, δεν υπάρχει περίπτωση να μπορέσει να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη καλλιτεχνική αίσθηση, ακόμα και με τη βοήθεια ενός κοντινού του ατόμου με όραση. Καθίσταται, λοιπόν, σαφές, πως ο εν λόγω ερευνητής, τάσσεται με τη μερίδα των ανθρώπων, που αντιμετωπίζουν το θέμα αποκλειστικά από τη μεριά των βλεπόντων (Warren, 1994).

6.2. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

Η τέχνη, σε οποιαδήποτε μορφή της (σχέδιο, χειροτεχνία, γλυπτική, υφαντική, maquillage) αποτελεί ένα πολύ σημαντικό κεφάλαιο στη ζωή ενός ανθρώπου με μειωμένη όραση, όπως ακριβώς και στη ζωή ενός αρτιμελούς ατόμου. Ωστόσο, η τέχνη, συχνά, παραγκωνίζεται από τα άτομα αυτά, καθώς απογοητεύονται και σταματούν εύκολα την ενασχόλησή τους με αυτήν, εφόσον λείπει η βασικότερη αίσθηση, με την οποία ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται την τέχνη: η αίσθηση της όρασης.

Ο εκπαιδευτής, ο γονέας, τα άτομα του φιλικού περιβάλλοντος, παρόλα αυτά, οφείλουν να ενθαρρύνουν το τυφλό άτομο, να ασχοληθεί με την τέχνη ήδη από τη μικρότερη δυνατή ηλικία, αφού αυτή συμβάλλει στην εξέλιξη της κοινωνικότητας του ατόμου, δίνοντάς του κατ'αυτόν τον τρόπο την ευκαιρία να αναπτύξει τις δεξιότητές του, να εμπλουτίσει τις γνώσεις του, να γνωρίσει καινούργιες κι ανεξερεύνητες πτυχές του εαυτού του, να σμιλέψει την αντιληπτική του ευαισθησία και να εκφράσει τα συναισθήματά του (Mason & McCall, 1997).

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη διδασκαλία της τέχνης της ψιμυθίωσης, το πρώτο πρακτικό ζήτημα, που πρέπει να ληφθεί υπόψη, είναι η τήρηση των κανόνων ασφαλείας και η εξασφάλιση της σωματικής ακεραιότητας των ατόμων. Η χρήση των σχετικών υλικών κι εργαλείων, επιβάλλεται να γίνεται με προσοχή και απόλυτη συνέπεια, τόσο από τον ίδιο τον εκπαιδευτή, όσο και από τα άτομα με πρόβλημα όρασης, στα οποία διδάσκεται η τέχνη. (Mason & McCall, 1997). Η διαδικασία της εφαρμογής του maquillage, πρέπει να βρίσκεται υπό αυστηρό έλεγχο, καθώς τα άτομα αυτά, βασίζονται εξ ολοκλήρου στη γνώμη και την προστασία των βλεπόντων ατόμων, που βρίσκονται στο περιβάλλον τους εκείνη τη στιγμή.

Επιπροσθέτως, οι οδηγίες του εκπαιδευτή, πρέπει να δίνονται λεπτομερώς, συγκροτημένα, κατά προτίμηση συνοδεύοντας τις κινήσεις των χεριών του τυφλού ατόμου, αγγίζοντάς τα με τα δικά του χέρια (Mason & McCall, 1997). Με τον τρόπο αυτό, ο

εκπαιδευόμενος αντιλαμβάνεται καλύτερα την εκάστοτε κίνηση, αποκτά εμπιστοσύνη κι εν τέλει, καταλήγει, στο να χειριστεί με ασφάλεια αυτόν τον τόσο ιδιαίτερο εξοπλισμό, που απαιτεί τη τέχνη της ψιμυθίωσης.

6.3. ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

Το περιβάλλον, στο οποίο λαμβάνει χώρα η εκμάθηση της τέχνης της ψιμυθίωσης είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τα άτομα αυτά, καθώς θα αποτελέσει ένα επιπλέον κίνητρο, για να αφοσιωθούν στο αντικείμενο της διδασκαλίας. Ο χώρος, πρέπει να τους εμπνέει και να εξυπηρετεί τις ανάγκες τους, ώστε να νιώθουν όσο το δυνατόν πιο άνετα και οικεία. Όλοι οι εκπαιδευόμενοι ανεξαιρέτως, επιβάλλεται να έχουν την πλήρη επίγνωση της οργάνωσης και της διαρρύθμισης του χώρου, γνωρίζοντας, όχι μόνο τα όρια της αίθουσας, αλλά και την ακριβή θέση του κάθε αντικειμένου, που θα χρησιμοποιήσουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος (Mason & McCall, 1997). Η θέση του κάθε αντικειμένου θα ήταν θεμιτό να παραμένει σταθερή, ώστε τα άτομα αυτά να κινούνται με ασφάλεια, να διατηρούν τον προσανατολισμό τους, αλλά και να μην χάνεται πολύτιμος χρόνος εξαιτίας της αναζήτησης των αντικειμένων και των προϊόντων, που θα χρειαστούν στα διάφορα στάδια του μαθήματος.

Θα πρέπει, ασφαλώς, να ληφθεί υπόψη, ότι τα άτομα με προβλήματα όρασης θα χρειαστούν, αναπόφευκτα, επιπρόσθετο χρόνο, ώστε να εξοικειωθούν με το περιβάλλον, με τη νέα τέχνη την οποία μαθαίνουν και, κυρίως, με τα πρωτόγνωρα εργαλεία, που θα χρησιμοποιήσουν, καθώς και με το λεπτό χειρισμό, που αυτά χρειάζονται, αφού αντικείμενα, όπως τα πινέλα του maquillage, και τα διάφορα μολύβια, που επιστρατεύονται, χρησιμοποιούνται, ίσως, για πρώτη φορά από τα άτομα αυτά.

Ο σωστός φωτισμός δε θα πρέπει να παραλείπεται, καθώς ορισμένοι μαθητές, παρόλο που είναι εγγεγραμμένοι επίσημα ως τυφλά, ίσως να μην υποφέρουν στην πραγματικότητα από πλήρη απώλεια όρασης. Για τα άτομα αυτά ο καλός φωτισμός, που ευνοεί την ύπαρξη υψηλής αντίθεσης (contrast) μεταξύ αντικειμένου και φόντο, είναι ένας εξαιρετικός τρόπος, να διακρίνουν τα αντικείμενα ή το περίγραμμα και τα κύρια χαρακτηριστικά του προσώπου τους (Mason & McCall, 1997).

Όσον αφορά τον πάγκο εργασίας, τα καλλυντικά, θα ήταν καλό να βρίσκονται τοποθετημένα σε συγκεκριμένες θέσεις και

ομαδοποιημένα, ώστε να μπορούν οι μαθητές να τα ανιχνεύσουν και να τα επιλέξουν χωρίς βοήθεια. Έτσι, τα προϊόντα μπορούν να κατηγοριοποιούνται, ανάλογα με τη σύστασή τους, κατά ύψος ή ανάλογα με το σχήμα της συσκευασίας τους. Οι κρέμες βάσης, επί παραδείγματι, μπορούν να βρίσκονται ταξινομημένες ανάλογα με την περιεκτικότητά τους σε λάδι και σε νερό (O/W, είτε W/O), ή κατά σειρά χρωματικής απόχρωσης, από το ανοιχτότερο προς το σκουρότερο, ή από το σκουρότερο προς το πιο ανοιχτό. Οι σκιές, καλό θα ήταν να τοποθετούνται ομαδοποιημένες, ανάλογα με το χρώμα τους, τα θερμά σε ένα συγκεκριμένο σημείο και τα ψυχρά να απέχουν ελάχιστα, αλλά διακριτά από τα πρώτα. Με τον τρόπο αυτόν, ακόμη κι ένα άτομο με πλήρη απώλεια όρασης, θα μπορέσει, στην πορεία, να λάβει το χρώμα που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει εντελώς ανεξάρτητα, χωρίς να το τοποθετήσει κάποιος συνοδός στην παλάμη του.

Ένα εργαλείο, που μπορεί να αποδειχθεί εξαιρετικά χρήσιμο στην εύρεση των καλλυντικών, των χρωμάτων, των υφών και των διάφορων άλλων προϊόντων, (mascara, μολύβι φρυδιών, eye liner), είναι οι ετικέτες, που αναγράφουν τα ονόματα του κάθε αντικειμένου σε σύστημα Braille. Ως αποτέλεσμα, τα άτομα με προβλήματα όρασης, θα είναι σε θέση να γνωρίζουν κάθε λεπτομέρεια για το προϊόν, που κρατούν στα χέρια τους. Απαραίτητη προϋπόθεση, ασφαλώς, είναι τα άτομα αυτά, να γνωρίζουν τη γραφή Braille, γνώση, την οποία δεν κατέχουν όλοι, όσοι υπολείπονται οράσεως.

Εκτός αυτών, δεδομένου του ότι τα τυφλά άτομα δε μπορούν να μελετήσουν κάποιο πρότυπο maquillage, ώστε να μπορέσουν να το μιμηθούν εφαρμόζοντάς το στο πρόσωπό τους, επιστρατεύονται καινοτόμοι τρόποι, ώστε τα άτομα αυτά, να αντιληφθούν τη συγκεκριμένη μορφή τέχνης. Με την εξέλιξη της τεχνολογίας, ένα εφαρμοσμένο maquillage, μπορεί να προβληθεί με την τεχνική Bas-relief (ανάγλυφα), ώστε ένας νέος με μειωμένη όραση να μπορεί να αντιληφθεί το προεξέχον περίγραμμα. Η τεχνική αυτή, ωστόσο απαιτεί μεγάλη εμπειρία και αρκετά ανεπτυγμένη την αίσθηση της αφής (Mason & McCall, 1997).

Όσον αφορά τη σχέση των εκπαιδευόμενων μεταξύ τους, καλό θα είναι ο εκπαιδευτής να τους προτρέπει να επικοινωνούν και να ανταλλάσσουν απόψεις, ιδέες και γνώμες, καθώς καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικό, για τα άτομα με μειωμένη όραση να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή πόσοι και ποιοι βρίσκονται μαζί τους στο δωμάτιο, και με τι ασχολούνται εκείνη την ώρα. Με τον τρόπο αυτόν αναπτύσσονται δεσμοί μεταξύ τους, αποκτούν εμπιστοσύνη και περνούν ευχάριστα την ώρα τους (Mason & McCall, 1997).

6.4. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΕ ΝΕΟΥΣ ΧΩΡΙΣ ΟΡΑΣΗ

Ο τρόπος, που μπορεί να διδαχθεί ένα άτομο με μειωμένη όραση, διαφέρει σημαντικά από αυτόν, με τον οποίο διδάσκεται ένα υγιές άτομο, ιδιαίτερα στην περίπτωση, που αυτός αφορά την εκμάθηση διαχείρισης ενός μικρού αντικειμένου από έναν τυφλό εκπαιδευόμενο, όπως για παράδειγμα ενός πινέλου maquillage.

Ο εκπαιδευτής οφείλει να βασιστεί, αρχικά, στην απτική στρατηγική, καθώς μέσω της αφής θα επικοινωνήσει με τον μαθητή και θα τον καθοδηγήσει λεπτομερώς και με ακρίβεια, προκειμένου ο δεύτερος να αποκτήσει μια πρώτη επαφή με το καινούργιο αντικείμενο. Η καθοδήγηση μέσω της αφής, μπορεί να γίνει είτε ενεργητικά, είτε παθητικά (Αργυρόπουλος, 2007).

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την παθητική απτική αναγνώριση, ο διδάσκων τοποθετώντας την παλάμη του στο χέρι του μαθητή του, τον καθοδηγεί προτρέποντάς τον να ψηλαφίσει και να αναγνωρίσει το αντικείμενο (Αργυρόπουλος, 2007). Κατά τα πρώτα μαθήματα του maquillage, είναι απαραίτητη η ψηλάφηση των πινέλων από τους τυφλούς νέους, ώστε σταδιακά, να αρχίσουν να αναγνωρίζουν κι, εν τέλει, να επιλέγουν, χωρίς βοήθεια από το συνοδό τους, το κάθε πινέλο. Με τον τρόπο αυτόν, σε μικρό χρονικό διάστημα, θα είναι σε θέση να ξεχωρίζουν, δια της αφής, τα πινέλα τους και να τα κατηγοριοποιούν, ανάλογα με τη χρησιμότητά τους, διαχωρίζοντάς τα σε πινέλα οφθαλμών, βάσης ή ειδικά για μικρότερες επιφάνειες, λόγου χάρη φρυδιών και χειλιών.

Παρόλη την αναγκαιότητα της παθητικής απτικής αναγνώρισης, η συγκεκριμένη τακτική διδασκαλίας, επιβάλλεται να γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή, καθώς ο εκπαιδευτικός, υπάρχει πιθανότητα, να τη χρησιμοποιήσει άκριτα και άκρατα, αφαιρώντας, έτσι, την πρωτοβουλία του διδασκόμενου, γεγονός, που μακροπρόθεσμα, θα οδηγήσει σε σταδιακή μείωση της αυτοπεποίθησής του (Αργυρόπουλος, 2007). Εκτός αυτού, ενδέχεται η μέθοδος αυτή να θίξει κάποιο άτομο με μειωμένη όραση, αφού υπάρχει ο κίνδυνος να το εκλάβει ως παραβίαση του προσωπικού του

χώρου, ο οποίος οριοθετείται και αναγνωρίζεται από το άτομο, όσο του επιτρέπει η δραστηριότητα των χεριών του (Αργυρόπουλος, 2007).

Λαμβάνοντας υπόψιν τις προαναφερθείσες θέσεις, καταλήγουμε στο συμπέρασμα, ότι η απτική στρατηγική διδασκαλίας απαιτεί μεγάλη εμπειρία, ή εξαιρετική ευαισθησία από τον εκπαιδευτή, ώστε να μπορέσει να μεταφράσει τις αντιδράσεις του ατόμου και να αντιληφθεί την ενόχλησή του (Αργυρόπουλος, 2007).

Δεύτερη μέθοδο διδασκαλίας ενός τυφλού διδασκομένου, αποτελεί η ενεργητική απτική αναγνώριση, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως εναλλακτική μορφή της παθητικής. Με την τακτική αυτήν, ο εκπαιδευτής τοποθετεί το χέρι του κάτω από το χέρι του μαθητή καθοδηγώντας τον, με αυτόν τον τρόπο, χωρίς να επεμβαίνει επιτακτικά στη διαδικασία της ψηλάφησης. Με τον δεύτερο αυτόν τρόπο, ο νέος με μειωμένη όραση, που επιθυμεί να διδαχθεί, έχει την ευκαιρία να αναγνωρίσει τα νέα αντικείμενα, διατηρώντας την ανεξαρτησία και τον προσωπικό του χώρο (Αργυρόπουλος, 2007).

Τέλος, υπάρχει η μέθοδος της συνεργατικής απτικής αναγνώρισης, που είναι ο συνδυασμός των δύο στρατηγικών τακτικών διδασκαλίας, που προαναφέρθηκαν.

Σύμφωνα με την εν λόγω μέθοδο, εκπαιδευτής και μαθητευόμενος, τείνουν να αλλάζουν συχνά ρόλους, με τα χέρια τους να αναλαμβάνουν κάποιες φορές τη θέση του καθοδηγητή και κάποιες άλλες τη θέση του καθοδηγούμενου. Πιο συγκεκριμένα, αρχικά ο διδάσκων τοποθετεί τα χέρια του, βοηθώντας το μαθητή να αναγνωρίσει το καινούργιο αντικείμενο το οποίο καλείται να χρησιμοποιήσει, ενώ στη συνέχεια ο μαθητής είναι εκείνος, ο οποίος αγγίζει και καθοδηγεί δια της αφής το δάσκαλο (Αργυρόπουλος, 2007).

Η τελευταία στρατηγική θεωρείται ως η καλύτερη, συγκριτικά με τις υπόλοιπες δύο, καθώς με αυτόν τον τρόπο, ο τυφλός νέος, που δοκιμάζει την πρωτόγνωρη εμπειρία της διδασκαλίας του *maquillage*, έχει την ευκαιρία να αναλάβει πρωτοβουλίες, να

επιλέγει και να κινείται αυτοβούλως στην αίθουσα, να διατηρεί τον προσωπικό του χώρο και να αποκτά εμπιστοσύνη στις ικανότητές του, αλλά και στον άνθρωπο, που έχει αναλάβει να τον διδάξει (Αργυρόπουλος, 2007).

Ένα ακόμη σπουδαίο όφελος της τεχνικής αυτής, αποτελεί το γεγονός, ότι ο τυφλός εκπαιδευόμενος, βρίσκεται σε θέση να χρησιμοποιήσει αμφότερα τα χέρια του, καταφέροντας να φέρει εις πέρας συντονισμένες και ταχείες κινήσεις, γεγονός που, στη συνέχεια, θα τον οδηγήσει, στο να καταφέρνει με επιτυχία το λεπτό χειρισμό που χρειάζεται ένα μικρό κι ακριβές αντικείμενο, όπως ένα πινέλο maquillage.

Για να έχει καλύτερο αποτέλεσμα η τακτική της συνεργατικής ψηλάφησης, οι κινήσεις των δύο ατόμων επιβάλλεται να γίνονται σε απόλυτη συνεννόηση, και ταυτόχρονα να είναι αυθόρμητες και φυσικές, ώστε ο νέος με μειωμένη όραση να νιώθει ασφάλεια κι εμπιστοσύνη (Αργυρόπουλος, 2007).

Εξίσου σημαντική με την επιλογή της απτικής μεθόδου, καθίσταται η στάση του σώματος του εκπαιδευτή, σε σχέση με τον μαθητή του, καθώς και η απόσταση, που τηρείται μεταξύ των δύο ατόμων. Σε διδασκόμενους με μειωμένη όραση, θεμιτό θα ήταν ο εκπαιδευτής να αποφεύγει να στέκεται απέναντί του, όπως φυσιολογικά θα αντιμετώπιζε κάποιον συνομιλητή χωρίς πρόβλημα όρασης, αλλά να τοποθετεί το σώμα του δίπλα στον τυφλό μαθητή, ώστε ο τελευταίος, να νιώθει κοντά την παρουσία του. Εξάλλου, και λαμβάνοντας υπόψη και τη χρήση της μεθόδου της απτικής αντίληψης, εκπαιδευόμενος κι εκπαιδευτής αποκτούν καλύτερη επαφή, όταν βρίσκονται τόσο κοντά σωματικά, καθώς ψηλαφίζουν ταυτόχρονα το ίδιο αντικείμενο κι αποκτούν κοινές εμπειρίες (Αργυρόπουλος, 2007)..

Ως συμπέρασμα, προκύπτει, πως με την επιλογή της κατάλληλης στρατηγικής απτικής αντίληψης, σε συνδυασμό με τη μελετημένη και ειδική απόσταση και τοποθέτηση του σώματος, που πρέπει να ακολουθεί ο διδάσκων, ο τυφλός μαθητής, όχι μόνο θα έχει την εμπειρία της ορθής καθοδήγησης για τη χρήση ενός νέου αντικειμένου, αλλά και την ψυχολογική ενίσχυση που

χρειάζεται για να συνεχίσει, και τελικά να ολοκληρώσει την εκπαίδευσή του, με αμείωτο ενδιαφέρον και αυτοπεποίθηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΥΦΛΩΣΗ

7.1. Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η γυναικεία συμπεριφορά έχει μελετηθεί λεπτομερώς τα τελευταία χρόνια από πολυάριθμους ψυχολόγους, καταλήγοντας όλοι στο συμπέρασμα, ότι η γυναικεία προσωπικότητα διαφέρει από αυτήν του άνδρα. Οι γνώμες ποικίλλουν και δεν υπάρχει κοινός τόπος, σχετικά με τα σταθερά χαρακτηριστικά, που μπορούν να περιγράψουν τη γυναικεία ψυχοσύνθεση (Ελένη Ε. Σκόδρα, 1993).

Σύμφωνα με τον Liepmann (1920), η γυναίκα είναι ιδιαίτερα «ευάλωτη», και αυτό αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό της προσωπικότητάς της. Το 1924, ωστόσο, ο Heymans, τόνισε, ότι ο συναισθηματισμός είναι το βασικότερο στοιχείο της γυναικείας συμπεριφοράς (Ελένη Ε. Σκόδρα, 1993).

Την ίδια χρονική περίοδο (1924) ο Lambrosso τόνισε την ιδιαίτερα τρυφερή πλευρά της γυναίκας, η οποία χαρακτηρίζεται από την αυτό-άρνηση, αφού αυτή ενδιαφέρεται και φροντίζει περισσότερο τα άτομα του περιβάλλοντός της, παραγκωνίζοντας τις δικές της ανάγκες (Ελένη Ε. Σκόδρα, 1993).

Ο Freud, ακόμη, υποστηρίζει, ότι οι γυναίκες διατηρούν μια παθητική στάση σε όλα τα γεγονότα, που συμβαίνουν στη ζωή τους (Ελένη Ε. Σκόδρα, 1993).

Παρόλο, που υπάρχουν πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις, όπως προκύπτει από τις προηγούμενες θέσεις των διάφορων επιστημόνων, κοινό τόπο αποτελεί το γεγονός, ότι η γυναικεία προσωπικότητα εναλλάσσεται και διαμορφώνεται ανάλογα με το κοινωνικοπολιτικό περιβάλλον, στο οποίο εκείνη ζει και μεγαλώνει. Το συμπέρασμα αυτό, προκύπτει από τη μελέτη διάφορων

γυναικών που διαφέρουν ως προς τις συνθήκες που εκπαιδεύτηκαν και αναπτύχθηκαν (Ελένη Ε. Σκόδρα, 1993).

Σύμφωνα με άλλους ερευνητές, οι ανασφάλειες των γυναικών, αφορούν, κυρίως, την εικόνα του σώματός τους, καθώς συγκρίνουν τους εαυτούς τους, με τα πρότυπα της εποχής. Πρωτεύουσα ανησυχία, αποτελεί το βάρος τους, το σχήμα του σώματός τους και η κατανομή του λίπους σε αυτό (Jackson, 1992).

Τρεις είναι οι ουσιαστικότεροι λόγοι, για τους οποίους μια γυναίκα της σύγχρονης κοινωνίας, μπορεί να προβληματιστεί, σχετικά με την εικόνα του σώματός της. Ο πρώτος και πιο συνηθισμένος, αφορά τα πρότυπα, τα οποία διαδίδονται ευρέως και ταχύτατα, χάρη στο διαδίκτυο. Ο δεύτερος, αλλά εξίσου σημαντικός λόγος, είναι ότι η διατήρηση ενός υπέρ το δέον βάρους, αρχίζει να γίνεται ένα αντικειμενικό εμπόδιο, καθώς επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την ψυχική και σωματική υγεία του ατόμου. Τέλος, οι γυναίκες, σε αυτήν την στιγμή της ιστορίας, προσέχουν το βάρος τους, αλλά και γενικά τη φυσική τους κατάσταση, καθώς είναι σημαντικότερο για αυτές να αποτελούν ένα υγιές και αεικίνητο πρότυπο επαγγελματία, παρά μια στερεοτυπική, θηλυκή φιγούρα (Barber, 2002) .

Τέλος, προκειμένου να αντιληφθεί κανείς το ρόλο, που κατέχει η γυναικεία ομορφιά, στη σύγχρονη κοινωνία, παρατίθεται το απόφθεγμα του καθηγητή και συγγραφέα D.S. Hamermesh: “Επιθυμία μου, θα ήταν, οι εμφανίσιμες γυναίκες να μην αντιμετωπίζονται διαφορετικά από του υπόλοιπους ανθρώπους. Αλλά είμαι ρεαλιστής” (Hamermesh, 2011).

7.2. ΑΠΩΛΕΙΑ ΟΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ

Η συνειδητοποίηση ενός ατόμου, ότι υστερεί στον παράγοντα της επαρκούς όρασης, και το γεγονός, ότι ανήκει στην κατηγορία ατόμων με αναπηρία, επηρεάζει αναπόφευκτα, τόσο την ψυχολογία του, όσο και συναισθηματική του ανάπτυξη, αλλά κυρίως, πλήττει την αυτοπεποίθησή του. Τα αποτελέσματα αυτών, είναι το άτομο να φέρεται επιθετικά, στους βλέποντες, που τον περιβάλλουν ή να στρέφεται ενάντια στον εαυτό του, εφόσον υπολείπεται αυτοεκτίμησης (Παπάνης, Γιαβρίμης, Βίκη, 2007).

Ταυτόχρονα, είναι σύνηθες φαινόμενο, να εκμεταλλεύονται τα συναισθήματα των άλλων, σε συνδυασμό με την αναπηρία τους, προκειμένου να συγκεντρώσουν πάνω τους την προσοχή.

Ο όρος «αυτοεκτίμηση» αφορά το αίσθημα, που τρέφει ο κάθε άνθρωπος, σχετικά με την αξία που έχει, την ολοκλήρωση την οποία αισθάνεται, και το πόσο επαρκής και πλήρης θεωρεί, πως είναι σαν οντότητα. Σύμφωνα με την καθηγήτρια Α. Λεονταρή, ως «αυτοεκτίμηση», ορίζεται «η σφαιρική εκτίμηση, που έχει κάποιος για την αξία του, ως ατόμου» (Λεονταρή, Α., 1998). Επιπροσθέτως, σύμφωνα με άλλους μελετητές, η αυτοεκτίμηση μπορεί να προσδιοριστεί, ως «η αρνητική ή η θετική στάση, απέναντι σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο, "τον εαυτό"» (Σίμου Β., Παπάνης Ε., 2007). Κατά τα λεγόμενα του Π. Γεωργογιάννη, πρόκειται για μια συναισθηματική άμυνα, απαραίτητη σε έναν κόσμο, στον οποίον κυριαρχεί ο ανταγωνισμός, καθώς επηρεάζει άμεσα, τον τρόπο που σκέφτεται, επιδρά κι επικοινωνεί το άτομο, αλλά και τον τρόπο με τον οποίον ορίζει τον εαυτό του (Γεωργογιάννης, 1995).

Αναγιγνώσκοντας τη θεωρία του Stanley Coopersmith, η αξία που προσδίδει ο άνθρωπος στον εαυτό του, ποικίλλει, ανάλογα με το οικογενειακό περιβάλλον, στο οποίο γεννήθηκε κι ανατράφηκε, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του και τις εμπειρίες που έχει προσκομίσει από τη μέχρι τώρα ζωή του. Ταυτόχρονα, παράγοντες, όπως η ηλικιακή ομάδα, στην οποία ανήκει το άτομο, καθώς και το φύλο, είναι εξίσου σημαντική στη

διαμόρφωση της ιδέας, που δημιουργεί το άτομο για τον εαυτό του (Coopersmith, 1967).

Σαν γενικό συμπέρασμα, στο οποίο καταλήγει ο εν λόγω μελετητής, είναι ότι, ένας άνθρωπος, που χαίρει υψηλής αυτοεκτίμησης, αποτελεί ένα ενεργό μέλος της κοινωνίας, με τεράστια αποθέματα αυτοπεποίθησης, γεγονός, που τον οδηγεί στο να δημιουργεί άφοβα και να καθορίζει ανεξάρτητα κι ελεύθερα την επαγγελματική, οικογενειακή και κοινωνική του πορεία.

Αντιθέτως, ένα μέλος της κοινωνίας με χαμηλή αυτοεκτίμηση, γίνεται αναπόφευκτα ένα παθητικό άτομο, χωρίς βούληση, καθώς φοβάται να πάρει μόνος του αποφάσεις, δεν εμπιστεύεται την κρίση του, υποφέρει από αισθήματα άγχους κι αμφιβολίας, και νιώθει μονίμως ημιτελής κι αναποτελεσματικό (Coopersmith, 1967). Σε ακραίες περιπτώσεις, η έλλειψη αυτοεκτίμησης, μπορεί να οδηγήσει σε αυτοκτονικές τάσεις, ιδιαίτερα σε εφήβους, οι οποίοι ήδη από τα πρώτα τους χρόνια, έρχονται αντιμέτωπα με καταστάσεις, όπως η κακοποίηση, η απογοήτευση και το ασταθές ή μη υποστηρικτικό οικογενειακό περιβάλλον (Clum & Yang, 2000).

Σύμφωνα με άλλες θεωρίες, το άτομο θέτει ως πρότυπα κάποιους «σημαντικούς άλλους», τους οποίους ο ίδιος ορίζει ως «ιδανικούς». Δημιουργώντας προσωπικές φιλοδοξίες κι έχοντας ως σημείο αναφοράς ανθρώπους, τους οποίους ο ίδιος θαυμάζει και αποδέχεται ως αυθεντίες, πασχίζει να τους μιμηθεί, αντιλαμβανόμενος την αξία του ίδιου, ανάλογα με το πόσο μπορεί να πλησιάσει τα πρότυπά του (Ziller, 1973).

Ο άνθρωπος, που αντιμετωπίζει το πρόβλημα της μειωμένης όρασης, έχει ακριβώς την ίδια ανάγκη να νιώθει συμφιλιωμένος με τον εαυτό του και την εικόνα του, με τον βλέποντα. Ταυτόχρονα, δεν υπάρχει μια συγκεκριμένη και προκαθορισμένη ψυχολογία, που εμφανίζει το τυφλό άτομο, καθώς η ποικιλία στην ψυχοσύνθεση και στις ψυχικές διακυμάνσεις δε διαφέρουν από αυτές ενός πλήρως βλέποντος ατόμου (Lowenfeld, 1981).

Ο τρόπος, με τον οποίον αντιμετωπίζει το άτομο τον εαυτό του, αντικατοπτρίζει τον τρόπο, με τον οποίον φέρεται σε εκείνον το

κοινωνικό του περιβάλλον, και αντίστροφα το περιβάλλον του, είναι αυτό, το οποίο καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο, με τον οποίον αντιμετωπίζει το τυφλό άτομο τον εαυτό του. Σε κάθε περίπτωση, ο νέος με απώλεια όρασης, μεταλλάσσει τη συμπεριφορά του, ανάλογα με τη στάση, που υιοθετούν οι άλλοι απέναντί του, κι ανάλογα με την εικόνα, που έχει δημιουργήσει ο ίδιος για τον εαυτό του (Tuttle Dean W.& Tuttle Naomi R., 1996).

Τα συμπεράσματα, στα οποία οδηγούμαστε, παρόλα αυτά, έχουν εξαχθεί από ένα μικρό, σχετικά, αριθμό ερωτηθέντων, αφού, σύμφωνα με το D.H. Warren, ελάχιστοι ερευνητές έχουν επιχειρήσει να μελετήσουν το συγκεκριμένο θέμα. Οι διάφορες δημοσκοπήσεις και τα ερωτηματολόγια, δόθηκαν σε ένα μόνο ποσοστό των ανθρώπων με μειωμένη όραση, καθώς, ακόμη και σήμερα, οι καταγεγραμμένοι τυφλοί ανά τον κόσμο δεν ανταποκρίνονται στον κατά πολύ μεγαλύτερο, ακριβή αριθμό. Ωστόσο, οι επιστήμονες, οι οποίοι ανέλαβαν την καταγραφή των αποτελεσμάτων των σχετικών ερευνών, φρόντισαν, ώστε οι ερωτηθέντες και οι ερωτηθείσες να είναι ίσοι σε αριθμό, με τους περισσότερους εξ αυτών, να είναι κυρίως παιδιά (Warren, 1994).

7.3. ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΜΕ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Η γυναικεία ψυχολογία, αν και καθίσταται εξαιρετικά δύσκολο να εξηγηθεί με απόλυτη ακρίβεια, είναι, σύμφωνα με πολλούς μελετητές, ιδιαίτερα συνδεδεμένη με την εξωτερική εμφάνιση της γυναίκας.

Προκειμένου, να μελετηθεί σωστά η ψυχοσύνθεση της σύγχρονης γυναίκας, πρέπει να αποσαφηνιστεί το εξής: η ανάγκη της γυναίκας να περιποιείται τον εαυτό της, να εφαρμόζει στην εντέλεια το maquillage της και να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ένδυσή της, δεν είναι αποτέλεσμα χαμηλής αυτοεκτίμησης, όπως υπαγόρευε η αναχρονιστική άποψη της φαλλοκρατικής κοινωνίας.

Έτσι, ενώ επί δεκαετίες, οι ψυχολόγοι συμφωνούσαν, πως οι γυναίκες είχαν λιγότερη αυτοπεποίθηση, από τους άρρενες, πρόσφατες έρευνες ανέτρεψαν την εν λόγω θέση. Συγκεκριμένα, έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2011, από το Πανεπιστήμιο της πόλης Μπάζελ, της Ελβετίας, έχοντας ως δείγμα 7.100 νεαρούς ενήλικες, απέδειξε, πως οι άρρενες, υστερούσαν σε αυτοπεποίθηση, στον ίδιο βαθμό με τις γυναίκες, παρόλο, που η εξωτερική εμφάνιση, καθίσταται περισσότερο σημαντική γι αυτές, σε σχέση με τους άρρενες (Barber, 2013).

Αυτόματα, λοιπόν, γεννάται το εξής ερώτημα: για ποιο λόγο η ομορφιά είναι ένας τόσο καθοριστικός παράγοντας στη ζωή μιας γυναίκας, συγκριτικά με το αντίθετο φύλο;

Σύμφωνα με τη L. Jackson (Jackson, 1992), η ίδια η κοινωνία μαθαίνει στη γυναίκα, ότι οφείλει να περιποιείται τον εαυτό της, ώστε να φαίνεται ελκυστικότερη από τον άνδρα. Τα πρότυπα, που προβάλλονται, μέσω της τηλεόρασης και του διαδικτύου, παρουσιάζουν ένα πολύ συγκεκριμένο πρότυπο ομορφιάς, το οποίο οι γυναίκες «υποχρεούνται» να ακολουθούν, αν επιθυμούν να μπουν στην κατηγορία της «ευπαρουσίαστης».

Όσον αφορά την εικόνα του γυναικείου σώματος, αυτή διαμορφώνεται, κατά κύριο λόγο από τα κριτήρια, με τα οποία επιλέγουν οι άρρενες τη σύντροφό τους, με το πέρασμα των

αιώνων. Τον 21^ο αιώνα, οι ελκυστικές γυναίκες, διατηρούν ένα καλοσχηματισμένο σώμα, με στενή μέση και λεπτά άκρα, ενώ η παρουσία λίπους, είναι επιτρεπτή, μόνο σε ορισμένα σημεία του σώματος, σχηματίζοντας, σαν σύνολο, το σχήμα μιας κλεψύδρας (Barber, 1995).

Η γυναικεία ανάγκη για αναγνώριση και η φιλοδοξία τους να εκτιμηθούν από τους ανθρώπους γύρω τους, είναι οι βασικοί λόγοι, που φροντίζουν τόσο την εξωτερική τους εμφάνιση. Ταυτόχρονα η αρμονική και φροντισμένη εικόνα, που διατηρεί μια γυναίκα, το επιμελώς εφαρμοσμένο *maquillage* και τα ελκυστικά ενδύματα, ομολογουμένως, αποτελούν ένα επιπλέον βοήθημα, όσον αφορά την επιλογή συντρόφου (Barber, 2013). Οι γυναίκες αυτές, έχουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, και για το λόγο αυτόν, είναι σύνηθες να επιλέγονται ως σύντροφοι, από το αντίθετο φύλο, καθώς φαίνονται νεότερες και γοητευτικότερες. Ωστόσο, οι ίδιες, συνήθως, δεν ενεργούν σε τόσο μεγάλο βαθμό, με γνώμονα την εξωτερική εμφάνιση του άρρενος, σε παρόμοια περίπτωση (Jackson, 1992).

Η φύση της γυναίκας, παρόλα αυτά, φαίνεται, πως είναι αρκετά ανταγωνιστική, ιδιαίτερα, όσον αφορά τη σχέση της με τις άλλες γυναίκες, σύμφωνα με ερευνητές, που έχουν ενασχοληθεί με τη γυναικεία ψυχολογία. Οι ίδιοι, έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα, πως η γυναίκα φροντίζει το *maquillage*, το σώμα της, την ένδυσή της, και γενικά τη συνολική της εμφάνιση, επενδύοντας τεράστια ποσά χρημάτων, κάθε χρόνο, σε καλλυντικά και άλλα βοηθήματα, προκειμένου να δημιουργήσει μια εικόνα, ώστε να ανταγωνισθεί επάξια τις γυναίκες, που βρίσκονται γύρω της (Barber, 2002).

Η γυναικεία φιλοδοξία για μια νεανική και ελκυστική εξωτερική εμφάνιση, τέλος, δείχνει να αυξάνεται, με την πάροδο του χρόνου. Συγκεκριμένα, γυναίκες μέχρι 20 ετών, φαίνεται να επενδύουν, κατά μέσω όρο, 400 δολάρια, ετησίως, σε ένδυση και καλλυντικά, ενώ μόλις ξεπεράσουν τα 40 έτη, το ποσό αυτό ανεβαίνει στα 700 δολάρια ετησίως (Barber, 2016). Προκειμένου να γίνει μια σύγκριση, οι ανύμφευτοι άρρενες, διαθέτουν περίπου 400 δολάρια ετησίως, εν αντιθέσει με τους έγγαμους, οι οποίοι επενδύουν μόλις

280 δολάρια. Επομένως, γίνεται φανερό, πως με τον έγγαμο βίο, η διάθεση των ανδρών να εντυπωσιάσουν το αντίθετο φύλο, μειώνεται αισθητά, σε αντίθεση με τις γυναίκες της ίδιας ηλικίας (Barber, 2002).

Μια επιπρόσθετη άποψη, υποστηρίζει, πως οι γυναίκες προσέχουν ιδιαίτερα την εμφάνισή τους, αλλά όχι θέτοντας ως αυτοσκοπό, να φαίνονται ελκυστικές στους συντρόφους τους. Η σύγχρονη γυναίκα, επιθυμεί να νιώθει, αλλά και να φαίνεται όμορφη, λόγω της προσωπικής της επιθυμίας, να δείχνει ακριβοθώρητη και φροντισμένη στην εντέλεια, στο πλαίσιο της εργασίας της, καθώς αυτό την καθιστά αξιόπιστη επαγγελματία (Barber, 2016).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ

8.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο του θέματος της συγκεκριμένης πτυχιακής, με τίτλο «Εφαρμογή Maquillage σε Γυναίκες με Προβλήματα Όρασης», λήφθηκε η πρωτοβουλία να γίνουν εθελοντικά μαθήματα της τέχνης του maquillage σε τυφλές γυναίκες.

Η ιδέα αυτή, συλλήφθηκε κι έγινε πραγματικότητα, βασιζόμενη, μόνο στην ευαισθησία, στην αγάπη για το αντικείμενο και στην αθεράπευτα ρομαντική αντίληψη, ότι ένας άνθρωπος μπορεί να καταφέρει τα πάντα, ακόμη και όταν κάτι φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, ακατόρθωτο.

Η ανταπόκριση στην πρωτοβουλία αυτήν, ήταν άμεση, καθώς οι υπεύθυνοι κοινωνικοί λειτουργοί αποδέχθηκαν με μεγάλο ενδιαφέρον την πρόταση, και μετά από την τυπική διαδικασία εγγραφής στο δυναμικό των εθελοντών, τα μαθήματα του maquillage ξεκίνησαν, μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα.

Οι συναντήσεις, διάρκειας δύο τουλάχιστον ωρών τη φορά, διεξήχθησαν στο Πολιτιστικό Κέντρο του Συλλόγου Τυφλών-Περιφερειακής Ένωσης Κεντρικής Μακεδονίας, κάθε Τετάρτη, από τις 14 Μαρτίου 2018, και θα συνεχίζονται έως και τον Οκτώβριο του ίδιου έτους. Οι συμμετέχουσες είναι συνολικά πέντε, ηλικίας από 18 έως και 42 ετών, με την όρασή τους να ποικίλλει σε οξύτητα.

Τα προϊόντα, που χρησιμοποιήθηκαν ήταν τα προσωπικά τους, ώστε να διαπιστώσουμε μαζί, αν όντως τους άρμοζαν χρωματικά, αλλά έγινε χρήση και επαγγελματικών σκευασμάτων, ώστε να έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν νέες υφές και χρώματα.

Οι μαθήτριες, επιπροσθέτως, προμηθεύτηκαν πινέλα, ώστε να αποβάλλουν σταδιακά τη συνήθεια να χρησιμοποιούν τα δάχτυλά τους για την τοποθέτηση των προϊόντων στο πρόσωπό τους, και ανανέωσαν τη συλλογή τους.

Τέλος, αντικατέστησαν τα καλλυντικά τους με νέα, που άρμοζαν περισσότερο στην επιδερμίδα και την προσωπικότητά τους, και ανταποκρίνονταν στις σύγχρονες επιταγές της μόδας, έμαθαν και ξεπέρασαν τα όριά τους, έθεσαν νέους στόχους και γεύτηκαν τη χαρά της δημιουργίας και της επιτυχίας.

8.2. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Το πρώτο μάθημα, πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου, του έτους 2018, στο Πολιτιστικό Κέντρο του Συλλόγου Τυφλών.

Οι συμμετέχουσες, αρχικά, είχαν αναρίθμητες απορίες σχετικά με το maquillage, καθώς οι περισσότερες είχαν συγκεντρώσει, ήδη, αρκετές πληροφορίες από το οικογενειακό και το φιλικό τους περιβάλλον, ήταν, ωστόσο η πρώτη φορά, που είχαν την ευκαιρία να απευθυνθούν σε έναν γνώστη του αντικειμένου.

Οι παριστάμενες, μετέφεραν μαζί τους όλα τους τα καλλυντικά, ώστε να διαπιστωθεί, αν όντως ταιριάζουν στο χρωματικό τους τύπο, στην προσωπικότητα και στην ηλικία τους. Κατά ένα μεγάλο ποσοστό, τα χρώματα που επέλεγαν ήταν κυρίως γήινα, εφόσον αυτά αποτελούν ασφαλείς επιλογές, ενώ παρατηρήθηκε ότι επέλεγαν καλλυντικά, που οι συσκευασίες τους να διαφέρουν σε σχήμα και σε μέγεθος, ώστε να μπορούν να τα διακρίνουν. Επιπροσθέτως, η μοναδική κοπέλα, η οποία ήξερε καλά να διαβάζει με τη βοήθεια του συστήματος Braille, είχε τοποθετήσει αυτοκόλλητα, με ανάγλυφες τελείες πάνω στις συσκευασίες, ώστε να μπορεί, ψηλαφίζοντας, να αντιλαμβάνεται το είδος, τη χρησιμότητα και το χρώμα του προϊόντος.

Σύμφωνα με τις μαθήτριες, οι τρόποι, που καταλήγουν στην απόφαση της αγοράς ενός καλλυντικού, είναι κατά βάση τρεις: ο πρώτος και συνηθέστερος τρόπος, είναι να συνοδεύονται από κάποιον βλέποντα του οικογενειακού ή του φιλικού τους περιβάλλοντος, ή ακόμα και από κάποιον έμπιστό τους εγγεγραμμένο εθελοντή, οι οποίοι τους ενημερώνουν, με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια, για το χρώμα, την απόδοση και την ποιότητα του προϊόντος, που σκόπευαν να αγοράσουν. Επιπλέον, τους εξέφραζαν την προσωπική τους άποψη, για το αν το καλλυντικό εφαρμόζει καλαίσθητα στον τύπο και στα χρώματα του προσώπου τους. Ο δεύτερος τρόπος, αφορούσε την αγορά των προϊόντων, χωρίς τη βοήθεια κάποιου συνοδού. Στην περίπτωση

αυτήν, η τυφλή γυναίκα, αφήνεται στις συμβουλές και τις γνώσεις της αισθητικού, που εργάζεται στο εκάστοτε κατάστημα, η οποία την ενημερώνει για τις νέες τάσεις, για τα χρώματα που της ταιριάζουν, και, αφού δοκιμάσουν αρκετά διαφορετικά προϊόντα, η ενδιαφερόμενη, πρέπει να εμπιστευθεί την κρίση της πωλήτριας, για να ολοκληρωθεί η αγορά. Τέλος, ο πλέον ανεξάρτητος, και τις περισσότερες φορές ασφαλέστερος τρόπος να αγορασθεί ένα καλλυντικό σκεύασμα, είναι η ενδιαφερόμενη να γνωρίζει εξ αρχής το προϊόν, το οποίο πρόκειται να αγοράσει. Έχοντας ήδη μαζί της την άδεια, πια, συσκευασία του προϊόντος, απλούστατα ενημερώνει την υπεύθυνη στο κατάστημα ότι ενδιαφέρεται να αγοράσει ένα αντίστοιχο προϊόν. Έτσι, θα προμηθευτεί ξανά το καλλυντικό, που έχει ήδη δοκιμάσει κι έχει αποφασίσει, ότι την εξυπηρετεί πλήρως.

Στη συνέχεια του πρώτου μαθήματος, οι διδασκόμενες έθεσαν ερωτήσεις, σχετικά με το ποια από τα δικά τους προϊόντα αρμόζουν σε αυτές, και, δείχνοντας απόλυτη εμπιστοσύνη στο άτομο που είχαν απέναντί τους, απέρριψαν ή αντάλλαξαν μεταξύ τους τα προϊόντα, που κρίθηκαν ακατάλληλα για τις ίδιες.

Επιπροσθέτως, έγινε συζήτηση για το αν οι συμμετέχουσες ενδιαφέρονται να αγοράσουν πινέλα, ώστε να αποβάλλουν σταδιακά τη συνήθεια να εφαρμόζουν το maquillage τους με τα δάχτυλα, εφόσον ο τρόπος αυτός, ελλοχεύει πολλούς κινδύνους, τόσο αισθητικούς, αφού καθίσταται αδύνατο να επιτευχθεί η σωστή εφαρμογή και διαβάθμιση των προϊόντων, που βρίσκονται σε μορφή σκόνης (σκιές, rouge, κλπ), αλλά και για την ευρωστία του δέρματός τους, καθώς τα ακροδάχτυλά τους, ενδεχομένως να αποτελούν εστία μικροβίων.

Η απάντησή τους ήταν ομόφωνα θετική, κι έτσι πραγματοποιήθηκε η ειδική παραγγελία, ώστε κάθε μαθήτρια να έχει το δικό της σύνολο πινέλων, το οποίο περιείχε: πινέλο βάσης, πινέλο φωτοσκιάσεων, πινέλο rouge, τρία πινέλα ματιών, ένα λεπτό πινέλο υπό γωνία, πινέλο σχήματος «βεντάλιας», κι ένα ειδικό χτενάκι για τα φρύδια.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΑΘΗΜΑ

Στο δεύτερο μάθημα, οι μαθητευόμενες είχαν ήδη παραλάβει τα πινέλα τους, οπότε απέκτησαν την πρώτη επαφή μαζί τους. Ξεκινώντας με την αναγνώριση του πινέλου σαν αντικείμενο, διέκριναν τη λαβή, το πίσω άκρο και την περιοχή των τριχών. Τα νέα αυτά αντικείμενα, συγκρίθηκαν και παρομοιάστηκαν με ήδη γνωστά τους, που είχαν χρησιμοποιήσει στο παρελθόν, ώστε να φανταστούν περίπου την εικόνα τους (μολύβι, κουτάλι, μαρκαδόρος, ωτοκαθαριστής), και παρουσιάστηκαν λεπτομερώς, βοηθώντας τις κυρίες να αντιληφθούν το σχήμα, το μέγεθος και το χρώμα των πινέλων που είχαν επιλέξει να αγοράσουν.

Στη συνέχεια, τα πινέλα διαχωρίστηκαν, ανάλογα με τη χρησιμότητά τους, σε πινέλα βάσης, πινέλα ματιών και πινέλα rouge/φωτοσκιάσεων. Το εν λόγω εγχείρημα, χρειάστηκε κάποιο χρόνο, καθώς ο διαχωρισμός αντικειμένων, που παρουσιάζουν τόσο μικρές διαφορές μεταξύ τους, ήταν κάτι αρκετά πρωτόγνωρο για τις περισσότερες. Στο πλαίσιο της αναγνώρισης, χρειάστηκε να αναζητήσουμε ανορθόδοξους, αλλά αποτελεσματικούς τρόπους, ώστε η μοναδικότητα του κάθε πινέλου να γίνει αντιληπτή από όλες, όπως για παράδειγμα η διαφορά στην πυκνότητά των τριχών τους, το βάρος και το πάχος της λαβής, καθώς και η μέτρηση του μεγέθους της τρίχας, από τη μία πλευρά στην άλλη, όσον αφορά τα υπό γωνία πινέλα.

Εν συνεχεία, απέκτησαν την πρώτη τους επαφή με τα επαγγελματικά προϊόντα, ώστε να έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν νέες υφές, συσκευασίες και χρώματα, προκειμένου να καταλήξουν σε αυτά που τους εξυπηρετούν περισσότερο, χωρίς να μπουκνουν σε αναίτια έξοδα, μέχρι να καταλήξουν σε αυτά.

Πράγματι, οι μαθητευόμενες θα χρησιμοποιούσαν για πρώτη φορά στη ζωή τους προϊόντα, όπως το eyeliner, το μολύβι χειλιών, τη φωτοσκίαση, και, ορισμένες, ακόμη και το make up σε υγρή μορφή. Αποτέλεσε, εξάλλου μια θαυμάσια ευκαιρία, να δοκιμάσουν χρώματα και αποχρώσεις, που δεν είχαν τολμήσει στο παρελθόν να τοποθετήσουν στο πρόσωπό τους, όπως ιδιαίτερα χρώματα

στα χείλη και σκιές που απέχουν κατά πολύ από τις γήινες, που προτιμούσαν μέχρι τότε.

Για δική τους ευκολία, λήφθηκε η πρωτοβουλία, να κατηγοριοποιηθούν τα προϊόντα, ανάλογα με τη χρησιμότητά τους, και να τα τοποθετηθούν αναλόγως στον πάγκο εργασίας, ώστε να μπορούν να τα διακρίνουν με μεγαλύτερη σιγουριά και αυτοπεποίθηση. Έτσι, πρώτα στοιχήθηκαν τα make up σε υγρή μορφή, ξεκινώντας από τα πιο σκουρόχρωμα και καταλήγοντας στα πιο ανοιχτά, και κατά μέγεθος από τις πιο μεγάλες συσκευασίες, στις μικρότερες. Ακριβώς μπροστά τους, τοποθετήθηκαν οι πούδρες, χρωματικά ταξινομημένες, κατά τον ίδιο τρόπο. Η επόμενη σειρά, ξεκινούσε με τις παλέτες των φωτοσκιάσεων και των λάμπων να βρίσκονται πρώτες, και τις παλέτες του rouge, να ακολουθούν, με αριστερά αυτές, που έχουν σαν βάση το καφέ, και επόμενες, αυτές, που έχουν σαν βάση το κόκκινο χρώμα. Οι σκιές των ματιών τοποθετήθηκαν ακριβώς δίπλα από τις φωτοσκιάσεις, ξεκινώντας από τις ψυχρές αποχρώσεις και καταλήγοντας στις θερμότερες. Τέλος, στην άκρη, και μέσα σε μολυβοθήκες, ανάλογα με το είδος τους, βρισκόταν τα μολύβια για τα χείλη, τα μολύβια των ματιών, καθώς και eyeliner σε μορφή μαρκαδόρου, μολυβιού, μικρού πινέλου, αλλά και μέσα σε ειδικό βαζάκι. Τα προϊόντα αυτά, διατήρησαν τις συγκεκριμένες θέσεις και στα επόμενα μαθήματα, καθώς ήταν ο καλύτερος τρόπος, προκειμένου οι μαθητεύουσες να αυτοεξυπηρετούνται, και να έχουν την ανεξαρτησία να επιλέξουν μόνες τους τα υλικά και τα χρώματα, που πρόκειται να χρησιμοποιήσουν την εκάστοτε φορά.

ΤΡΙΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Με την εκκίνηση του τρίτου μαθήματος, ζητήθηκε από τις συμμετέχουσες να ονοματίσουν τα πινέλα τους και να τα κατηγοριοποιήσουν σε πινέλα βάσης, ματιών και rouge/φωτοσκιάσεων. Κατά την πλειονότητά τους, δυσκολεύτηκαν αρκετά να θυμηθούν ακριβώς τη χρήση, τη μοναδικότητα και το

σχήμα των τριχών του κάθε πινέλου, ήταν, όμως, σε θέση να τα διακρίνουν στις τρεις μεγάλες κατηγορίες, που προαναφέρθηκαν.

Στη συνέχεια, αφού τα προϊόντα παρατάθηκαν ξανά στην ίδια θέση, επάνω στον πάγκο εργασίας, οι μαθήτριες επέλεξαν την υφή του make up, με την οποία θα αποπειραθούν να ξεκινήσουν. Η μία εξ αυτών, προτίμησε το make up σε μορφή τύπου «cake», ενώ μια και μοναδική μαθήτρια απέρριψε αυτοστιγμεί τη χρήση της χρωματιστής βάσης, και κατέφυγε σε μια απλή ενυδατική χωρίς καμία χρωστική. Όλες οι υπόλοιπες συμμετέχουσες, επέλεξαν με ιδιαίτερο ενθουσιασμό, να χρησιμοποιήσουν το make up σε υγρή μορφή.

Δοκιμάστηκε η μέθοδος της εφαρμογής του make up με το πινέλο της βάσης, ώστε να έχουν μια πρώτη επαφή με αυτόν τον ασφαλή και πρωτόγνωρο, για εκείνες, τρόπο. Η συμμετέχουσα που προτίμησε το make up σε μορφή cake, είχε χρησιμοποιήσει παρόμοιο προϊόν στο παρελθόν, γι αυτό ήταν αρκετά εξοικειωμένη. Φάνηκε, να αντιλαμβάνεται εξαιρετικά γρήγορα τη χρήση του πινέλου βάσης, και με ιδιαίτερο ζήλο, εφάρμοσε το προϊόν σε όλο της το πρόσωπο, μην αφήνοντας κανένα απολύτως κενό. Όπως δήλωσε η ίδια, προτίμησε το make up σε μορφή cake, επειδή της αφήνει το περιθώριο να καταλαβαίνει από την αφή, ποια σημεία του προσώπου της έχουν ήδη καλυφθεί, και ποια χρειάζονται επιπλέον ποσότητα.

Αντιστοίχως, η συμμετέχουσα, που επέλεξε την απλή ενυδατική, αντί του make up, έχοντας ένα εκπληκτικά λαμπερό, υγιές, και νεανικό δέρμα από φυσικού της, καθώς και μεγάλη πείρα στην τοποθέτηση του εν λόγω προϊόντος στο πρόσωπό της, ήταν απολύτως ανεξάρτητη στην εφαρμογή του. Αν και το πινέλο ήταν κάτι εντελώς καινούργιο γι αυτήν, η προσπάθεια που κατέβαλλε, καθώς και το γεγονός, ότι η βάση, που επέλεξε, δεν περιείχε καμία χρωστική, στάθηκαν οι δύο βασικοί λόγοι, που η μαθήτρια κατάφερε από τις πρώτες απόπειρες να πετύχει ένα ικανοποιητικότατο αποτέλεσμα, ένα δέρμα απαστράπτον και αλαβάστρινο, που έσφυζε από ζωντάνια.

Τέλος, οι συμμετέχουσες, που προχώρησαν στην τοποθέτηση του make up σε υγρή μορφή, εμφάνισαν αρκετές διαφορές μεταξύ τους, καθώς, κάποιες από αυτές είχαν χρησιμοποιήσει επανειλημμένως το εν λόγω σκεύασμα στο παρελθόν, ενώ άλλες, το συναντούσαν για πρώτη φορά. Η εφαρμογή υγρού make up, αποτέλεσε το πιο δύσκολο κομμάτι του τρίτου μαθήματος, καθώς εξ ορισμού, οι βάσεις αυτές, περιέχουν αρκετή χρωστική, απαιτούν απόλυτη ακρίβεια στην ποσότητα που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, και είναι απαραίτητο να είναι επιτυχώς και ισομερώς τοποθετημένα, σε όλη την επιφάνεια του προσώπου.

Ο τρόπος με τον οποίον θα μπορούσαν, με μεγαλύτερη ευκολία, να έχουν πρόσβαση οι συμμετέχουσες στο προϊόν, ώστε να καταφέρουν να αποσπάσουν ποσότητά του με το πινέλο, κατέληξε να είναι ο εξής: εφόσον το πινέλο βρισκόταν στο δεξί τους χέρι, η πάνω μεριά της παλάμης, θα φιλοξενούσε προσωρινά το make up, ώστε να υπάρχει πρόσβαση από το χέρι, που κρατά το πινέλο. Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της ποσότητας που επρόκειτο να χρειαστούν, οι συμμετέχουσες κλήθηκαν να ξεκινήσουν ραίνοντας την εξωτερική μεριά της παλάμης τους, με τρεις μικρές δόσεις από την εμφιαλωμένη βάση, και στη συνέχεια προτάθηκε να προσθέτουν σταδιακά περισσότερες δόσεις, ανάλογα με το πώς νιώθουν το αποτέλεσμα. Η ανορθόδοξη, αλλά μοναδική λύση που βρέθηκε, ώστε να γνωρίζουν ακριβώς κάθε φορά, πόση ποσότητα θα χρειαστούν, ήταν να απομνημονεύσουν, ανάλογα με το κάθε φιαλίδιο, πόσες δόσεις χρειάστηκαν, ώστε να καλύψουν ολόκληρο το πρόσωπό τους.

Ξεκινώντας τη διαδικασία της εφαρμογής του make up, οι συμμετέχουσες, χρησιμοποίησαν το δεξί τους χέρι για να βαπτίσουν το πινέλο τους στην ποσότητα του προϊόντος, το οποίο βρισκόταν στο αριστερό. Εν συνεχεία, οδήγησαν το πινέλο στην επιδερμίδα τους, και άρχισαν να την αποχρωματίζουν.

Όσον αφορά το χρώμα της βάσης, το οποίο θα ήταν το σωστότερο να χρησιμοποιήσουν για να αποφύγουν το αποτέλεσμα «της μάσκας», οι συμμετέχουσες ενημερώθηκαν για το ακριβές χρώμα του προσώπου τους, για το ποία απόχρωση make up αρμόζει στην ξεχωριστή απόχρωσή της επιδερμίδας τους, καθώς

και με ποιο είδος make up θα μπορούσαν να καλύψουν τις διάφορες δυσχρωμίες τους (πχ ευρυαγγείες, μαύρους κύκλους, πανάδες και άλλα σημάδια).

Παρατηρήθηκε σε όλες τις συμμετέχουσες, ότι αδυνατούσαν να καταλάβουν, στην αρχή, το σωστό τρόπο, με τον οποίον κρατάει κανείς ένα πινέλο του maquillage, καθώς δεν είχαν χρησιμοποιήσει ποτέ κάποιο παρεμφερές αντικείμενο, όπως για παράδειγμα ένα μολύβι. Έτσι, χρειάστηκε να επεξηγηθεί λεπτομερώς η σωστή τοποθέτηση των πινέλων ανάμεσα στα δάχτυλά τους, και ακόμη να νιώσουν την εμπειρία, με την καθοδήγηση μέσω της επαφής των χεριών της διδασκόμενης, με αυτά του διδάσκοντα.

Η πρώτη εφαρμογή του υγρού make up άνευ δακτύλων, ήταν αρκετά ευχάριστη, καθώς οι συμμετέχουσες ενθουσιάστηκαν με την αίσθηση του απαλού πινέλου στα πρόσωπά τους. Το αποτέλεσμα ήταν σχετικά καλό, οπότε ακολούθησε και μια δεύτερη εφαρμογή πάνω από την πρώτη, προκειμένου να καλυφθούν τα σημεία που είχαν μείνει χωρίς βάση, την πρώτη φορά. Τους γνωστοποιήθηκε, πως, όταν τοποθετούν τη χρωματιστή βάση για να ξεκινήσουμε το maquillage, πρέπει να προσέχουν να περνούν το πινέλο και από τα σημεία πάνω στα βλέφαρα, στο κάτω μέρος της μύτης, και στην περιοχή του λαιμού, σημεία, που μέχρι τότε δεν είχαν συνειδητοποιήσει, ότι είναι φανερά σε κάποιον βλέποντα, γι αυτό και δε φρόντιζαν να τα αποχρωματίσουν.

Η δεύτερη προσπάθεια στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία, οπότε στη συνέχεια δόθηκε βάση στις λεπτομέρειες, όπως για παράδειγμα, η επιμονή στα σημεία του προσώπου, που οι συμμετέχουσες παρουσίαζαν σημάδια ακμής.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Στο τέταρτο μάθημα, αφού διαπιστώθηκε, ότι οι συμμετέχουσες μπορούσαν, πλέον, με σχετική ευκολία να διακρίνουν τα πινέλα τους, συγχέοντας μόνο τα πινέλα της φωτοσκίασης και του rouge, έγινε μια διεξοδική συζήτηση για την συμβολή του φωτός και της

σκιάς στη διαδικασία του maquillage. Ήταν ο πρόλογος για την εφαρμογή των φωτοσκιάσεων και των λάμπων, που θα δοκίμαζαν εκείνη την ημέρα για πρώτη φορά. Οι ονομασίες, που θα επικρατούσαν πλέον στο μάθημα, θα ήταν οι επίσημες διεθνείς ονομασίες “contouring” και “strobing”.

Δείχνοντας, ήδη, από τη θεωρία, τον ενθουσιασμό τους για τις εν λόγω τεχνικές, που ήταν τόσο καινούργιες για εκείνες, απομόνωσαν το πινέλο της φωτοσκίασης, και ξεκίνησε η διαδικασία για την τοποθέτηση του προϊόντος, το οποίο βρισκόταν σε μορφή σκόνης.

Το βασικότερο πρόβλημα που προέκυψε, ήταν το να αντιληφθούν πόση ακριβώς ποσότητα θα χρειαζόταν για να υπάρχει συμμετρία ανάμεσα στις δύο πλευρές του προσώπου. Η πρόταση για τη λύση του προβλήματος, ήταν να χτυπούν απότομα και με σχετική ορμή το πινέλο τους στο εσωτερικό της παλάμης τους, αμέσως μόλις το προϊόν έρθει σε επαφή με τις τρίχες του πινέλου. Με τον τρόπο αυτόν, θα έμενε στο πινέλο, μόνο η απολύτως απαραίτητη ποσότητα της φωτοσκίασης, και η περίσσεια θα σκορπούσε στον αέρα με το τίναγμα. Στις περιπτώσεις, που αποδείχθηκε ανεπαρκής η ποσότητα της φωτοσκίασης, η επανάληψη της τοποθέτησης με τον ίδιο τρόπο, θεωρήθηκε αναγκαία.

Η δεύτερη δυσκολία, που παρατηρήθηκε, ήταν η ακριβής θέση, που οι συμμετέχουσες θα τοποθετούσαν τη φωτοσκίαση στις δύο πλευρές του προσώπου. Για να αποφευχθεί ο κίνδυνος ασυμμετρίας, επιστρατεύτηκε ο δείκτης του αριστερού χεριού τους, στον οποίον δόθηκε το όνομα «οδηγός», και ο οποίος θα αποτελούσε ένα πρόσθετο βοήθημα, ώστε να αντιληφθούν το σημείο, που θα έπρεπε να εφαρμοστεί η φωτοσκίαση. Οι συμμετέχουσες, μετά από επεξήγηση και καθοδήγηση, μέσω της αφής, κατάφεραν να εντοπίσουν με τα ακροδάχτυλά τους, το κενό που δημιουργείται μεταξύ της γνάθου και του ζυγωματικού, και έχοντας ως σημείο εκκίνησης τον τράγο του αυτιού, τοποθέτησαν στο κενό αυτό τον «οδηγό», σε διαγώνια θέση. Έτσι, το άκρο του δείκτη τους, ξεκινούσε από τον αυτί, συνέχιζε εφαπτόμενος ακριβώς επάνω στο κενό μεταξύ γνάθου και ζυγωματικού, και

κατέληγε, περίπου, στο οστό της κάτω γνάθου. Στη συνέχεια, το πινέλο, που έφερε το προϊόν, περνούσε ακριβώς επάνω από τον «οδηγό», διαγράφοντας μια ευθεία, ακριβή και σωστά έντονη γραμμή, στο κατάλληλο σημείο. Με τον ίδιο τρόπο, και προσέχοντας πάντα οι τρίχες του πινέλου να αγγίζουν τον οδηγό, δουλεύτηκε και η άλλη πλευρά του προσώπου. Το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό, σε όλες σχεδόν τις συμμετέχουσες. Η μια εξ αυτών, ωστόσο, δυσκολεύτηκε αρκετά να κρατήσει τον οδηγό της στο ίδιο σημείο, κι έπειτα να βρει το αντίστοιχο σημείο στην άλλη πλευρά του προσώπου της, οπότε χρειάστηκε να χρησιμοποιηθεί κι ένας δεύτερος «οδηγός», που θα ενίσχυε την τήρηση της ακριβούς θέσης του πρώτου. Στην περίπτωση αυτή, ο δείκτης τοποθετήθηκε με τον ίδιο τρόπο, που είχε ήδη δοκιμάσει, και ο αντίχειρας αγκάλιασε τον πώγωνα, με τα δύο δάχτυλα να σχηματίζουν ένα V. Έτσι, ο διπλός οδηγός, έδωσε στη μαθήτριά την αυτοπεποίθηση, τη σταθερότητα και την ακρίβεια που χρειαζόταν.

Ο απώτερος στόχος των «οδηγών», είναι οι συμμετέχουσες, να συνηθίσουν, μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, τη σωστή θέση της φωτοσκίασης, ώστε να μπορούν να το εντοπίσουν αυθόρμητα, όπως ακριβώς ένας άνθρωπος με όραση, μπορεί να εφαρμόσει στον εαυτό του τις φωτοσκιάσεις, ακόμα και χωρίς τη βοήθεια του καθρέπτη, όταν γνωρίζει πολύ καλά την ανατομία του προσώπου του.

Μόλις όλες οι συμμετέχουσες ήταν έτοιμες να προχωρήσουν, δοκίμασαν την τεχνική του strobing, χρησιμοποιώντας μια έντονα λαμπερή, λευκή πούδρα. Τα σημεία που θεωρήθηκε αναγκαίο να χρησιμοποιούνται οι λάμπες, είναι το οφρυϊκό οστό, το υψηλότερο μέρος του ζυγωματικού, η ράχη στο κέντρο της ρινός και το τόξο, στο κέντρο του άνω χείλους.

Για την τοποθέτηση του εν λόγω προϊόντος, προτάθηκαν δύο τρόποι. Ο πρώτος, είχε σαν μέσο εφαρμογής ένα πινέλο, τύπου «βεντάλιας», το οποίο περνούσε από τα σημεία, που προαναφέρθηκαν, με τη βοήθεια της ψηλάφησης. Ο δεύτερος, αντίθετα, βασιζόταν στην ακρίβεια, που προσφέρουν τα ακροδάχτυλα στην περίπτωση αυτήν, ώστε να πετύχουν μια

απόλυτη ευθεία, σε σημεία τόσο μικρής έκτασης. Οι συμμετέχουσες στη δεύτερη περίπτωση, αφού εφάρμοζαν τη λαμπερή σκόνη σε ένα καθαρό πινέλο, περνούσαν το μέσο τους πάνω από τα τριχίδιά του, ώστε να αποφευχθεί η άμεση επαφή με το προϊόν. Στη συνέχεια, περνούσαν το μέσο τους από τα κατάλληλα σημεία του προσώπου τους, επιτυγχάνοντας από την πρώτη, κιόλας, απόπειρα την τεχνική του strobing.

Ο τρόπος, στον οποίον κατέληξαν, ήταν η τοποθέτηση με τα ακροδάχτυλα, καθώς ήταν, κατά τη γνώμη τους πιο εύκολο να ελέγξουν το σχηματισμό των ευθειών, στις οποίες βασίζεται η συγκεκριμένη τεχνική, ενώ μόνο μια διδασκόμενη επέμεινε στην εφαρμογή με το πινέλο, απλώς και μόνο επειδή της άρεσε περισσότερο η αίσθηση του επάνω στο πρόσωπό της.

ΠΕΜΠΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Η πέμπτη συνάντηση, χωρίστηκε σε τρία μέρη. Το πρώτο μέρος είχε σαν θέμα την εφαρμογή του rouge, το δεύτερο επικέντρωνε στο χρωματισμό των χειλιών και το τρίτο αφορούσε την τοποθέτηση χρώματος στα φρύδια.

Με φανερή, πλέον, την ευκολία των συμμετεχόντων να διακρίνουν τα πινέλα τους, κι έχοντας ήδη εφαρμόσει το make up, τη φωτοσκίαση και τις λάμπεις με ελάχιστη μόνο παρέμβαση, το μάθημα προχώρησε στην τοποθέτηση του rouge.

Η ακριβής ποσότητα του rouge και η σωστή συμμετρία υπήρξαν κι εδώ τα κύρια σημεία, που έχρηζαν προσοχής.

Προκειμένου να λυθεί το πρόβλημα της απαιτούμενης έντασης, οι συμμετέχουσες κλήθηκαν, αφού πρώτα λάβουν την ποσότητα του rouge από την παλέτα με το αντίστοιχο πινέλο, να αφαιρέσουν το περίσσιο προϊόν με το να χρωματίσουν ελαφρώς με αυτό, το εσωτερικό των καρπών τους. Έτσι, το μεγαλύτερο μέρος της σκόνης, χρωμάτιζε εκείνο το σημείο του δέρματός τους, αφήνοντας

λιγότερη, αλλά ικανή ποσότητα, για να αποδώσει ένα αποτέλεσμα υγιές και νεανικό.

Όσον αφορά το πρόβλημα της ισομετρίας, επαναλαμβάνοντας τη μέθοδο της τοποθέτησης του προϊόντος, με τη βοήθεια της ψηλάφησης, οι συμμετέχουσες διέκριναν με τα ακροδάχτυλά τους το οστό των ζυγωματικών. Στη συνέχεια, αγγίζοντας το άκρο του δείκτη τους κάτω από το κέντρο του κάτω βλεφάρου, και τοποθετώντας κάθετα, δημιούργησαν έναν νέο οδηγό, ο οποίος τους υπαγόρευε το σαφές όριο του μήκους, που έπρεπε να χρωματιστεί από το rouge. Με τον τρόπο αυτόν, κρατώντας ως οδηγό τον αριστερό τους δείκτη, κι έχοντας, ήδη, στο πινέλο τους τη σωστή ποσότητα του rouge, με τη μέθοδο, που προαναφέρθηκε, ξεκίνησαν τη διαδικασία της τοποθέτησης. Αρχικά, χρωμάτισαν εντονότερα και με κυκλική φορά, το υψηλότερο σημείο του ζυγωματικού. Έπειτα, με κοφτές κινήσεις και πιέζοντας ελαφρώς το πινέλο επάνω στο δέρμα, συνέχισαν να κατεβάζουν το χρώμα ελάχιστα διαγωνίως, φτάνοντας μέχρι τον κάθετο οδηγό, όπου και σταμάτησαν.

Η συνολική εικόνα ήταν εκπληκτική, καθώς οι συμμετέχουσες είχαν ολοκληρώσει, πλέον, όλα τα στάδια του maquillage, που αποσκοπούν τον σχηματισμό του περιγράμματος του προσώπου. Το αποτέλεσμα έγινε ακόμη πιο εντυπωσιακό, μετά την εφαρμογή της πούδρας, η τοποθέτηση της οποίας συνέβαλλε σημαντικά στην καλύτερη διαβάθμιση των στρωμάτων της φωτοσκίασης, του rouge και των λάμπσεων, εξαφανίζοντας τις γραμμές και προσφέροντας ένα πιο φυσικό αποτέλεσμα.

Το δεύτερο μέρος της συνάντησης, αφορούσε το χρωματισμό των χειλιών. Οι επιλογές που είχαν για το στάδιο αυτό, ήταν τα επαγγελματικά crayon, τα οποία, όμως, θα καλούνταν να τα λαμβάνουν με το ειδικό πινελάκι τους, για λόγους υγιεινής, τα χρωματιστά μολύβια, ή να καταφύγουν στο δικό τους, προσωπικό crayon, το οποίο ήταν ελεύθερες να το χρησιμοποιήσουν εφαρμόζοντας κατευθείαν το προϊόν στα χείλη τους, εφόσον επρόκειτο για μόνιμη, αποκλειστική χρήση.

Οι συμμετέχουσες απέρριψαν αμέσως τις δύο πρώτες επιλογές και κατέληξαν ομόφωνα στην τρίτη. Τα προσωπικά τους crayon ήταν ήδη δοκιμασμένα, και φάνηκε να έχουν μια ιδιαίτερη εξοικείωση με αυτά, καθώς τα τοποθέτησαν αμέσως στα χείλη τους, χωρίς καμία καθοδήγηση, προσφέροντας ένα τέλειο αποτέλεσμα. Ο τρόπος με τον οποίον χρησιμοποίησαν τα καλλυντικά αυτά, μαρτυρούσε, πως οι συμμετέχουσες, είχαν επιτύχει εδώ και καιρό να χρωματίζουν μόνες τους τα χείλη τους, αγγίζοντας, ωστόσο, κάποιες στιγμές τα όρια του άνω και του κάτω χείλους με τα ακροδάχτυλά τους.

Δε δίστασαν, μάλιστα, να επιχειρήσουν και την τάση της μόδας, που επιβάλλει τη διχρωμία στα χείλη. Με αξιοθαύμαστη άνεση, εφάρμοσαν ένα σκουρόχρωμο crayon, κι επέλεξαν ένα πιο ανοιχτό, της ίδιας ή εντελώς διαφορετικής απόχρωσης, για το κέντρο του άνω και κάτω χείλους, πίεσαν τα χείλη μεταξύ τους, και δημιούργησαν ένα μοντέρνο και τολμηρό αποτέλεσμα.

Στο τελευταίο μέρος της συνάντησης, οι συμμετέχουσες πληροφορήθηκαν για το σχήμα των φρυδιών τους, το ακριβές τους χρώμα, και κατά πόσο αυτά, βρίσκονται σε αρμονία με το χρώμα των μαλλιών τους και το σχήμα του προσώπου και των οφθαλμών τους.

Η διαδικασία της τοποθέτησης χρώματος, απαιτούσε και στη συγκεκριμένη περίπτωση τη χρήση του «οδηγού». Αυτήν τη φορά, ο «οδηγός» ήταν ένα μακρύ μολύβι ματιών, σύμφωνα με το οποίο, θα αντιλαμβανόταν τα ακριβή όρια του μακρους των φρυδιών τους.

Όπως θα τελεσφορούσε σε μια βλέπουσα, οι συμμετέχουσες τοποθέτησαν το μολύβι κάθετα, αρχίζοντας από το άκρο του φρυδιού, με το σώμα του να εφάπτεται στην εσωτερική κόγχη του ματιού, την εξωτερική πλευρά της μύτης, και να καταλήγει στην άκρη περίπου των χειλιών. Στο σημείο, όπου το μολύβι άγγιζε το φρύδι τους, οι συμμετέχουσες σημείωσαν μια ελαφριά γραμμή σκιάς, με ένα λεπτό, υπό γωνία πινέλο και στη συνέχεια, λαμβάνοντας μια ακόμη μικρή ποσότητα σκιάς, που αντιστοιχούσε χρωματικά με τη φυσική απόχρωση των φρυδιών, συνέχισαν να χρωματίζουν το οφρυϊκό τόξο, με τη βοήθεια της ψηλάφησης.

Μόλις έφτασαν στο εξωτερικό άκρο του οφρυϊκού τόξου, τοποθέτησαν ξανά το μολύβι στο αντίστοιχο σημείο, με το άκρο να εφάπτεται στο άκρο του φρυδιού και το σώμα του μολυβιού να αγγίζει την εξωτερική κόγχη του ματιού και να καταλήγει στο εξωτερικό σημείο της ρινός.

Σαν τελευταίο βήμα, οι συμμετέχουσες χρησιμοποίησαν, χωρίς κάποια ιδιαίτερη τεχνική και καθοδήγηση, το ειδικό βουρτσάκι των φρυδιών, για να απαλλαγούν από το περίσσιο προϊόν και τις πιθανώς αποπίπτουσες τρίχες.

ΕΚΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Το έκτο μάθημα, αποτέλεσε επανάληψη των προηγούμενων, καθώς ορισμένες από τις συμμετέχουσες είχαν απουσιάσει, σε κάποιες από τις πρώτες συναντήσεις. Οι μαθήτριες, ονομάτισαν για άλλη μια φορά τα πινέλα τους, διέκριναν χωρίς τη βοήθεια κάποιου βλέποντα, τα υλικά, που επρόκειτο να χρειαστούν, και ξεκίνησαν να εφαρμόζουν το maquillage στα πρόσωπά τους, με επίβλεψη, αλλά η κάθε μια με το δικό της ρυθμό και τη μοναδική τους αισθητική.

Από τον τρόπο, που διαχειρίζονταν τα πινέλα, κατέστη φανερό, πως οι περισσότερες, είχαν επιχειρήσει να κάνουν εξάσκηση κι εκτός μαθήματος. Ο ενθουσιασμός τους ήταν έκδηλος και οι συμμετέχουσες είχαν αποκτήσει την άνεση να συνομιλούν μεταξύ τους, να επικοινωνούν, να θέτουν ερωτήσεις, σχετικά με το μάθημα και τα προϊόντα, και ταυτόχρονα να εφαρμόζουν το maquillage στο πρόσωπό τους, ακολουθώντας πιστά τα βήματα.

ΕΒΔΟΜΟ ΜΑΘΗΜΑ

Κατά την έβδομη συνάντηση, οι συμμετέχουσες ζήτησαν να δοκιμάσουν την τοποθέτηση του eyeliner. Όλες τους επιθυμούσαν, πάντα, να σχηματίζουν σωστές γραμμές στα βλέφαρά τους, αλλά ποτέ δεν τους είχε δοθεί η ευκαιρία να μάθουν τον τρόπο, καθώς

το εν λόγω προϊόν, τις περισσότερες φορές, είναι αρκετά δύσκολο να χρησιμοποιηθεί επιτυχώς, ακόμη και από μια βλέπουσα.

Υπήρχαν τρία διαφορετικά είδη eye liner, που προσφέρονταν: σε βαζάκι, το οποίο θα λάμβαναν με ένα λεπτό, σκληρό, υπό γωνία πινέλο, σε μορφή συσκευασίας με ενσωματωμένο άκρο με μικρές, πλαστικές τρίχες, ή σε μορφή μαρκαδόρου, το οποίο αποτελούσε το προσωπικό τους προϊόν. Παμψηφεί, προτίμησαν το προσωπικό τους μαρκαδοράκι, με το οποίο, κατά την πλειοψηφία τους, είχαν αποπειραθεί να τονίσουν τους οφθαλμούς τους στο παρελθόν.

Αρχικά, σε μορφή θεωρίας, οι συμμετέχουσες ενημερώθηκαν για το σχήμα των ματιών τους, το χρώμα της ίριδας, το μέγεθος του βλεφάρου τους, και ζητήθηκε από τις ίδιες να αναφερθούν στις ιδιομορφίες που παρουσιάζουν οι οφθαλμοί τους. Τα χαρακτηριστικά των οφθαλμών τους διέφεραν πολύ μεταξύ τους και παρουσίαζαν αρκετές, αλλά όχι σημαντικές δυσμορφίες, σε αντίθεση με αυτό που ενδεχομένως να πίστευε κάποιος, που απέχει από τον κόσμο ενός ατόμου με σοβαρά προβλήματα όρασης.

Λόγω της δυσκολίας της χρήσης του συγκεκριμένου καλλυντικού, στις συμμετέχουσες προτάθηκε να μην τραβήξουν καθόλου τη γραμμή του eyeliner έξω από το περίγραμμά των βλεφάρων τους, αλλά να μείνουν πιστές στο φυσικό τους σχήμα, έστω για τις πρώτες φορές. Μόλις θα αποκτούσαν την απαιτούμενη άνεση να χειρίζονται με ακρίβεια και αυτοπεποίθηση το εν λόγω προϊόν, θα ήταν ελεύθερες να αυξήσουν το μήκος στη γραμμή του eyeliner, που τόσο πολύ επιθυμούσαν.

Ο μέσος ή ο δείκτης του αριστερού τους χεριού, τοποθετήθηκε στο κέντρο, περίπου του άνω βλεφάρου, ώστε να οριοθετήσουν το σημείο εκκίνησης της γραμμής του eyeliner. Οι συμμετέχουσες, εφάρμοσαν με αρκετή διστακτικότητα το μαρκαδοράκι τους στην περιοχή του βλεφάρου, χωρίς ακόμη να συνειδητοποιούν πλήρως την ακριβή θέση, στην οποία θα επρόκειτο να τοποθετηθεί η γραμμή, γι αυτό η πρώτη προσπάθεια ήταν αρκετά αδέξια.

Δοκιμάστηκε μία δεύτερη μέθοδος εφαρμογής του eyeliner, κατά την οποία, πλέον, θα είχαν ως σημείο εκκίνησης τη εξωτερική κόγχη του οφθαλμού, και όχι το μέσον του βλεφάρου. Η τεχνική αυτή, αποδείχθηκε πολύ πιο αξιόπιστη, καθώς οι συμμετέχουσες μπορούσαν να ελέγξουν με μεγαλύτερη σιγουριά το σημείο που επρόκειτο να καταλήξει η γραμμή.

Η πρώτη συμβουλή που τους δόθηκε, ήταν να περνούν από εκείνο το σημείο, όσες λιγότερες φορές ήταν δυνατό, και να κινούν το μαρκαδοράκι του eyeliner με αργές και σταθερές κινήσεις, ώστε να μην δημιουργούνται διπλές, αδέξιες γραμμές. Επίσης, οι συμμετέχουσες, έμαθαν, πως θα ήταν πιο αποτελεσματικό να ακουμπούν με το προϊόν, όσο γίνεται στη γραμμή των βλεφαρίδων τους, ώστε να μην υπάρξει ο κίνδυνος να αφήσουν κάποιο κενό στο σχηματισμό του eyeliner.

Η δεύτερη απόπειρα, αποδείχθηκε αρκετά ικανοποιητική, με τις γραμμές να σχηματίζονται με το σωστό τρόπο, αλλά με διαφορετικό πάχος μεταξύ των δύο βλεφάρων.

Στο τέλος της συνάντησης, οι συμμετέχουσες καθησυχάστηκαν, μόλις αντιλήφθηκαν ότι ο σχηματισμός της γραμμής του eyeliner, θεωρείται από πολλούς ειδικούς, ως η μεγαλύτερη πρόκληση ενός Maquiller, και μόνο η εξάσκηση και η εμπειρία, μπορούν να επιφέρουν ένα πραγματικά καλό αποτέλεσμα.

ΟΓΔΟΟ ΜΑΘΗΜΑ

Το όγδοο μάθημα, αποτέλεσε επανάληψη των προηγούμενων σταδίων του maquillage, σε συνδυασμό με τα πρώτα βήματα για την εφαρμογή των σκιών.

Πριν ξεκινήσει το μάθημα, οι συμμετέχουσες παρουσίασαν τα νέα καλλυντικά, που είχαν μόλις προμηθευτεί, ώστε να διαπιστωθεί, αν πράγματι άρμοζαν στην επιδερμίδα, τα χρώματα και την προσωπικότητά τους. Η αγορά των νέων χρωμάτων για τα χείλη, τους έδωσε ιδιαίτερη χαρά, καθώς δημιούργησαν εικόνες με το μυαλό τους, όταν τους περιγράφηκε το ακριβές χρώμα.

Με την απαρχή του μαθήματος, χωρίς σχεδόν καμία βοήθεια από κάποιον βλέποντα, οι συμμετέχουσες επέλεξαν τα πινέλα, που επρόκειτο να χρησιμοποιήσουν για την τοποθέτηση της βάσης, του rouge, των λάμπων και των φωτοσκιάσεων, ενώ ακολουθούσαν κατά γράμμα, όλες τις οδηγίες, τα βήματα και τις κατευθύνσεις, που τους είχαν δοθεί κατά καιρούς.

Με άνεση κι ευκολία, εφάρμοσαν, αρχικά, το make up, άλλες χρησιμοποιώντας το προσωπικό τους προϊόν, και άλλες τα επαγγελματικά, ενώ η συμμετέχουσα, που είχε επιλέξει, εξ αρχής, μια άχρωμη ενυδατική, έμεινε πιστή σε αυτήν της την απόφαση.

Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του «οδηγού», φωτοσκίασαν τα σημεία του προσώπου τους, που θεώρησαν αναγκαίο, τινάζοντας, πρώτα το πινέλο, ώστε να παραμείνει μόνο η ποσότητα του προϊόντος. Το rouge και οι λάμπες, τοποθετήθηκαν χωρίς κανένα πρόβλημα, και μάλιστα, με αρκετά γρήγορο ρυθμό.

Σειρά είχε το eyeliner, το οποίο χρειάστηκε ιδιαίτερη προσοχή, γι ακόμη μια φορά. Οι συμμετέχουσες αποπειράθηκαν να το εφαρμόσουν με σχετική ανασφάλεια, ωστόσο η μια, εξ αυτών, ανταποκρίθηκε εξαιρετικά καλά. Εφόσον συνέχισαν να υπάρχουν δυσκολίες στις περισσότερες μαθήτριες, όσον αφορά το σημείο, που θεωρείτο το σωστότερο για να ξεκινά η γραμμή του eyeliner, κρίθηκε απαραίτητη η χρήση ενός επιπρόσθετου οδηγού. Οι συμμετέχουσες, πλέον, τοποθετούσαν το δείκτη του αριστερού τους χεριού, στην άκρη του φρυδιού, και, ακριβώς από κάτω, τοποθετούσαν το μέσο, ο οποίος οριοθετούσε την απαρχή της γραμμής. Ως αποτέλεσμα, παρατηρήθηκε μια πολύ σωστότερη γραμμή eyeliner.

ΈΝΑΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Το ένατο μάθημα, αποτέλεσε επανάληψη των προηγούμενων συναντήσεων και, παράλληλα, μια πρώτη επαφή με την τοποθέτηση των σκιών στην περιοχή των οφθαλμών.

Δεν υπήρξε κανένα απολύτως πρόβλημα, στην τοποθέτηση της βάσης, των φωτοσκιάσεων, του rouge και των λάμψεων, και μόνο στο τέλος του κάθε βήματος, χρειάστηκε να υπάρχει ένας τυπικός έλεγχος, απλά για να νιώσουν μεγαλύτερη ασφάλεια οι συμμετέχουσες.

Το eyeliner παρακάμφθηκε, προκειμένου να υπάρξει η πρώτη επαφή με τις σκιές ματιών.

Οι περισσότερες, από τις συμμετέχουσες, είχαν ήδη επιχειρήσει στο παρελθόν να τοποθετήσουν σκιές ματιών, χρησιμοποιώντας εξ ολοκλήρου, τα δάχτυλά τους. Προκειμένου, να νιώσουν ασφάλεια, μόνο για το συγκεκριμένο μάθημα, τους επιτράπη, να χρησιμοποιήσουν την τεχνική των δακτύλων, ώστε να επικεντρωθούν μόνο στις βασικές αρχές της τοποθέτησης.

Ενημερώθηκαν, πως γίνεται η χρήση τριών χρωμάτων: ένα ανοιχτό, και ίσως ιριδίζον χρώμα για τον έσω κανθό του οφθαλμού, ένα σκουρότερο για το κινητό βλέφαρο, και, τέλος, ένα πολύ σκούρο για το τελευταίο εξωτερικό σημείου του οφθαλμού.

Οι συμμετέχουσες, επιχείρησαν να εφαρμόσουν τις καινούργιες τεχνικές, με αρκετό ενθουσιασμό, καθώς το maquillage ματιών, ήταν, για τις περισσότερες, το έναυσμα, για να λάβουν μέρος στις συναντήσεις.

Αντιλήφθηκαν αμέσως τα σημεία τοποθέτησης του κάθε χρώματος, παρόλα αυτά, οι διαβαθμίσεις των χρωμάτων, δεν ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένες, γεγονός, το οποίο ήταν αναμενόμενο, αφού η τοποθέτηση έγινε με τα δάχτυλα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα μαθήματα, θα συνεχίζονται μέχρι τον Οκτώβριο, του 2018. Στην εν λόγω Πτυχιακή Εργασία, καταγράφεται η πρόοδος και η εξέλιξη των εθελοντικών μαθημάτων, έως τις 23 Μαΐου, του έτους 2018.

8.3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ-ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Στο πλαίσιο των εθελοντικών μαθημάτων maquillage, που πραγματοποιήθηκαν, με αφορμή, την εν λόγω πτυχιακή, ζητήθηκε από τις ίδιες τις συμμετέχουσες, να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις, ώστε να έχουν την ευκαιρία, να μιλήσουν για την εμπειρία τους και γενικά για τον τρόπο που αντιμετωπίζουν το κομμάτι της ομορφιάς και της περιποίησης. Εκείνες δέχτηκαν να συνεισφέρουν με χαρά, κι έτσι λήφθηκαν οι συνεντεύξεις, αφού, φυσικά, ενημερώθηκαν με απόλυτη ακρίβεια, σχετικά με το πού, και με ποιόν τρόπο πρόκειται να χρησιμοποιηθούν . Τα λεγόμενά τους, παρατίθενται, με την άδειά τους, αυτούσια, χωρίς καμία παρέμβαση και καμιάς μορφής λογοκρισία, καθώς ήταν ελεύθερες να απαντήσουν ειλικρινά και απερίσπαστα.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑ Α΄

-ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ ΣΑΣ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ;

-Αντιλαμβάνομαι μόνο το φως από το αριστερό μάτι και κάποιες σκιές, μερικές φορές.

-ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΤΕ ΩΣ ΜΗ ΒΛΕΠΟΥΣΑ;

-Γεννήθηκα πρόωρα και κρίθηκε απαραίτητη η εισαγωγή μου στη θερμοκοιτίδα, για δύο μήνες. Κατά τη διάρκεια της παραμονής μου στη θερμοκοιτίδα, προκλήθηκε ένα ιατρικό λάθος, το οποίο είχε, ως αποτέλεσμα, την αναπηρία μου στην όραση.

- ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΜΟΡΦΗ;

-Ναι αρκετά! Αν και, μερικές φορές, αφήνω να το κρίνουν οι άλλοι.

-ΕΙΣΤΕ ΕΞΟΙΚΕΙΩΜΕΝΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ;

-Ναι. Χρησιμοποιώ συχνά μικρά αντικείμενα. Ένα από τα hobby μου είναι η δημιουργία κοσμημάτων. Έτσι, λοιπόν, μου είναι εύκολο να χειρίζομαι μικρά αντικείμενα.

-ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ;

- Για να μπορέσω να αντιληφθώ τα χρώματα, τα παρομοιάζω με διάφορα πράγματα, που υπάρχουν γύρω μου και μου είναι γνωστά. Για μένα, το λευκό είναι όπως το χιόνι. Το ροζ είναι ένα χρώμα χαρούμενο. Δεν είναι κόκκινο, ούτε φούξ. Το πράσινο είναι σαν τα φύλλα των δέντρων. Αν και δεν είχα τη δυνατότητα να δω τα χρώματα, παρόλα αυτά, το αγαπημένο μου χρώμα είναι το κόκκινο και το ροζ.

- ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ, ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΤΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ;

- Η σχέση μου με το maquillage, πριν ξεκινήσω τα μαθήματα, μπορώ να πω, ότι ήταν αρκετά καλή, διότι βαφόμουν σχεδόν καθημερινά.

- ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ MAQUILLAGE;

- Πριν από επτά χρόνια, περίπου, είχα παρακολουθήσει ξανά μαθήματα maquillage. Ήταν η πρώτη φορά, που άρχισα να μαθαίνω να βάφομαι.

- ΑΝ ΝΑΙ, ΣΥΓΚΡΙΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΕ ΤΩΡΑ. ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ; ΕΙΧΑΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΞΑΝΑ ΠΙΝΕΛΟ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ;

- Οι διαφορές, που εντοπίζω, ανάμεσα στα μαθήματα, που παρακολουθώ τώρα, και στα προηγούμενα, σχετίζονται με την τεχνική, που ακολουθούμε, για το maquillage. Στα προηγούμενα μαθήματα, αυτό, που είχα διδαχθεί, ήταν να εφαρμόζω τα περισσότερα προϊόντα, εκτός από το rouge, με το χέρι, και όχι με το πινέλο, όπως τώρα. Επίσης, τώρα, διδάσκομαι περισσότερες τεχνικές, όπως, για παράδειγμα, είναι οι φωτοσκιάσεις, η εφαρμογή του contouring, και άλλες. Πινέλο χρησιμοποιούσα συχνά, για την εφαρμογή του rouge.

- ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ MAQUILLAGE; ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΑΛΛΑΓΕΣ;

-Θεωρώ, ότι βοηθήθηκα πολύ, από τα μαθήματα του maquillage, διότι έμαθα πολύ καλά το πρόσωπό μου και μπορώ, πλέον, να είμαι πιο σίγουρη για τις κινήσεις μου, όσον αφορά το maquillage.

- ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΣΤΕ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ. ΤΙ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ; ΤΙ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΙΟΡΘΩΘΕΙ; ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ; ΠΟΙΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ;

- Αν είχα τη δυνατότητα, να βαθμολογούσα το μάθημα, θα το βαθμολογούσα με άριστα! Αυτό, που μου άρεσε περισσότερο, είναι το ευχάριστο κλίμα και το πνεύμα συνεργασίας, που επικρατούσε, τόσο με την εκπαιδευτριά, όσο και με τις υπόλοιπες κοπέλες. Επίσης (μου άρεσε), η επαφή μου με τα καλλυντικά και τα διάφορα προϊόντα του maquillage. Κάθε φορά, που ξεκινάμε το μάθημα του maquillage, είναι για μένα, μια ακόμα περιπλάνηση στα χρώματα, και σε όλα αυτά τα προϊόντα, που απλώνονται

πάνω στο τραπέζι. Νιώθω τόσο οικεία και ευχάριστα εκείνες τις ώρες, με αποτέλεσμα να ξεφεύγω, από κάθε τι, που με απασχολεί.

- ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΜΕΤΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ; ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ;

-Μετά το τέλος των μαθημάτων, η σχέση μου με το maquillage, είναι πολύ καλύτερη. Πλέον, έχω τη δυνατότητα να εφαρμόσω τα διάφορα προϊόντα στο πρόσωπό μου και να κάνω καλύτερους χρωματικούς συνδυασμούς.

- ΠΩΣ ΑΛΛΑΞΕ Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ; ΘΑ ΤΟΛΜΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΕΤΕ ΜΟΝΗ ΣΑΣ ΤΟ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΞΟΔΟ;

-Η ψυχολογία μου έχει αλλάξει θεαματικά, μετά το πέρας των μαθημάτων, αφού μπορώ να χρησιμοποιώ μόνη μου, όλα αυτά τα υπέροχα προϊόντα ομορφιάς. Θα τολμούσα να εφαρμόσω το maquillage, μόνη μου, σε κάποια έξοδο, εφόσον ήδη το κάνω σε καθημερινή βάση.

- ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΛΑΜΒΑΝΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ, ΟΤΑΝ ΒΛΕΠΕΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΝΤΕΛΕΙΑ;

- Πιστεύω, ότι το μήνυμα, που λαμβάνει ο κόσμος, όταν βλέπει μια γυναίκα με μερική ή ολική απώλεια όρασης, να είναι μακιγιαρισμένη, είναι πολύ θετικό. Στις μέρες μας, η εικόνα παίζει κυρίαρχο ρόλο στη ζωή μας!

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑ Β΄

-ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ ΣΑΣ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ;

-Έχω κάποια όραση, η οποία, ανάλογα με την ένταση του φωτός και τις αντιθέσεις, μπορεί να είναι λειτουργική η όχι. Περισσότερο δυσκολεύομαι τη νύχτα, ή όταν βρίσκομαι σε σκοτεινά σημεία, όπου το φως είναι περιορισμένο, οπότε εκεί δε βλέπω καθόλου. Έχω κάποιο οπτικό πεδίο, αλλά με αμαυρώσεις. Δηλαδή, μπορεί να βλέπω δεξιά κι ευθεία, αλλά να υπάρξει κάποιο αντικείμενο σε ένα σημείο, που να μην το αντιληφθώ.

-ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΤΕ ΩΣ ΜΗ ΒΛΕΠΟΥΣΑ;

-Ναι.

- ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΜΟΡΦΗ;

-Όχι. Ξέρω, ότι έχω κάποια όμορφα χαρακτηριστικά, αλλά δε νιώθω όμορφη. Για παράδειγμα, ξέρω, ότι έχω ωραίο χρώμα ματιών, μεγάλες κι έντονες βλεφαρίδες, καλή μύτη και χείλη, παρόλα αυτά, δε θεωρώ ότι είμαι κάτι το εντυπωσιακό.

-ΕΙΣΤΕ ΕΞΟΙΚΕΙΩΜΕΝΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ;

Ναι, από μικρή χρησιμοποιούσα μικρά αντικείμενα. Θεωρώ, ότι έχω αρκετά εξασκημένη αφή και δάχτυλα, αλλά, κυρίως, χρησιμοποιώ τα χέρια μου, και όχι τα μάτια μου, όταν θέλω να περιεργαστώ κάτι.

-ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ;

Κάποια τα διακρίνω, ανάλογα με το φως. Παρόλο, που μπορώ να διακρίνω κάποια χρώματα, δε μπορώ να ξεχωρίσω αυτά, που είναι

παρόμοια μεταξύ τους, όπως το μπλε με το πράσινο. Μπορώ, όμως, να ξεχωρίσω το κόκκινο με το μαύρο, αρκεί να είναι αρκετός ο φωτισμός. Αλλά ξέρω πάρα πολλές αποχρώσεις, κι αν μου πεις ένα χρώμα πώς περίπου είναι, μπορώ να σου πω, τελικά, ακριβώς την απόχρωση. Αυτό δε μπορεί να γίνει σε αντικείμενα με μικρή επιφάνεια.

- ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΤΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ;

Βαφόμουν από μικρή. Είχα ξεκινήσει να βάφομαι, όταν ξεκινούν όλα τα κορίτσια. Μάλιστα, παλιότερα, με έβαφε μια φίλη μου, όταν ήταν να βγούμε. Μετά, εγώ έκανα κάποια πολύ συγκεκριμένα πράγματα για να νιώθω ασφαλής.

- ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ MAQUILLAGE;

Ναι, δυο φορές. Την πρώτη φορά ήταν απλά κάποια αναφορά, στο τι χρώματα μου ταιριάζουν, και πολύ λίγες τεχνικές, έως καθόλου. Τη δεύτερη φορά, που ήταν μετά από χρόνια είχαμε πάλι αναφερθεί στα χρώματα, εφόσον αλλάζουν οι τάσεις και οι εποχές, και είχα διδαχθεί αρκετές τεχνικές, κάποιες από τις οποίες εφαρμόζω και κάποιες όχι.

- ΑΝ ΝΑΙ, ΣΥΓΚΡΙΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΕ ΤΩΡΑ. ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ; ΕΙΧΑΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΞΑΝΑ ΠΙΝΕΛΟ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ;

Στο παρελθόν, χρησιμοποιούσα πινέλο. Στα προηγούμενα μαθήματα, είχαμε εστιάσει, στο να εφαρμόζουμε το maquillage με τα χεριά, και όχι με πινέλο, ιδιαίτερα στα μάτια. Αν συγκρίνω τα μαθήματα, με αυτά του προηγούμενου κύκλου, θα έλεγα, ότι τα

προηγούμενα, ήταν παρά πολύ βαρετά, γιατί κάναμε τα ίδια πράγματα επανειλημμένα, και προχωρούσαμε αργά.

- ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ MAQUILLAGE; ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΑΛΛΑΓΕΣ;

Αρκετά, αλλά όχι σε ιδιαίτερο βαθμό, γιατί κάνουμε πολλά πράγματα, αλλά όταν εφαρμόζω αυτά, που έχουμε μάθει, θέλω να βρίσκεται κοντά κάποιος, που να μπορεί να ελέγχει, αν τα έχω κάνει σωστά ή όχι. Αυτό δεν είναι εφικτό να υπάρχει πάντα. Όποτε, πολλές φορές, κάνω κάτι λιγότερο και μένω στα σίγουρα. Μετά από τα μαθήματα maquillage, πάντως, μπορώ να βαφτώ πιο εύκολα για μια βραδινή έξοδο, αλλά πάλι θέλω, στο τέλος, να υπάρχει μια επίβλεψη για το αποτέλεσμα. Επίσης, ενημερώθηκα πιο σωστά, για τις τάσεις, που υπάρχουν, τι κυκλοφορεί, ποιο είναι το maquillage για αυτήν τη χρονική περίοδο, και ποια είναι τα καινούργια πράγματα, που κυκλοφορούν

- ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΣΤΕ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ. ΤΙ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ; ΤΙ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΙΟΡΘΩΘΕΙ; ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ; ΠΟΙΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ;

Αυτό, που μου αρέσει πιο πολύ στο μάθημα, είναι το πόσο έχει προσαρμοστεί η εκπαιδευτρια, όσον αφορά τον τρόπο, με τον οποίον πρέπει να δείξει, σε ένα άτομο με προβλήματα όρασης, το ότι εφευρίσκει τεχνικές, το ότι περιγράφει και προσπαθεί να μας δώσει, ακριβώς, να καταλάβουμε ακριβώς, με τι προϊόν έχουμε να κάνουμε, και ποιο είναι το ακριβές χρώμα, που χρησιμοποιούμε. Επειδή κάποια ήξερα, ήδη, πώς να τα τοποθετώ (πχ, τη βάση, το rouge, κλπ), αυτό, που με ενθουσίασε, και με παρακίνησε, περισσότερο, να έρθω, είναι, ότι θα μάθαινα να βάφω καλύτερα τα μάτια.

- ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΜΕΤΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ; ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ;

Μετά τα μαθήματα, νιώθω περισσότερη αυτοπεποίθηση, να εφαρμόσω κάποιες επιπλέον τεχνικές, που, μέχρι τώρα, δεν είχα εφαρμόσει. Όχι, όμως όλες.

- ΠΩΣ ΑΛΛΑΞΕ Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ; ΘΑ ΤΟΛΜΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΕΤΕ ΜΟΝΗ ΣΑΣ ΤΟ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΞΟΔΟ;

Ναι, θα τολμούσα, μέχρι ένα σημείο. Η ψυχολογία μου δεν άλλαξε θεαματικά, απλώς με ενδιαφέρει να μαθαίνω, τι καινούργιο κυκλοφορεί, και τι μπορώ να κάνω. Όσο έχω την ευκαιρία να εξασκηθώ και να μάθω κάτι, έχω τη διάθεση, να το εφαρμόσω μετά.

- ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΛΑΜΒΑΝΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ, ΟΤΑΝ ΒΛΕΠΕΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΝΤΕΛΕΙΑ;

Ότι παρόλο, που δε βλέπει, την ενδιαφέρει παρά πολύ να είναι ευπαρουσίαστη, και δεν έχει κάτι να ζηλέψει, σε αυτό το κομμάτι, από όλες τις υπόλοιπες γυναίκες, που βλέπουν. Πολλές φορές, ο κόσμος εντυπωσιάζεται, κιόλας, από το γεγονός, ότι δε βλέπουμε, αλλά παρόλα αυτά, προσπαθούμε το ντύσιμό μας, και, γενικά, η παρουσία μας, να είναι ωραία, με το maquillage, να το εντείνει, ακόμα περισσότερο.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑ Γ΄

-ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ ΣΑΣ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ;

-Έχω κεντρική όραση αρκετά καλή, αλλά όχι περιφερική.

-ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΤΕ ΩΣ ΜΗ ΒΛΕΠΟΥΣΑ;

-Από ότι φαίνεται ναι, αλλά επιβεβαιώθηκε στα 17.

- ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΜΟΡΦΗ;

-Ναι, δε μου λείπει κάτι, σε σχέση με άλλες κοπέλες.

-ΕΙΣΤΕ ΕΞΟΙΚΕΙΩΜΕΝΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ;

- Ναι, σπουδάζω, έξαλλου, ρεφλεξολογία, όπου χρησιμοποιούμε, συχνά, μικρά αντικείμενα.

-ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ;

-Τα ξεχωρίζω οπτικά, με καλό φωτισμό.

- ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΤΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ;

-Έχω ξανακάνει έναν κύκλο μαθημάτων, στο παρελθόν, διάρκειας, περίπου, τριών μηνών. Αναλόγως με τη διάθεσή μου, βάφομαι, αν είναι να πάω σε κάποια εκδήλωση. Ξεκίνησα να εφαρμόζω το maquillage στο πρόσωπό μου, από τα 15 μου χρόνια.

- ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ MAQUILLAGE;

-Ναι, είχα κάνει έναν κύκλο μαθημάτων, πριν από περίπου επτά ή οκτώ χρόνια.

- ΑΝ ΝΑΙ, ΣΥΓΚΡΙΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΕ ΤΩΡΑ. ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ; ΕΙΧΑΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΞΑΝΑ ΠΙΝΕΛΟ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ;

-Ναι, αλλά, τότε, χρησιμοποιούσαμε πιο πολύ τα χέρια μας, σε αντίθεση με τώρα, που χρησιμοποιούμε πινέλα. Μάθαμε να χρησιμοποιούμε πιο πολλά προϊόντα και το μάθημα προχωρά με βάση τα ενδιαφέροντα μας.

- ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ MAQUILLAGE; ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΑΛΛΑΓΕΣ;

-Φυσικά βοηθήθηκα! Δεν ήξερα για το highlighter και το contouring. Έμαθα, επίσης, πώς να συνδυάσω το rouge και τη θέση, στην οποία πρέπει να εφαρμόζεται, όπως και το ότι η πούδρα τοποθετείται τελευταία.

- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ. ΤΙ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ; ΤΙ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΙΟΡΘΩΘΕΙ; ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ; ΠΟΙΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ;

-Μου αρέσει το ενδιαφέρον, ο ζήλος και το πάθος της εκπαιδευτριάς. Μου αρέσει, επίσης, που προχωράει στον καθένα, με το δικό του ρυθμό, και δε χρειάζεται κανείς να βαριέται και να δυσανασχετεί κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Με ενθουσίασαν οι

τεχνικές, που δε γνώριζα, και αυτό είναι το βασικό μου συναίσθημα, την ώρα του μαθήματος.

- ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΜΕΤΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ; ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ;

-Ναι, νιώθω ότι βάφομαι πιο σωστά, και ξέρω, τι μου ταιριάζει. Είναι καλύτερη η σχέση μου με το maquillage, από ότι ήταν στο παρελθόν.

- ΠΩΣ ΑΛΛΑΞΕ Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ; ΘΑ ΤΟΛΜΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΕΤΕ ΜΟΝΗ ΣΑΣ ΤΟ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΞΟΔΟ;

-Φυσικά και θα τολμούσα! Και, μάλιστα, θα έκανα εντύπωση στις φίλες μου, γιατί θα ήξερα περισσότερες τεχνικές. Νιώθω πιο πολλή αυτοπεποίθηση, σε αυτόν τον τομέα.

- ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΛΑΜΒΑΝΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ, ΟΤΑΝ ΒΛΕΠΕΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ, ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΝΤΕΛΕΙΑ;

-Τη θαυμάζει, εκτός αν έχει ειρωνική διάθεση και θέλει να σχολιάσει αρνητικά, ούτως ή άλλως.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑ Δ΄

-ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ ΣΑΣ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ;

-Έχω μερική απώλεια όρασης, δηλαδή βλέπω κάποια πράγματα, απλώς δε μπορώ να τα αντιληφθώ όλα. Έχω, δηλαδή, κεντρική όραση.

-ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΤΕ ΩΣ ΜΗ ΒΛΕΠΟΥΣΑ;

-Όχι. Περίπου το 2010 ξεκίνησε το θέμα της όρασής μου, και, σταδιακά, το πρόβλημα εντεινόταν.

- ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΜΟΡΦΗ;

-Νιώθω, άλλα, περισσότερο, μου το λένε, ότι είμαι εμφανίσιμη.

-ΕΙΣΤΕ ΕΞΟΙΚΕΙΩΜΕΝΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ;

-Με τα περισσότερα αντίκειμαι ναι. Απλώς, όταν κάτι δεν το χρησιμοποιώ στην καθημερινότητα μου, δυσκολεύομαι πολύ, άλλα εξοικειώνομαι εύκολα, με κάτι, που θα χρειαστεί να χρησιμοποιήσω. Έτσι, δεν είναι πολύ δύσκολο να εξοικειωθώ με κάτι, ακόμα κι αν το χρησιμοποιήσω μόνο μια φορά.

-ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ;

-Τα χρώματα, τα αντιλαμβάνομαι κανονικά. Τα βλέπω. Απλώς, πολλές φορές, κάποια συγκεκριμένα χρώματα, τα μπερδεύω λίγο. Για παράδειγμα, μπερδεύω το κόκκινο με το πολύ έντονο πορτοκαλί, όταν είναι πολύ κοντά. Ή το σκούρο πράσινο, με το μπλε, είναι δύσκολο, να τα διαχωρίσω. Γενικά, όμως, τα αναγνωρίζω.

- ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΤΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ;

-Καμία. Μου άρεζε πολύ το maquillage, αλλά επειδή δε μπορούσα να κάνω τα πάντα καλά, με ενοχλούσε, το ότι έπρεπε να με επιβλέπει, συνεχεία, κάποιος. Οπότε δεν το επιχειρούσα καν.

- ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ MAQUILLAGE;

-Όχι, απλώς έχω ενημερωθεί, από κάποια βίντεο στο διαδίκτυο. Αλλά, ποτέ πριν, δεν επιχειρήσα να κάνω κάτι, από αυτά. Επίσης, ουσιαστικά, τα βίντεο, που είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο, αφορούν άτομα, που μπορούν να δουν πλήρως.

- ΑΝ ΝΑΙ, ΣΥΓΚΡΙΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΕ ΤΩΡΑ. ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ; ΕΙΧΑΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΞΑΝΑ ΠΙΝΕΛΟ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ;

-Πινέλο δεν έχω χρησιμοποιήσει ξανά, αλλά, επειδή, για χρόνια, έγγραφα, χρησιμοποιώντας μολύβι, αυτό με διευκόλυνε πολύ, στη χρήση του πινέλου.

- ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ MAQUILLAGE; ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΑΛΛΑΓΕΣ;

-Θεωρώ, ότι βοηθήθηκα πολύ, γιατί, ουσιαστικά, με αυτά τα μαθήματα, αισθάνομαι πιο καλά και πιο σίγουρη για τον εαυτό μου, και, ότι μπορώ να κάνω κάποια πράγματα ανεξάρτητη, χωρίς επίβλεψη και χωρίς να χρειάζομαι συνεχεία κάποιον δίπλα μου. Ακόμη, με το maquillage φαίνομαι πιο όμορφη, όταν βγαίνω έξω, και είμαι πιο ικανοποιημένη, επειδή το κατάφερα μόνη μου, χωρίς βοήθεια.

- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ. ΤΙ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ; ΤΙ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΙΟΡΘΩΘΕΙ; ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ; ΠΟΙΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ;

-Το maquillage είναι κάτι, που μου άρεσε πάντα, και ήθελα να μάθω κάποια πράγματα, σχετικά. Το μάθημα, αφορά κάτι, που μου αρέσει, και με ενδιαφέρει. Πηγαίνω με καλή διάθεση και φεύγω χαρούμενη. Είναι πολύ ευχάριστο, επειδή μαθαίνω καινούργια πράγματα και κόλπα, για να μπορώ να γίνομαι πιο αυτόνομη.

- ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΜΕΤΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ; ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ;

-Νιώθω μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, αλλά πιστεύω, πως χρειάζομαι ακόμη κάποια μαθήματα, ώστε να νιώσω σίγουρη, με την επιπλέον εξάσκηση. Γενικά είμαι πολύ ικανοποιημένη. Νιώθω πιο ανεξάρτητη και πιο καλά με τον εαυτό μου. Τα μαθήματα με βοήθησαν πάρα πολύ, και τώρα κάνω πολλά πράγματα μόνη μου. Νιώθω σίγουρη για τον εαυτό μου. Η σχέση μου, με το maquillage είναι πολύ καλύτερη.

- ΠΩΣ ΑΛΛΑΞΕ Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ; ΘΑ ΤΟΛΜΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΕΤΕ ΜΟΝΗ ΣΑΣ ΤΟ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΞΟΔΟ;

-Ναι φυσικά θα επιχειρούσα, απλώς για μεγαλύτερη ασφάλεια, θα προτιμούσα να με έβλεπε κάποιος, στο τέλος. Αλλά τα μαθήματα maquillage, μου πρόσφεραν μεγαλύτερη ασφάλεια και σιγουριά, ότι μπορώ να τοποθετήσω τα προϊόντα και μόνη μου, και πλέον τα χρησιμοποιώ, πολύ περισσότερο από πριν.

- ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΛΑΜΒΑΝΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ, ΟΤΑΝ ΒΛΕΠΕΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΝΤΕΛΕΙΑ;

-Πιστεύω, ότι ο κόσμος, γενικότερα, θαυμάζει κάποια παιδιά, τα οποία, είναι φανερό, ότι έχουν μειωμένη όραση ή ολική απώλεια όρασης. Οι περισσότεροι άνθρωποι, πιστεύουν, ότι επειδή ένα άτομο έχει θέμα όρασης, είναι ανήμπορο, να κάνει κάποια πράγματα και νομίζω, ότι ο κόσμος το βλέπει, σαν κάτι ωραίο, και το θαυμάζει.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΑ Ε΄

-ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ ΣΑΣ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ;

-Είμαι ολικά τυφλή.

-ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΤΕ ΩΣ ΜΗ ΒΛΕΠΟΥΣΑ;

-Έχασα ολικά την όρασή μου, όταν ήμουν έξι χρονών. Έως τότε έβλεπα αρκετά. Γεννήθηκα χωρίς κανένα πρόβλημα.

- ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΜΟΡΦΗ;

Ναι!

-ΕΙΣΤΕ ΕΞΟΙΚΕΙΩΜΕΝΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ;

-Γενικά, θα έλεγα, πως δεν έχω κάποιο πρόβλημα, στο να χρησιμοποιώ μικρά αντικείμενα.

-ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ;

-Τα θυμάμαι, από τότε, που ήμουν μικρή. Οπότε, έχω μια εικόνα.

- ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΤΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ;

-Πάντα μου άρεζε, παρόλα αυτά, χρησιμοποιούσα λίγα πράγματα. Τα βασικά. Κραγιόν, mascara, make up, κυρίως.

- ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ MAQUILLAGE;

-Όχι.

- ΑΝ ΝΑΙ, ΣΥΓΚΡΙΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΕ ΤΩΡΑ. ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ; ΕΙΧΑΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΞΑΝΑ ΠΙΝΕΛΟ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ;

- Δεν έχω παρακολουθήσει μαθήματα στο παρελθόν, παρόλα αυτά, χρησιμοποιούσα πινέλο του rouge, αλλά και πινέλα ζωγραφικής.

- ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ MAQUILLAGE; ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΑΛΛΑΓΕΣ;

-Βοηθήθηκα πάρα πολύ. Έχω σίγουρα βελτιωθεί, ως προς το να επιλέγω σωστά χρώματα, που ταιριάζουν με τα χρώματα μου, κι απέκτησα μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στις επιλογές μου.

- ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΣΤΕ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ. ΤΙ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ; ΤΙ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΙΟΡΘΩΘΕΙ; ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ; ΠΟΙΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ;

-Νιώθω πολύ ικανοποιημένη, από το μάθημά μας. Έχω μάθει πάρα πολλά πράγματα. Έχω ενθουσιαστεί με τις φωτοσκιάσεις και τον συνδυασμό χρωμάτων, που μαθαίνουμε. Επίσης, το ότι γνωρίζω το πρόσωπό μου καλύτερα, μέσα από τα μαθήματα, είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι. Θα ήθελα να μάθουμε ακόμα περισσότερους συνδυασμούς, και διαφορετικούς τρόπους βαψίματος.

- ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΜΕΤΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ; ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ;

-Εφαρμόζω ό,τι μαθαίνουμε στα μαθήματα, σχεδόν σε καθημερινή βάση. Αν όχι όλα, τα περισσότερα. Πειραματίζομαι και νιώθω ευχαριστημένη, από τον εαυτό μου.

- ΠΩΣ ΑΛΛΑΞΕ Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ; ΘΑ ΤΟΛΜΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΕΤΕ ΜΟΝΗ ΣΑΣ ΤΟ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΞΟΔΟ;

-Όπως έχω πει πάρα πολλές φορές, η αυτοπεποίθησή μου, έχει ανέβει. Έχω ήδη τολμήσει να εφαρμόσω μόνη μου το maquillage μου σε κάποια έξοδο.

- ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΛΑΜΒΑΝΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ, ΟΤΑΝ ΒΛΕΠΕΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΝΤΕΛΕΙΑ;

-Νομίζω, πως είναι ένα μήνυμα ισότητας. Ότι έχω τα ίδια ενδιαφέροντα, είμαι σαν τις άλλες κοπέλες, μπορώ και θέλω να κάνω, ό,τι κάνουν και οι υπόλοιποι.

8.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις παραπάνω συνεντεύξεις καταλήγουμε στο ασφαλές συμπέρασμα, ότι οι συμμετέχουσες, ωφελήθηκαν ποικιλοτρόπως, από τις συναντήσεις του maquillage, με τις περισσότερες να παραδέχονται, ότι η αυτοεικόνα τους βελτιώθηκε και η αυτοπεποίθησή τους αυξήθηκε.

Το τελικό maquillage των συμμετεχόντων, υπήρξε, τις περισσότερες φορές, αρκετά ικανοποιητικό, και βελτιώθηκε με την εξάσκηση. Η καλή τους επίδοση, οφείλεται, κατά ένα μεγάλο μέρος, στο γεγονός, ότι οι εν λόγω γυναίκες, έχουν αρκετά εξασκημένη αφή και όλες είναι ικανότατες, όσον αφορά τη χρήση μικρών αντικειμένων, όπως κατέθεσαν οι ίδιες.

Ορισμένες, ωστόσο, νιώθουν ακόμη κάποια ανασφάλεια, γι αυτό θεωρούν πως τα επιπλέον μαθήματα και η εξάσκηση, θα τις βοηθήσουν να εξελιχθούν περαιτέρω. Οι τέσσερις συμμετέχουσες, οι οποίες έχουν σοβαρότερο πρόβλημα όρασης, νιώθουν μεγαλύτερη ανσφάλεια, όταν υπάρχει κοντά τους, κάποιος, ο οποίος μπορεί να ελέγξει το αποτέλεσμα, στο τέλος της τοποθέτησης των προϊόντων.

Ένα ακόμη συμπέρασμα, που προκύπτει, είναι ότι, ενώ υπολείπονται όρασης, στην πλειοψηφία τους, νιώθουν αρκετά όμορφες. Ακόμη και η συμμετέχουσα, που δε θεωρεί καλαίσθητο το πρόσωπό της, αναγνωρίζει, πως έχει όμορφα χαρακτηριστικά, γεγονός, που μεταφράζεται, κυρίως, ως έλλειψη αυτοπεποίθησης.

Επιπροσθέτως, οι συμμετέχουσες, απάντησαν σε ένα, από τα πιο εύλογα ερωτήματα, το οποίο αφορούσε την δυνατότητα αντίληψης των χρωμάτων. Μια από τις συμμετέχουσες, βασίζεται στη μνήμη της, από την παιδική της ηλικία, όταν ακόμη δεν είχε παρουσιάσει κάποιο πρόβλημα όρασης, ενώ οι τρεις εξ αυτών, μπορούν να τα ξεχωρίσουν οπτικά, με καλό φωτισμό. Παρόλα αυτά, αδυνατούν να διαχωρίσουν τα χρώματα, τα οποία μοιάζουν, ή βρίσκονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους. Ακόμη, η μια συμμετέχουσα, μην έχοντας την ευκαιρία να έχει, έστω μερική οπτική επαφή με τα χρώματα, στο παρελθόν, έχει καταφύγει, στο

να παρομοιάζει τα χρώματα με άλλα αντικείμενα και συναισθήματα, ώστε να τα αντιληφθεί. Αξίζει να σημειωθεί, ότι όλες οι συμμετέχουσες, έχουν αγαπημένα χρώματα.

Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, οι συμμετέχουσες, άφησαν να καταστεί φανερό, ότι οι επιθυμίες τους, δε διαφέρουν σε τίποτα, συγκριτικά με τις βλέπουσες συνομήλικές τους. Σύμφωνα με τις ίδιες, άρχισαν ήδη από την εφηβεία να εξερευνούν τον κόσμο της ομορφιάς και της περιποίησης, όπως ακριβώς και κάθε άλλη νεαρή. Πρόσεχαν, και προσέχουν ακόμα, να επιλέγουν χρώματα που τους ταιριάζουν, πειραματίζονται με τις νέες τάσεις του maquillage κι ενδιαφέρονται για τη συνολική τους εικόνα. Οι μεγαλύτερες, μάλιστα, σε ηλικία, συμμετέχουσες, είχαν επιχειρήσει και στο παρελθόν, να διδαχθούν την τέχνη του maquillage.

Όσον αφορά τα μέσα εφαρμογής του maquillage, όλες οι συμμετέχουσες, χρησιμοποιούσαν τα δάχτυλά τους, για την τοποθέτηση των σκιών στους οφθαλμούς, ενώ έκαναν χρήση των πινέλων, μόνο για την εφαρμογή του rouge, ίσως επειδή η περιοχή τοποθέτησης του εν λόγω προϊόντος, αλλά και το ίδιο το πινέλο, δε χρειαζόταν ιδιαίτερη ακρίβεια στις κινήσεις.

Τέλος, από την τελευταία ερώτηση, την οποία κλήθηκαν να απαντήσουν, γίνεται φανερό, πως οι ίδιες αξιολογούν την εμφάνιση μιας περιποιημένης τυφλής γυναίκας, ως ένα κοινωνικό μήνυμα, ως μια εικόνα, που μαρτυρά, από μόνη της, τη δύναμη, που κρύβει μέσα της μια γυναίκα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή, έλαβε τέλος, δίνοντας στον καθένα, που αποτέλεσε μέρος της, από ένα σπουδαίο μάθημα.

Οι γυναίκες με μειωμένη όραση, οι οποίες παρείχαν τις συνεντεύξεις, αφού είχαν ήδη παρακολουθήσει, έναν αρκετά ικανοποιητικό αριθμό μαθημάτων, γνώρισαν τις τεχνικές του maquillage, προσαρμοσμένες στις δικές τους, μοναδικές ανάγκες. Ανακάλυψαν το πρόσωπό τους, έμαθαν να φροντίζουν, μόνες τους την εικόνα τους, βελτίωσαν την αυτοπεποίθησή τους, όπως εκείνες μαρτυρούν, άγγιξαν και ξεπέρασαν τα όριά τους.

Οι ίδιες παρέδωσαν το σημαντικότερο μάθημα ζωής, αποδεικνύοντας περίτρανα, ότι ο άνθρωπος, μπορεί να φτάσει το «ακατόρθωτο», ακόμη κι αν αυτό, θεωρείται, ορθολογικά, αδύνατο. Το πείσμα και η θέλησή τους, δεν άφησε κανένα περιθώριο αμφισβήτησης των ικανοτήτων τους, καθώς η αναπηρία τους, δεν τους εμπόδισε, ούτε στον ελάχιστο βαθμό, να προσπαθήσουν, και τελικά να επιτύχουν το σκοπό τους.

Τέλος, η ενασχόληση των συμμετεχόντων με το maquillage, η θεαματική τους εξέλιξη και η πρωτοτυπία του όλου εγχειρήματος, κέντρισαν το ενδιαφέρον των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Το συνεργείο της διαδικτυακής και τηλεοπτικής εκπομπής VICE, ήταν παρόν, κατά τη διάρκεια ορισμένων συναντήσεων, ενώ σε κάποιο από τα μαθήματα, συγκέντρωσαν πλάνα και συνεντεύξεις, από τους συμμετέχοντες. Το γεγονός αυτό, μαρτυρά, πως ο κόσμος, έχει αρχίσει, ήδη, να ενδιαφέρεται και να ευαισθητοποιείται, σχετικά με τον κόσμο ενός ατόμου, με προβλήματα όρασης. Ταυτόχρονα, αποδέχεται σταδιακά, το γεγονός, ότι ένα τυφλό άτομο, μπορεί να καταφέρει οτιδήποτε θελήσει, και, μάλιστα, να είναι όσο ανεξάρτητο είναι και οποιοσδήποτε, με πλήρη όραση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ:

1. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ ΣΑΣ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ;
2. ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΤΕ ΩΣ ΜΗ ΒΛΕΠΟΥΣΑ;
3. ΝΙΩΘΕΤΕ ΟΜΟΡΦΗ;
4. ΕΙΣΤΕ ΕΞΟΙΚΕΙΩΜΕΝΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ;
5. ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ;
6. ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΤΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ;
7. ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ MAQUILLAGE;
8. ΑΝ ΝΑΙ, ΣΥΓΚΡΙΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΕ ΤΩΡΑ. ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ; ΕΙΧΑΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΞΑΝΑ ΠΙΝΕΛΟ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ;
9. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ MAQUILLAGE; ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΑΛΛΑΓΕΣ;
10. ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΣΤΕ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ. ΤΙ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ; ΤΙ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΙΟΡΘΩΘΕΙ; ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ; ΠΟΙΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΟΥ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ;
11. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ MAQUILLAGE, ΜΕΤΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ; ΝΙΩΘΕΤΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΟΤΗΤΗ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ;
12. ΠΩΣ ΑΛΛΑΞΕ Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ; ΘΑ ΤΟΛΜΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΕΤΕ ΜΟΝΗ ΣΑΣ ΤΟ MAQUILLAGE ΣΑΣ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΞΟΔΟ;
13. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΛΑΜΒΑΝΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ, ΟΤΑΝ ΒΛΕΠΕΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΝΤΕΛΕΙΑ;

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου, σε όλους τους καθηγητές του τμήματός μου, οι οποίοι, όλα αυτά τα χρόνια προσπαθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, να μεταλαμπαδεύσουν τις γνώσεις τους, σε όλους τους φοιτητές.

Επιπλέον, ένα τεράστιο «ευχαριστώ», αξίζει στη Makeup Artist και καθηγήτρια maquillage, κυρία Μαίρη Μορόντη, η οποία μου χάρισε απλόχερα, όλα τα εφόδια, που μπορεί να προσφέρει ένας μέντορας. Μου πέρασε πολλά στοιχεία της προσωπικότητάς της, και με βοήθησε να ανακαλύψω τα κρυμμένα δικά μου, με ενέπνευσε και μου έμαθε πράγματα, που δεν υπάρχουν σε κανένα βιβλίο.

Φυσικά, ευγνωμονώ απεριόριστα τους γονείς μου, και τα άτομα του κοντινού μου περιβάλλοντος, οι οποίοι με στήριξαν και με στηρίζουν ακόμη, με το να με ακούν και να με συμβουλεύουν, με στοργή και ειλικρίνεια. Μακάρι όλοι οι άνθρωποι, να είχαν τέτοια άτομα δίπλα τους.

Επιπροσθέτως, θα ήθελα να ευχαριστήσω εκ βαθέων, τις κοπέλες του Συλλόγου Τυφλών, οι οποίες συμμετείχαν στα εθελοντικά μαθήματα maquillage, και συμφώνησαν με ενθουσιασμό, να μου παραχωρήσουν τις συνεντεύξεις, που χρειαζόταν για την παρούσα πτυχιακή. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στη Νικολέτα Χαλτουτα, η οποία διοργάνωσε το τμήμα και με βοήθησε να προσαρμοστώ.

Τέλος, το μεγαλύτερο «ευχαριστώ», αξίζει στην επιβλέπουσα καθηγήτρια, κυρία Κοτζαηλία Καλλιόπη, η οποία μου έδωσε την ευκαιρία να πραγματοποιήσω ένα, από τα μεγαλύτερα όνειρά μου, στο πλαίσιο της περάτωσης της παρούσας πτυχιακής εργασίας. Έδειξε εξέχουσα υπομονή και κατανόηση, και οι υποδείξεις της ήταν σαφείς κι εξαιρετικά σημαντικές. Με βοήθησε, ακριβώς με τον τρόπο, που επιθυμούσα, αφήνοντάς με εντελώς ελεύθερη να δημιουργήσω και να προσφέρω. Χωρίς την έγκριση και τις πολύτιμες συμβουλές της, τίποτε δε θα είχε συμβεί...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αγγελοπούλου-Σακανταμη, Ν., Ειδική Αγωγή: Βασικές Αρχές και Μέθοδοι. Εκδόσεις Κ. Χριστοδουλίδη, Θεσσαλονίκη: 233-241
2. Δημολίτσας Α. Νομοθετικά και διοικητικά μέτρα των τυφλών. Αθήνα 1980
3. Κοφινάς. Στοιχεία τινά περί αμβλυωπίας επί μαθητών στοιχειώδους εκπαίδευσης. Αρχεία Υγιεινής. 1976, 26: 43-48.
4. Balliart P. L'efant aveugle. G. Doin and Co. France, 1958
5. Crowe W.C., Auxter D., Pyfer J. Principles and methods of adapted physical education an recreation.
6. Duke-Elder S.S. Person's diseases of the eye. Churchill J. and A Co. London 1970
7. Helvenston E. and Ellis F. Pediatric Ophthalmology. Practice St. Louis. The CV Mosby Co, 1980
8. Lester-Little R. The visually handicapped child in pediatric Ophthalmology. Harley Robinson. W.B. Saunders Co 1975: 830-851.
9. Sorsby A.: The incidence and causes of blindness in England and Wales, 1948-1962. Reports of Public Health and Medical Subjects, No 114, H.M.S.O., London, United Kingdom 1966
10. Rumney, N.J.: Low vision aids in practice. Optometry Today, Issue of September 21, 1992, p.22-27.
11. Φωτεινάκης Β., Εγχειρίδιο για τη Χαμηλή Όραση. Εκδόσεις «Έλλην» Αθήνα 1998, σελ 61-64
12. Σπυρόπουλος Κ., Εγχειρίδιον Οφθαλμολογίας. Ιατρικές εκδόσεις «Λίτσας» Αθήνα 1992, σελ 27.
13. Σαββίδου Α., Μορφολογία-Ιδιότητες προσώπου. Εκδόσεις «σοφία», Θεσσαλονίκη 2014, σελ.:163-185
14. Sherrill C., Adapted Physical Activity, Recreation and Sport: Crossdisciplinary and Lifespan, Madison, Wis. : Brown & Benchmark, 1993
15. Κουτσούκη Δ., Ειδική Φυσική Αγωγή: Θεωρία και Πρακτική, Αθήνα, 1997, σελ 150-155.
16. Mason H. and McCall St., Παιδιά και Νέοι με Προβλήματα Όρασης: η πρόσβαση στην εκπαίδευση, εκδ. «Ελληνικά Γράμματα», Αθήνα, 2005, σελ 457-462.

17. Σκόδρα, Ε., Γυναίκα και Κοινωνία: η ψυχολογία της γυναίκας, εκδ. «ελληνικά γράμματα», Αθήνα, 1993, σελ 22-25.
18. Συλλογικό έργο, «Η Ειδική Αγωγή στην Κοινωνία της γνώσης», κεφ: «Μαθησιακό περιβάλλον και στρατηγικές διδασκαλίας στην εκπαίδευση των τυφλών παιδιών», Αργυρόπουλος Βασίλειος, εκδ.: «Γρηγόρη», Αθήνα 2007, σελ.: 267-275
19. Tuttle Dean W.& Tuttle Naomi R., Self-Esteem and Adjusting with Blindness: The Process of Responding to Life's Demands, εκδ.: Charles C. Thomas Publisher, Illinois, 1996
20. Coopersmith St., "The antecedents of self-esteem", εκδ.: W. H. Freeman, San Francisco, 1967, σελ 4-5.
21. Ziller R., "Αυτοαντίληψη κι Αυτοεκτίμηση: Μοντέλα, Ανάπτυξη, Λειτουργικός ρόλος κι Αξιολόγηση, εκδ.: Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1973
22. Lowenfeld B., Berthold Lowenfeld on Blindness and Blind People, Selected Papers, New York, American Foundation for the Blind, 1981
23. Tobin M., Assessing Visually Handicapped People, εκδ.: David Fulton Publishers, Λονδίνο, 1994.
24. Cullinan, T.R., The Epidemiology of Visual Disability: Studies of Visually Disabled People in the Community. HSRU report No28, University of Kent, in Canterbury, 1977.
25. Goldstein H., Demography of Blindness. In M.D Graham (ed.), Science and Blindness, Νέα Υόρκη, American Foundation of the Blind, 1972.
26. Nizetic B., Public Health Ophthalmology. In W. Hobson (ed.), the Theory and Practice of Public Health, London, OUP, 1975.
27. Kemp, J., Nigel, MRC/SSRC Social and Applied Psychology Unit, Department of Psychology, the University, Sheffield S10 2TN., 1981.
28. Κουταντός, Δ.Ι., Η Εκπαίδευση Παιδιών καθ Νέων με Μειωμένη Όραση, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2005.
29. Λιοδάκης, Δ., Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Τυφλούς, εκδ. Ατραπός, Αθήνα, 2000.

30. Κουτάντος, Δ., Έρευνα: Παιδιά με μειωμένη όραση και επιπλέον βλάβες στα ειδικά εκπαιδευτικά πλαίσια της Κρήτης, Παιδαγωγική επιθεώρηση, 30, 65-85.
31. Κιρκ, Σ., Η Εκπαίδευση των Αποκλινόντων Παιδιών (μετ. Κώστα Τσιμπούκη), Αθήνα, 1976.
32. Grossman, H.L., The Royal New South Wales Institute For Deaf And Blind Children, Monograph Series-Number 3. Cortical, Visual Impairment Presentation, Assessment and Management. Australia: North Rocks Press, 1992.
33. Eamonn F., Hampson M., and Chovil, C., Eye to Eye. Understanding Visual Impairment. London: Royal National Institute for the Blind, 1991.
34. Warren, D.H., Τύφλωση και Παιδί, εκδ.: Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1994.
35. Τσιγώνια, Α., Μικελάτου, Ε., Maquillage Παραστατικών Τεχνών, εκδ.: Δεσμός, Αθήνα, 2010, σελ. 17.
36. Prouzinsky T., Edgerton M., Body Image Change in Cosmetics Plastic Surgery, «Η ψυχολογία του υποψηφίου για αισθητική-πλαστική παρέμβαση», Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: www.pathfinder.gr.
37. Markus H., Nurius P., Possible selves: the interface between motivation and the self-concept, Psychological Perspectives.
38. Revesz, H., Wolff, H.A., Psychology and Art of the Blind, Publisher: Longmas, Green and Co., 1950.
39. Δικαιούλια, Ε., Τεχνική Ψιμυθίωσης Προσώπου και Σώματος, εκδ.: Παπαζήση, Αθήνα, 2008.
40. Alexander, J., Elins R., Το τέλειο Maquillage και πώς να το πετύχετε, εκδ.: Ιωάννης Φλώρος, Αθήνα, 1985.
41. Κρουσταλάκης, Γ., Παιδιά με ιδιαίτερες ανάγκες στην οικογένεια και το σχολείο. Ψυχοπαιδαγωγική Παρέμβαση. Αθήνα, 1996.
42. Παπάνης, Ε., Γιαβρίμης Π., Βίκη, Α., Ειδική Αγωγή, Επαγγελματικός Προσανατολισμός Ατόμων με Αναπηρία και Αποασυλοποίηση, εκδ.: Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας Αγιάσου-Λέσβου «Η Θεομήτωρ», Μυτιλήνη, 2007.

43. Lewis V., Collis G., *Blindness and Psychological Development in Young Children*, BPS Books (The British Psychological Society), Leicester LE1 7DR, UK, 1988.
44. Williams P., *The Special Education Handbook; An Introductory Reference*, Open University Press, Milton Keynes-Philadelphia, 1991.
45. *Dorland's Pocket Medical Dictionary*, μετάφραση: Κατούλης Αλέξανδρος Κ., Broken Hill Publishers LTD, Νικοσία, 2002.
46. Grammer, K., & Thornhill, R., Human (*Homo sapiens*) facial attractiveness and sexual selection: the role of symmetry and averageness. *Journal of comparative psychology*, Washington, D.C, 1994.
47. Rhodes, Gillian, Zebrowitz, Leslie A., *Facial Attractiveness: Evolutionary, Cognitive, and Social Perspectives*, 2002.
48. Jones, B. C., Little, A. C., Tiddeman, B. P., Burt, D. M., & Perrett, D. I. Facial symmetry and judgements of apparent health Support for a “ good genes ” explanation of the attractiveness – symmetry relationship, 2001.
49. Fink, B., Neave, N., Manning, J. T., & Grammer, K., Facial symmetry and judgements of attractiveness, health and personality. *Personality and Individual Differences*, 2006.
50. Fink, B., Neave, N., Manning, J. T., & Grammer, K., Facial symmetry and the “big-five” personality factors., *Personality and Individual Differences*, 2005.
51. Gangestad, S., & Thornhill, R., Facial masculinity and fluctuating asymmetry. *Evolution and Human Behavior*, 2003.
52. Penton-Voak, I. S., Jones, B. C., Little, a C., Baker, S., Tiddeman, B., Burt, D. M., & Perrett, D. I., Symmetry, sexual dimorphism in facial proportions and male facial attractiveness. *Proceedings: Biological Sciences*, 2001.
53. Rhodes, G., Proffitt, F., Grady, J. M., & Sumich, A. "Facial symmetry and the perception of beauty." *Psychonomic Bulletin & Review*, 1998.
54. Shackelford, T. K., & Larsen, R. J. "Facial asymmetry as an indicator of psychological, emotional, and physiological distress." *Journal of Personality and Social Psychology.*, 1997.

55. Λεονταρή, Α., Αυτοαντίληψη., εκδ.: «Ελληνικά Γράμματα», Αθήνα, 1998.
56. Σίμου Β., Παπάνης Ε., «Αυτοεκτίμηση μαθητών», διαθέσιμο στο http://eparanisblogspot.com/2007/09/blog-post_6657.html., 2007.
57. <https://m.bobbibrowncosmetics.com/how-to-do-the-nude-look>
58. Γεωργογιάννης Π., Θεωρίες Κοινωνικής Ψυχολογίας, τόμος 1, εκδ.: Gutenberg Αθήνα, 1995.
59. Clum A., Yang B., "Childhood stress leads to later suicidality via its effect on cognitive functioning. Journal of abnormal behavior, 2000.
60. Καψάλης Α., Μπουρμπουχάκης Ι.Ε., Περάκη Β., Σαλαμαστράκης Σ., Βιολογία Γενικής Παιδείας, Β' Γενικού Λυκείου, Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα.
61. Θεοδοσιάδης Γ., Επιτομή Οφθαλμολογία, 2^η έκδοση, Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσα, Αθήνα, 1996.
62. Brooks, D., The confidence questions, New York Times. <http://www.nytimes.com/2013.04/23/opinion.brooks-the-confidence-question...>, 22 Απριλίου 2013.
63. Fogel, A., "Developing through Relationships". Harvester-Wheatsheaf, London, 1993.
64. Jackson, L. A., Physical appearance and gender. Albany, NY: SUNY Press, 1992.
65. Barber, N., The science of romance: Secrets of the sexual brain. Amherst, NY: Prometheus, 2002.
66. Hamermesh D.S., Beauty Pays, Princeton University Press, New Jersey, 2011.
67. Barber N., Why Women Feel Bad About Their Appearance, <https://www.psychologytoday.com/us/blog/the-human-beast/201305/why-women-feel-bad-about-their-appearance>, 02/05/2013.
68. Jackson, L. Physical appearance and gender: Sociobiological and sociocultural perspectives. Albany: State University of New York Press, 1992.
69. Barber, N., The evolutionary psychology of physical attractiveness. Ethology and Sociobiology, 16, 395-424, 1995.

70. Barber, N., *The science of romance*. Buffalo, NY: Prometheus, 2002.
71. Barber, N., “Why Women Spend So Much Effort on Their Appearance”, <https://www.psychologytoday.com/us/blog/the-human-beast/201612/why-women-spend-so-much-effort-their-appearance>, 22/12/2016.
72. Gurney, J., “Color Zones of the Face”, 25 Μάιου, 2008, διαθέσιμο στον ιστότοπο: <http://gurneyjourney.blogspot.com/2008/05/color-zones-of-face.html>
73. Gretchen Davis & Mindy Hall, “The Makeup Artist Handbook, Techniques for Film, Television, Photography and Theater”., Elsevier Inc., Oxford, 2008.
74. Kehoe, Vincent J.R., “The technique of the professional makeup artist”, Revised Edition, Fokal Press, Boston, 1995.
75. Μπαμπινιώτης, Γ., *διαδικτυακό ελληνικό λεξικό*, 2009-2018, διαθέσιμο στον ιστότοπο: <http://www.babiniotis.gr/wmt/webpages/index.php?lid=1&pid=19&catid=%D8&apprec=169>.
76. Verkicharla, P.K., Mathur,A., Mallen, E., Pope, J., Atchison,D., “Eye Shape and Retinal Shape, and their relation to peripheral refraction”, *Ophthalmic and Physiological Optics*, The Journal of the College of Optometrists, invited review, 14/03/2012.
77. Matshushita, S., Morikawa, K., Yumanami, H., “Measurement of Eye Size Illusion caused by Eyeliner, Mascara and Eyeshadow”, *Journal of Cosmetic Science*, vol. 66, pp.161-174, May/June 2015.
78. Thomson, P., “Eyes wide apart: Overestimating Interpupillary Distance”, vol. 31, pp.651-656, Department of Psychology, University of York, 20/02/2002.
79. Levitt, S., “Banish the bags under your eyes”, WebMD Feature, 12/04/2012.
80. Cunningham E.T., & Riordan-Eva P., “Vaughan & Asbury's general ophthalmology” (18th ed.). McGraw-Hill Medical Education, New York, 2011.
81. Lee CY, CHrn HC, Lin HW, Huang JY., Chao SC, Yeh CB, Lin HY, Yang SF (November 16, 2017). "Blepharitis as an early sign of metabolic syndrome: a nationwide population-based study". *British Journal of Ophthalmology*, 2017.
82. Tuttle, D. & Mahar, T., “Differential Diagnosis of the Swollen Eyelid”, vol. 76, number 12, University of Rochester School of Medicine and Dentistry, Rochester, New York, 2007.

83. Chew, E.Y., SanGiovanni, J.P., Clemons, T.E., Ferris F.L., Gensler, G., Lindblad, A.S., Milton, R.C., Seddon, J.M., Sperduto, R.D., "The relationship of dietary carotenoid and vitamin A, E, and C intake with age-related macular degeneration in a case-control study: AREDS Report No. 22.", *Arch. Ophthalmol.*, Chicago, 2007.
84. Sperduto, R.D., Milton R.C., Lindblad A.S., Klein, B., Ferris, F.L., Clemons, T.E., "Risk Factors Associated with Age-Related Nuclear and Cortical Cataract; A Case-control Study in the Age-Related Eye Disease Study, AREDS Report No. 5", 2001.